

НОННА КОПИСТЯНСЬКА
Біобібліографічний покажчик

NONNA KOPYSTYANSKA
Biobibliographical Guide

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ivan Franko National University of Lviv

SCIENTIFIC LIBRARY

Ukrainian Biobibliography
New Series. No 15

NONNA KOPYSTYANSKA
BIOBIBLIOGRAPHICAL GUIDE

Lviv • 2004

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Українська біобібліографія

Нова серія. Чис. 15

НОННА КОПИСТЯНСЬКА

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Львів • 2004

УДК 821.16.0'06(092)Н.Копистянська(01)

К-66

ББК Ш5(4)6-4Н.Копистянська Я1

Редакційна колегія:

Богдан ЯКИМОВИЧ (голова),
Ніна БІЧУЯ, Михайло ГНАТЮК,
Володимир СУЛИМ, Григорій ЧОПИК

Укладач Маргарита КРИВЕНКО

Редактор Анна Габрук

Художник Іван Крислач

Рецензенти:

д-р філол. наук, проф. Любомир СЕНИК,
канд. філол. наук Марія ВАЛЬО

Рекомендувала до друку Вчена Рада
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 17/3 від 31березня 2004 р.

К-66

Нонна КОПИСТЯНСЬКА: Біобібліогр. покажч. / Уклад. М.Кривенко;
Редкол.: Б. Якимович (голова) та ін. – Львів: Видавничий центр ЛНУ
ім. І.Франка, 2004. – 234 с.: іл., портр. – (Українська біобібліографія.
Нова серія. Чис. 15; Біобібліографія вчених університету).

Біобібліографічний покажчик висвітлює життєвий і творчий шлях відомого літературознавця, доктора філологічних наук, професора кафедри світової літератури, заслуженого професора Львівського національного університету імені Івана Франка Нонни Копистянської. Покажчик виходить до 80-річчя від дня народження вченої.

ББК Ш5(4)6-4Н.Копистянська Я1

ISBN 966-613-341-5

© М.Кривенко, 2004

© Н.Копистянська, передмова

© М.Гольберг, передмова

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2004

Ще більшою радістю
від здобування знань
є радість мати тих,
кому їх можна передати

Ковчинець

ВІД УКЛАДАЧА

Зацікавленому читачеві пропонуємо друге, значно доповнене і перероблене, видання біобібліографічного покажчика доктора філологічних наук, професора кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка, заслуженого професора Франкового вузу Нонни Копистянської. Воно підготоване до 80-річчя від дня народження вченої. Суттєве збільшення поданого матеріалу, порівняно з попереднім виданням (Львів, 1999), дає можливість повніше представити непересічну особистість Нонни Копистянської та її багатогранну діяльність, яка здобула широке міжнародне визнання.

Пропонований біобібліографічний покажчик неодмінно прислужиться студентам та аспірантам, котрі поглиблено вивчають проблеми зарубіжної літератури, викладачам у їхній науково-педагогічній діяльності, науковцям-теоретикам. Він складається з двох частин: біографічної та бібліографічної.

Біографічну частину розпочинає оповідь вченої “Моє життя у спогадах і роздумах”. Логічно продовжують її статті науковців: проф. М.Гольберга (Дрогобич), І.Денисюка, Н.Познякової, В.Петрушенка (Львів), А.Машкової, Л.Будагової (Москва), О.Кеби (Кам'янець-Подільський) та ін. Подано також міркування, висловлювання колег, друзів, учнів різних випусків. Ці текстові матеріали, об'єднані назвою “Слово про Людину, Жінку, Педагога, Вченого...”, малюють портрет авторитетного дослідника в царині літературознавства, талановитого педагога, яка створила свою школу, доброї інтелігентної людини.

Наукова нива Нонни Копистянської довга і плідна. Її ужитком є дві видані монографії, (підготовані до друку ще дві – “Жанр. Жанрова система в просторі літературознавства”, “Художній час і простір в мистецтві слова”), окремі розділи в чотирьох колективних працях, численні статті (українською, російською, німецькою, чеською, польською мовами), в тому числі в Інтернет-джерелах, доповіді на конференціях, наукове керівництво, редагування, рецензування, розробка методичних рекомендацій тощо.

У першому розділі бібліографічної частини “Друковані праці Нонни Копистянської” зареєстровано перелік публікацій за період з 1953 р. по 2003 р. включно, тобто за 50 років творчої діяль-

ності. Матеріали систематизовано хронологічно, в межах років – за алфавітом, що дає можливість розглядати діяльність вченої в динаміці. За позначкою *** подано інформацію про Н.Копистянську як перекладача та упорядника.

Чітко та лаконічно розроблений спільно з Н.Копистянською предметний покажчик до цього розділу допоможе читачеві швидко та легко зорієнтуватися у непростих для сприйняття матеріалах з історії зарубіжних літератур (передусім слов'янських), теорії літератури, особливо генології, поезики художнього часу та простору, що є домінантними науковими інтересами вченої-теоретика.

Цей розділ має ще два окремі підрозділи: “Наукове керівництво дисертантів та опонентська діяльність Н.Копистянської” і “Видавнича діяльність Н.Копистянської”, де представлена інформація про Н.Копистянську як рецензента, редактора, відповідальну за випуск наукових видань; члена редакційної колегії та видавничої ради.

У наступному розділі – “Література про Нонну Копистянську” подано матеріали про автора з оцінкою її здобутків. Для увиразнення та статистичного унаочнення наукової діяльності Н.Копистянської до цього розділу вперше створено покажчик посилань на праці вченої. Проф. Копистянська належить до тих дослідників, поява наукових робіт яких викликає реагування – з'являються відгуки і рецензії, на такі праці посилаються, їх цитують, наприклад, про жанрові модифікації в чеській літературі (1978) (рекордна кількість рецензій – 11 та 10 посилань на першу монографію).

Участь вченої у численних з'їздах, конгресах, симпозіумах, конференціях відображена в окремому розділі.

Допоміжний апарат цього біобібліографічного видання доповнюють іменний покажчик та список періодичних видань, використаних у бібліографії.

Новітнім підходом до представлення вченої є введення в біобібліографічний довідник додатку “Покажчик видань з дарчими надписами у бібліотеці Н.Копистянської”. Це зроблено, щоб якомога повніше розкрити багатогранний світ професора Копистянської, окреслити коло людей, з якими вчена спілкувалася, їхні взаємостосунки. Матеріали у ньому систематизовано за сферами

діяльності тих, хто підписував книжки і статті та дарував їх: науковці, письменники, перекладачі, просто друзі.

Варто зазначити, що біобібліографічний портрет вченої суттєво підсилює блок ілюстрацій та світлин з її фотоархіву.

Всі документи, бібліографовані у виданні, упорядник перевірила “de visu”. Їхнє опрацювання здійснено за діючими в Україні стандартами. Виняток становить подання слова “Львів” у вихідних даних без загальноприйнятого скорочення, оскільки у покажчику використані документи, які вийшли у Ленінграді, і аналогічне скорочення застосоване щодо слова “Ленінград”.

Професор Нонна Копистянська зустрічає свій ювілей сповненою нових ідей та починань. Тож, хочеться побажати шановній Нонні Хомівні міцного здоров'я, плідних років праці, впевненого поступу від сміливих творчих задумів до їх успішних звершень.

Укладач біобібліографічного покажчика “Нонна Копистянська” буде вдячна за доповнення, зауваження, відгуки.

*Маргарита КРИВЕНКО,
науковий працівник ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України*

МОЄ ЖИТТЯ У СПОГАДАХ І РОЗДУМАХ

Народилась я на Волині у місті Здолбунові (тепер це Рівненська область України, тоді була Польща) 18 квітня 1924 р. Батьки: Ольга Омелянівна (з дому Комарова), Хома Сергійович Безюк-Савчук. Старша на 9 років сестра – Зінаїда. Я горджусь своїми батьками, простими людьми, невтомно працюючими, кришталево чистими і порядними, щиро вдячна їм та сестричці за все, а передусім за злагоду, любов, щирість дружніх відносин, які були в нашій сім'ї. Думаючи про маму, згадую Яна Амоса Коменського, який так правильно сказав про відмінності між освітою – розумом – мудрістю. Мама була доброю, лагідною і мудрою. Вона мала чітку шкалу цінностей, тому вміла гідно і спокійно переживати матеріальні втрати, різні негаразди, а їх було вдосталь. Головним у її поведінці з дочками, а потім із зятями та онуками була – довіра.

У день четвертих уродин я отримала в подарунок гарно ілюстровані невеличкі книжечки українських казок і оповідань. Я їх скоро вивчила напам'ять і, гортаючи сторінки, вдавала, що читаю, а невдовзі справді навчилася читати. Взявши з етажерки якусь книжку чи зошит, я кружляла вулицею і говорила подругам, що ходжу до школи. Вони бігли питати у мами, чи це правда, ставлячи її у дуже незручне становище. Не пам'ятаю, щоб я колись пізніше приписувала собі те, чого не робила, видно, це бажання вчитися було надзвичайно сильним.

У шість років мене прийняли в перший клас початкової 4-річної української школи, а вже через декілька днів перевели в другий клас. В п'ятому–сьомому класах я вчилася у польській школі, в 1937–1939 рр. – в першому і другому класах польської гімназії, в 1939–1941 рр. – у сьомому і восьмому класах українсько-російської десятирічки.

Потім була війна і німецька окупація. В Здолбунові відкрили українську гімназію, але через два місяці її закрили. Я працювала в земельному відділі, рятувалася від відправки на роботи в Німеччину, як і всі, жила надією на швидке закінчення цієї страшної війни і мріяла про день, коли знову сяду за шкільну парту. Щоб час не був повністю втрачений, вирішила вчитися самостійно за шкільними підручниками. Однак сили волі виста-

чило мені тільки на системне, крок за кроком, вивчення літератури, чому сприяло те, що я мала доступ до прекрасної бібліотеки російської класики в одного вчителя-художника.

Далі було скорочене навчання в дев'ятому–десятому класах, і в 1945 р. я отримала атестат про середню освіту. Новий етап у моєму житті – львівський – почався в 1946 р., коли я стала студенткою слов'янського відділення філологічного факультету Львівського університету. Про існування слов'янського відділення я довідалась випадково і вдячна долі за цей “випадок”, про що вже не раз говорила і писала, згадуючи професора Іларіона Семеновича Свенціцького. З двох наявних тоді спеціалізацій я вибрала чеську мову і літературу, правда, спочатку пробувала паралельно складати іспити і з полоністики.

Коли я вперше в 1960 р. приїхала до Праги на “літню школу” (яка це була величезна радість!), мені сказали: “*Vu řekně mluvíte česky, jenom trochu archaicky*”. І справді, Микола Антонович Пушкар нас ретельно вчив чеської мови і знав її дуже добре, але він закінчив Празький університет і покинув Прагу ще в 1925 р. Звісна річ, коли б ми були по-справжньому уважні, то всі нюанси часових мовних змін могли б відчутти, вслухаючись у мову Степана Володимировича Масляка, який познайомив нас з чеською літературою і чеським культурним життям міжвоєнного періоду. Поет, перекладач, філософ, музикознавець, втілення мистецької богемі і великий ерудит, він не здатний був втиснутись у рамки викладача. Йому легше було перекласти лібрето опери, романи Я.Гашека, Івана Ольбрахта, К.Светлої, ніж написати звичайнісіньку програму або звіт про свою педагогічну роботу.

Були тоді в університеті яскраві особистості, про кожну з яких цікаво було б розповісти, але для нас – славістів – головною постаттю був професор Іларіон Семенович Свенціцький. Навчання в університеті почалося для нас зі “Вступу до слов'янознавства” як у прямому значенні назви курсу (основ вивчення історії, культури, побуту слов'ян), так і в переносному.

Лекції Іларіона Семеновича, його обличчя патріарха і живі іскристі молоді очі, його увага і повага до молоді захопили мене з перших днів навчання, і в полоні цих почуттів я перебувала усі п'ять років. Професор читав нам курси історії староболгарської літератури, сербо-хорватського письменства, палеографії в Музеї

українського мистецтва, під час яких знайомив нас з красою рідкісних рукописних творів. Всі ці лекції були чимось винятковим, незвичним, зовсім не подібним на інші заняття. Коли І.С.Свенціцького звільнили з посади директора музею, який він сам створив, ми приходили на лекції до нього додому, в його тісний від книжок і картин, прохолодний, затишний кабінет, а залік складали в садку біля будиночка.

У 1951 р. я закінчила університет. Мій диплом був звичайним, синеньким. За всі роки навчання я мала лише п'ятірки, але на п'ятому курсі отримала трійку з філософії. Я не була єдиною з круглих відмінників, яким тодішній проректор і завідувач кафедрою філософії поставив трійки. Це повторювалось рік у рік. На потіху тим, хто не отримує червоного диплома, хочу сказати, що в моєму житті не було ситуації, в якій би мені його забракло.

Рекомендації в аспірантуру мені не дали (бо це залежало від того ж проректора), а призначили на роботу в сільську школу в Тернопільській області. Професор І.С.Свенціцький, якого тоді вже усунули з посади завідувача кафедрою, взяти мене до себе в університет не міг. Однак, саме тоді було відкрито Західний науковий центр АН УРСР і був великий набір до аспірантури з різних спеціальностей. Академік М.С.Возняк та професор І.С.Свенціцький порекомендували мені вступати на спеціальність "Чеська література". Туди на одне місце було 5 претендентів.

У жовтні 1951 р. я стала аспіранткою Інституту суспільних наук АН УРСР. Тому що мій керівник І.С.Свенціцький завідував відділом мовознавства, я – літературознавець – опинилася в цьому відділі. І це мало свої переваги. Відділ мовознавства знаходився окремо від інших відділів і адміністрації інституту – в сусідньому будинку, що давало певну свободу, яку, до речі, Іларіон Семенович ревно відстоював для своїх аспірантів. Тут можна було багато чого навчитись, була хороша, порівняно спокійна атмосфера, молодь інституту творила дружній гурт і в мене з'явилися нові друзі: Уляна Єдлінська, Ярослава Закревська, Марія Вальо, Валентина Карпова. В моєму розпорядженні був кабінет професора – вузька, маленька кімната з одним столом, за який сам Іларіон Семенович, буваючи у відділі, ніколи не сідав. Мені тут добре працювалось.

З Іларіоном Семеновичем я спілкувалася, приходячи до нього додому, і це завжди було для мене святом. Професор зустрічав мене привітно, пильно дивився на мене і пізнавав, коли я нездужала, як би я це не намагалася приховати. Він ставився до мене дуже чуйно, був мудро вимогливим і відверто радів з кожного мого успіху. Пам'ятаю, з якою гордістю Іларіон Семенович показував усім відгук на дисертацію, який я отримала зі Словацької АН (тоді це була велика рідкість).

Коли в мене народився син, Іларіон Семенович подарував мені свою прекрасну працю “Душа дітини (Уваги для родителів і вихователів)”, видану у Львові 1929 р. Її обов'язково треба було б перевидати в наш час.

На жаль, я не вміла тоді скористатися з багатогранної наукової діяльності професора, з того нового Слова, яке він сказав у різних ділянках мовознавства, літературознавства, мистецтвознавства. Я могла сприйняти тільки загальні принципи, якими він керувався в житті, в науковій і педагогічній роботі, спочатку емоційно, а потім, в міру здобуття власного досвіду, все більш свідомо осмислюючи їх вагу. Своїм прикладом він дав мені розуміння того, що можна і треба залишатись самим собою і працювати, як би не складались зовнішні обставини.

Для кандидатської дисертації я вибрала тему “Закарпатська Україна в творчості Івана Ольбрахта”. І.С.Свенціцький не займався новітньою літературою, але не в його принципах було нав'язувати учням свої інтереси. Тому він попросив С.В. Масляка консультувати мене і віддавав йому гроші, які отримував за керівництво аспіранткою.

Творчість Івана Ольбрахта, закарпатська тематика в чеській літературі залишалися й після захисту дисертації темою моїх досліджень на довгі роки, хоча постійно з'являлись і нові зацікавлення.

Роки аспірантури не були безжурними і легкими, проте давали радість творчої праці, були багатими на враження і дружні стосунки. Університетський і академічний набір в аспірантуру 1951 р. дав цілу плеяду видатних вчених. Особливо фізики, математики, природознавці дуже швидко після кандидатських захистили докторські дисертації, стали професорами, директорами інститутів, академіками. А тоді, коли ми разом слухали лек-

ції, дружньо допомагали один одному під час складання канд-мінімуму, – це була дуже хороша, інтелегентна і весела компанія. Ще на вступних іспитах до аспірантури я познайомилась з геологом Романом Копистянським, який в 1952 р. став моїм чоловіком – другом на все життя.

В жовтні 1954 р. я закінчила аспірантуру і з рекомендацією до захисту дисертацією опинилася без роботи. Почалось принизливе ходіння в її пошуках. Іларіон Семенович, хоч переживав це болісно, не міг зарадити.

В перші дні березня 1955 р. я, в черговий раз йдучи засмучена з деканату філфаку, зустріла на університетських сходах професора О.В. Чичеріна. Олексій Володимирович, на жаль, не читав лекцій на нашому курсі, запам'ятати мене він міг хіба що зі студентської наукової роботи і зі своїх загальноуніверситетських лекцій, які я не пропускала. Завдяки цій випадковій зустрічі почався новий етап в моєму житті. З властивою йому галантною ввічливістю Олексій Володимирович заговорив зі мною, а довідавшись, що я без роботи, відразу запропонував тимчасове місце на кафедрі зарубіжної літератури факультету іноземних мов (у зв'язку з творчою відпусткою А.І.Новікова потрібна була термінова заміна).

За декілька днів, 5.03.1955 р., мене оформили, але, на жаль, не так, як хотів професор Чичерін, не на 0,5 ставки, а погодинно. Це була мізерна платня – 1 крб. за годину – і неймовірно важка праця. Пам'ятаю, як я розгубилась і смертельно перелякалась, коли виявилось, що вже днями я повинна читати лекції з історії зарубіжної літератури і то з XVII, XVIII, XIX і XX ст. Підручників, посібників тоді майже не було, а я не мала навіть студентських конспектів, бо нам читали курс випадкові люди.

Це справді був жах, підготовка ночами і страх на лекції, що не вистачить підготовленого матеріалу. Не випадково мені ще й досі сняться іноді “професійні кошмари” як прояв закарбованого тоді в свідомості і несвідомості. А ще треба було готуватися до захисту кандидатської дисертації. Моєму синочку Ігореві пішов тоді четвертий місяць, а коли йому сповнилось шість місяців, я, повернувшись 27.06. 1955 р. після захисту, сказала йому: “Ми з тобою захистили дисертацію”, на що він мені відповів радісним “агу”.

У наступному навчальному 1955/56 році було вже значно легше, тому що я працювала тільки на заочному відділенні, за мною закріпилися курси XIX–XX ст., був час підготувати лекції, значно зменшилося почуття вини і страх перед студентами, бо ставились вони до мене дуже гарно. Олексій Володимирович завжди зважав на думку студентів про викладача, тому значною мірою саме їм я завдячую зарахуванням 20.10.1956 р. в штат на 0,5 ставки.

Пам'ятаю, що професор О.В. Чичерін дуже радів від того, що з моїм приходом на кафедру можна буде забезпечити читання українською мовою повного курсу зарубіжних літератур. Доцент М.С.Шаповалова читала курс до XIX ст., я – XIX–XX ст.

20.01.1958 р. мене зарахували на посаду доцента (все ще на півставки). Атестат доцента отримала 16.09.1959 р., перейшла на повну ставку 16.12.1961 р.

Працюючи на кафедрі під керівництвом О.В.Чичеріна, слухаючи його блискучі лекції та знайомлячись з його науковими дослідженнями, маючи змогу користуватися порадами прекрасного методиста М.С.Шаповалової, я поступово здобувала досвід, виробляла власну методику і читання лекцій, і проведення практичних занять та іспитів.

Протягом багатьох років я викладала історію зарубіжних літератур XIX та XX ст. на факультетах іноземних мов, філологічному, журналістики, вела спецкурси і спецсемінари з німецької літератури. Я не належу до людей, які стараються собі полегшити виконання завдань, навпаки, я їх для себе завжди ускладнюю. Передусім тим, що не можу некритично приймати стандарти, директиви, коли вони не відповідають моєму розумінню корисності для загальної педагогічної справи, не сприяють розвитку творчої індивідуальності і учня, і педагога. Програма, загальні правила, на мою думку, повинні бути не директивами, а порадами, і кожен викладач повинен мати право бути не тільки виконавцем, а й творцем-винахідником.

За час праці назбиралося багато різних вражень, спостережень, виробилися і певні принципові позиції. Я рада тому, що, читаючи тепер курси з методології та методики викладання літератури у вищій школі, маю можливість поділитись зі студентами своїм досвідом. В основі навчального процесу має бути пова-

га, повага до людини, незалежно від того, колега це чи студент, повага до навчального закладу, а в ньому до аудиторії, в якій працюєш, до предмету, який викладаєш, повага до часу свого і чужого. Недопустима даремна втрата часу – чи це година, чи хвилина. Тому необхідно максимально використовувати всі форми навчальної роботи – лекцію, практичне, семінарське заняття, захист курсових робіт, залік, іспит – для продовження навчання, не допустити автоматичного, бездумного і некритичного сприйняття, розбудити думку, творчу ініціативу, дослідницький пошук. Основне завдання викладача – не тільки дати суму знань, а й поділитися методикою їх здобування та навчити самостійно їх розвивати, розширювати, поглиблювати в майбутньому.

Іспит як частина навчального процесу повинен зберігати всі функції, властиві цьому процесу, а не бути лише перевіркою знань студента з одного предмету, які реєструє викладач. Традиційний іспит з білетами, якщо йдеться про такий предмет, як література, не дає можливості реалізувати ці завдання. Тому я запропонувала (публікація 1998 р.) розроблену і перевірену протягом багатьох років методику проведення іспиту в формі вільної бесіди, причому не з одним студентом віч-на-віч, а одночасно з трьома, чотирма, допускаю навіть присутність в аудиторії інших студентів, котрі слухають, як відбувається іспит. Тоді це стає продовженням вивчення предмету, пробуджує розумову активність і є взаємоперевіркою студентів та перевіркою об'єктивності викладача. А передусім створює хорошу, спокійну, а головне – творчу атмосферу. Студентам подобається така форма опитування, дуже рідко хтось бере білет, хоча білети лежать на столі. Я взагалі вважаю, що треба максимально створювати для студента можливість вибору. Тому на заліку, зокрема з теорії літератури, пропоную студентам на вибір декілька форм усного і письмового його складання.

Викладання зарубіжної літератури – це постійна нелегка і виснажлива праця, але коли її любиш і любиш своїх учнів, то вона прекрасна. Звичайно, бували різні студенти і різні групи, бували й такі, з якими важко було працювати, але в своїй пам'яті я зберігаю все добре, а його було багато.

Ніщо не може зрівнятися з тою наснагою, яку надають на лекції ясні промінчики в очах студентів, відчуття, що між тобою

і ними простяглася нитка взаєморозуміння і з'єднала нас в царині мистецтва. І не може бути більшої нагороди, ніж довіра молоді, а я її відчуваю постійно, це рятує мене у всіх складних і прикрих ситуаціях.

Початок 70-их років ознаменувався черговими ганебними подіями: виключеннями з університету, арештами студентів, звільненням з роботи викладачів, причому найбільш працьовитих і обдарованих. З кафедри української мови змушені були піти всі три професори, серед них такий визначний вчений, як І.І.Ковалик, з кафедри класичної філології – Й.Ю.Кобів, у якого вже був призначений день захисту докторської дисертації, з кафедри слов'янської філології звільнили доцента А.К. Ластовецьку. Звільнення з університету через звинувачення з політичним забарвленням, означало виключення з педагогічного, наукового життя, неможливість друкуватись.

Я в той час важко хворіла, лежала то в одній, то в іншій лікарні, перенесла операцію і не могла зрозуміти, чому на відкритих партійних зборах факультету інсинуювались злобні виступи про те, що я симулянт, а, якщо справді хвора, то повинна перевестись на інвалідність. Тільки значно, значно пізніше я довідалась, що на нашій кафедрі жертвою мала бути я, і ця злоба була викликана тим, що хворого працівника не можна було звільнити. І, як це не парадоксально, спробували зробити жертвою О.В.Чичеріна. Тоді, коли здавалось, що нічим зарадити не можна і ми були у відчаї, професор зберігав спокійну гідність. Більше того, не ми його заспокоювали, а він нас. Як тільки після операції я повернулася додому, Олексій Володимирович з дружиною Євгенією Петрівною (яка, до речі, дуже рідко ходила в гості) прийшов до нас, щоб заспокоїти мене, вмовити не перейматися його справами, бо це мені може зашкодити. Я згадую про це завжди, коли мені важко, як про хороший життєвий урок.

Завдяки Чичерінім не раз зло було нейтралізоване добром, ницість – благородством. З усіма своїми бідами і радощами, успіхами і провалами я бігла на Стрийську, 26, у затишну кімнату з особливою аурую та мікрокліматом моральної чистоти і високої духовності. Від Євгенії Петрівни, Олени Петрівни і самого Олексія Володимировича завжди можна було отримати мудру пораду,

підтримку, критичну оцінку своєї праці чи своїх життєвих позицій, діяльну допомогу і заряд бадьорості.

21.06.1974 р. мене призначили виконуючим обов'язки завідувача кафедрою. Як безпартійна, я не могла бути обраною на цю посаду і виконувала ці обов'язки один семестр. Я не належала до тих, кому давали зелене світло. В 60-х роках Олексій Володимирович тричі звертався в ректорат з проханням перевести мене на посаду науковця для закінчення докторської дисертації. Відповідь була “рано їй ще”, а потім було вже за віковим цензом – “запізно”.

Один празький вчений сказав мені якось: “науковець як віртуоз-скрипаль, він досягне чогось, коли буде працювати кожний день без перерв”. Викладач, маючи велике педагогічне навантаження, вибуваючи на час сесій не тільки з наукової праці, але з нормального життя взагалі, не має можливості працювати системно. Тому й затягується написання докторської дисертації на довгі роки, в моєму випадку – десь на двадцять. Єдине, що трохи рятувало, були стажування, підвищення кваліфікації в Московському університеті кожні п'ять років. Можна було мати три-чотири місяці повністю для себе, продумати тему, структуру роботи, зібрати матеріал, порадитися з колегами, серед яких була незмінно доброзичлива професор Раїса Романівна Кузнецова, яка стала на довгі роки моїм щирим добрим другом.

На закордонні семінари я їздила лише два рази: в 1960 р. в Чехословаччину та в 1978 р. в Югославію. Потрібний мені матеріал із празьких бібліотек та Інституту чеської літератури АН я зібрала лише завдяки допомозі працівника Інституту чеської літератури Рудольфа Гавела, з яким мене зв'язали багаторічні дружні відносини, та інших вчених і письменників під час приватних поїздок до Чехословаччини в канікулярний час. Це була безцінна допомога. Протягом цих нечастих і короткотривалих поїздок, причому в час відпусток, я б ніколи сама не змогла віднайти та опрацювати такий обсяг матеріалу з різних джерел у тому числі з газет, журналів 20–30-х рр. Мені давали готові картотеки, робили мікрофільми матеріалів, що я відібрала (тоді ще не можна було використати ксерокс). І.Опелік, який сам плідно вивчав творчість Ольбрахта, приніс мені виписки зі жандармських газет, що зберігались у спецфонді, завдяки чому я змогла відтво-

рити у своїй статті повну картину боротьби, яка велась довкола роману “Микола Шугай, розбійник”. Я дуже хотіла подивитися фільм-експеримент про Закарпаття “Невірна Марійка”, який створили три письменники – Іван Ольбрахт, В.Ванчура, К.Нови – у 1933–34 рр., але вважалось, що він назавжди втрачений. Однак стараннями професора Ф.Буріанека його віднайшли і спеціально для мене показали в порожньому кінотеатрі. Пізніше чехи подарували копію фільму закарпатцям і так трапилося, що я могла його знову подивитись (правда, вже з певними купюрами).

Докторську дисертацію мені довелось захищати двічі: перший раз – у Москві, в грудні 1980 р., другий – у Ленінграді в лютому 1983 р. Диплом доктора я отримала 11.03.1984 р., на посаду професора мене провели за конкурсом 31.10.1984 р., атестат професора датований 14.11.1986 р.

Я отримувала запрошення на міжнародні конференції і частину з них навіть нікому не показувала, щоб не почути: “А чому це саме вас запрошують персонально, вони повинні прислати запрошення в університет, а ми самі вирішимо, кого послати”. Іноді було прикро до сліз, як, наприклад, в 1972 р., коли не могла використати запрошення голови Комісії слов’янської поетики і стилістики міжнародного комітету славістів професора Стефанії Скварчинської. Не допомогло і звернення С.Скварчинської в міністерство. Добре, що вдалось передати доповідь. У своєму листі професор сповістила мене, що доповідь була зачитана і дуже сподобалась присутнім. Вона була надрукована в матеріалах конференції, де тісно від імен вчених із європейським визнанням.

Також я болісно пережила те, що мене не пустили в 1985 р. на міжнародну конференцію про літературні жанри в Брно, на яку мене запросив проф. М.Мікулашек, після того, як у його руки потрапила моя книжка. Матеріали конференції вийшли в 1991 р.

На другу генологічну конференцію в Брно у 1988 р. (публікація 1993 р.), та на IV – в 1993 р. (публікація 1996 р.) я вже їздила і повинна зазначити, що це були теоретичні конференції дуже високого рівня.

Неодноразово мені пропонували надіслати статті до видань, редакторами яких були загальновідомі теоретики та історики літератури С.Скварчинська, Д.Дюришин, Я.Тжинадловскі, С.Вольман та ін. Чим більша це була честь і радість, тим більш прикро було відмовлятися від цих пропозицій.

Для того, щоб відіслати статтю за кордон, треба було пройти справжні психологічні тортури. Спочатку традиційне питання: “Що, вам не вистачає радянських видань?”, після якого відразу відчуваєш себе потенційним правопорушником. Доповідь треба було подавати в шести примірниках, посилати від імені проректора до Києва в комісію з літературознавства, отримавши позитивну відповідь, знову в Київ – у міністерство з актами експертизи, обґрунтуванням доцільності публікації, випискою з протоколу засідання вченої ради. Акти експертизи (вони збереглися в мене) підписували 6–7 осіб різних університетських інстанцій. Найважчим для мене в заповненні цих актів було те, що не можна було просто відповісти “ні”, “нема”, “не містить”, “не використовуються”, а треба було писати повними дуже довгими фразами, що в моїй статті нема нічого, здатного завдати шкоди радянській державі. Я обов’язково десь помилялася і змушена була знову переписувати. На все це треба було витратити більше часу, значно більше нервів і сил, ніж на написання роботи. Тому я й довела до кінця таке оформлення, мабуть, тільки два рази і разів два чи три ризикнула відіслати статтю без дозволу, не включаючи її потім у звіти про друковані роботи і відмовляючись від гонорарів.

Аж страшно згадати, скільки було витрачено часу на заповнення паперів, сидіння на всіляких зборах, виконання доручень, з яких тільки частина мала сенс. Мені закидали, що я аполітична, не беру активної участі в ідейно-виховній роботі, суспільному житті факультету. Докори ці були і справедливі (якщо виходити з тогочасних вимог), і несправедливі. За характером я “суспільна людина” і завжди свої дії підпорядковую розумінню загальної користі, але у власному розумінні. Разом з О.В.Чичеріним багато років керувала літературним гуртком, семінаром, школою юних літераторів при Будинку вчених. Був період (60-ті роки), коли я часто організовувала диспути (на які, до речі, приходило вдвічі більше фізиків і математиків, ніж філологів); постійно читала

лекції в центрах підвищення кваліфікації вчителів, у Народному університеті культури Політехнічного інституту, в школах, у бібліотеках (навіть два рази на автобусному заводі), їздила з лекціями в район; сама організовувала літературні вечори і брала участь у тих, які відбувались у Спілці письменників, в Будинку актора, бібліотеках (особливо часто їх проводив директор бібліотеки іноземної літератури І.М.Лозинський). Мене запрошували консультантом при підготовці вистав за творами зарубіжних письменників у театрі ім. М.Заньковецької та театрі юного глядача і на перегляди, на яких мені вдавалось відстояти постановку деяких п'єс, наприклад “Сни Сімони Машар” Б.Брехта, де на сцені з'являвся ангел. Я була, причому не пасивним, а активним, ініціативним членом і в профкомі університету, і факультету, членом методичної ради факультету та редколегії “Іноземної філології”, багато років очолювала факультетське Товариство охорони пам'яток історії та культури, організувала Клуб дослідників історії, культури та архітектури Львова.

Що ж стосується виховної роботи, то я завжди вважала, що це не повинні бути спеціальні заходи, а органічний і основний компонент усіх форм педагогічної діяльності, тому й придумувала постійно щось нестандартне в проведенні занять та іспитів. Виконуючи доручення, в міру можливостей, намагалась наповнити їх якимось корисним змістом. Наприклад, під час чергувань у гуртожитку дати консультацію, провести невимушену бесіду. Деякі з них запам'ятались. На дискусії про те, як слід одягатися вчителям (це був час, коли дівчата тільки починали міняти спідниці на штани), в запалі полеміки один хлопець рішуче заявив: “Я вважаю, що вчителька повинна ходити в школу без штанів”. Ми засміялися, а він не зрозумів, чому ми сміємось, і серйозно пояснив нам: “В українській мові немає слова “брюки”, є “штани”.

Теми наукових досліджень приходили самі, зацікавлення могло виникнути раптово під час читання книги, коли вражала якась думка, наприклад, Д.С.Лихачова про необхідність досліджувати не тільки самі жанри, а й жанрові системи або влучна методична вказівка С.Скварчинської про потребу розрізняти жанр-предмет, жанр-поняття і жанр-назву – і вже залишалась зі мною, вимагаючи обмірковування. Працюючи над книгою і

дисертацією про жанрові модифікації в чеській літературі, я переконалася в необхідності створення власної теоретичної основи поняття жанру. І коли це вдалося зробити, мене заповнили дослідження в галузі теорії літератури, передусім жанру, а згодом і жанрової системи як однієї з форм системного вивчення літератури.

Майже одночасно в пошуках цікавих нових методик проведення практичних занять я відкрила для себе проблему художнього часу і простору, захопилася сама і передала своє захоплення студентам. Тепер словосполучення “часо-простір” стало звичним, але двадцять п’ять років тому це було ще зовсім нове у підході до художніх явищ, їх інтерпретації та аналізу. Я розробила схеми, таблиці, розширювала коло питань, а друкувати ці матеріали почала значно пізніше, лише з 1988 р. В той час уже, крім історії літератури, викладала курс теорії літератури.

Я нічого не вмю робити нашвидкуруч, навіть на написання звичайнісінької внутрішньої рецензії на статтю, методичні поради, вже не говорячи про відгук на дисертацію, автореферат, збірник, йде в мене багато часу, а цих рецензій, відгуків було безліч. І взагалі, я працюю поволі і не женусь за кількістю публікацій. Після кожної підготовленої доповіді, опублікованої роботи залишається велика кількість опрацьованого матеріалу, який не увійшов до цієї публікації і з якого можна було б зробити ще декілька статей, коли б на це був час.

І ще про одне, мабуть, треба сказати. Якось декілька років тому я показала свою книжку одному польському професору. Побачивши в підзаголовку “Період становлення соціалістичного реалізму”, він презирливо скривився. А через два дні, прочитавши деякі розділи, дуже просив подарувати йому цю книжку. В мене немає потреби виправдовуватися у тому, що я значну увагу приділяла саме цій літературі, до речі, добре розуміючи різницю між соцреалізмом в радянській державі і в буржуазній Чехословаччині 20–30-х років чи в німецькій літературі часу фашизму. Для мене завжди було: термін, догми – це одне, художнє явище як *частина літературного процесу* – це інше. Я займалась дослідженням складного, неоднозначного літературного процесу і робила це так, як тоді вміла.

Не завжди гладко склалися мої відносини з редакторами і видавцями. Я щиро вдячна за виправлення помилок, звернення уваги на огріхи, неточності і т. д. Однак мені зовсім не байдуже, коли слова, які я старанно підбирала, щоб якомога точніше висловити свою думку, замінюють іншими, стандартними, як на мене, мертвими. Мені боляче, коли мені викидають з тексту щось для мене важливе, але ще більше мене обурює, коли мені вставляють слова і фрази, які б я сама ніколи не вжила, або які вважаю безглуздими.

Думаю, що критик, літературознавець повинен мати свій індивідуальний стиль, як говорив Е.Золя, “власну манеру письма” і навіть право, як і письменник, на певне формо- і словотворення. Наприклад, слово “сознание” не має форми множини, а М.Бахтін, завдяки тому, що вжив її, чітко сформулював думку про “діалог свідомостей”.

З появою комп'ютерного набору стало ще гірше, тому що значно збільшилась кількість описок і на певний час зовсім зникла практика давати відредагований і набраний текст авторів на перевірку. В деяких моїх статтях є дуже багато прикрих помилок. Мене це дуже гнітить. Що робити? Як виправдовуватися і вибачатись перед читачем, і як йому, бідному, здогадатись, що там повинно було стояти насправді?

У 1991 р. я вирішила піти на пенсію і перейти на 0,5 ставки, хоч ніхто мені не збирався це пропонувати, навіть до кінця терміну переобрання залишалось ще три роки. Причин декілька: я хотіла мати більше часу на наукову роботу, хотіла, щоб мою аспірантку прийняли на кафедру асистентом і не хотіла виснажуватися нервово на іспитах у студентів, котрі не встигають у навчанні. Так почався новий етап моєї діяльності. Коли б не загальне економічне становище і фінансова скрута, вважала б його хорошим. Тепер можна їздити на конгреси, конференції, симпозиуми, правда, за однієї умови, що видатки оплачує установа, яка запрошує. Тому від деяких дуже цікавих пропозицій доводилось відмовлятись. Наприклад, від VI генологічної конференції в Брно у 1996 р., конференцій в Москві, Санкт-Петербурзі, навіть у Дніпропетровську чи Одесі.

І все-таки в 90-х роках у найголовніших для мене як вченого форумах я змогла взяти участь. Це два Міжнародні з'їзди славіс-

тів: XI – в Братиславі у 1993 р. і XII – у Кракові в 1998 р. Це Перший конгрес світової літературознавчої богемістики у Празі в 1995 р., на якому я була єдиним представником України. Приємною несподіванкою було те, що в списку шістнадцяти вчених, нагороджених медаллю Ф.Кс.Шальди “За розвиток літературознавчої богемістики і пропаганду чеської літератури за кордоном”, виявилось моє прізвище. Не знаю, наскільки я заслужила таку велику нагороду, бо Ф.Кс. Шальда – це велична постать не тільки в чеському, але й у світовому літературознавстві. Однак, приємним було те, що я отримала її з рук нової генерації чеських учених, на новому етапі розвитку чесько-українських наукових взаємин.

Ще однією приємною несподіванкою було запрошення в Берн на колоквиум “Мова і оповідь у Платонова” (1996 р.). Цей камерний колоквиум (24 особи, але з різних країн і континентів) був задуманий як “взаємодія різних філологічних точок зору і традицій”. Специфіка його полягала в тому, що множинність підходів демонструвалася на визначених заздалегідь декількох сторінках тексту, який кожен з учасників інтерпретував зі своїх методологічних позицій. Тому я, не русист, була запрошена як теоретик.

І ще дві конференції: в Інсбруку 1997 р. і в Дебрецені 1998 р., організовані віденським Інститутом дослідження австрійських та інтернаціональних літературних процесів, директор Г.Арльт (наше Об'єднання-семінар “Проблеми художнього часу, простору, ритму” є партнером цього Інституту з 1997 р.). відкрили для мене нову сферу пізнання, пов'язану з використанням для філології можливостей Інтернету та Інтернет-журналу.

Для викладання своєї методики жанрового і часо-просторового дослідження твору мене в 1993 р. запросили до Московського університету, у 1994 р. – в Швейцарію, Інститут славістики університету в Берні. Там я прочитала три лекції, матеріалом для однієї з них, причому за бажанням директора інституту професора Я.П.Льохера, послужила проза І.Франка в часо-просторовому аспекті. В цьому ж 1994 р., отримавши стипендію Австрійського літературного товариства, я мала можливість місяць працювати в бібліотеках, спілкуватись зі славістами Відня, побувати на конференціях, присвячених творчості Й.Рота та Ф.Каф-

ки. В 1996 р. мене запросили на три тижні в університет Пряшева (Словаччина); в 1997 р. – на чотири лекції в Брно (Чехія).

За останні 5 років я побувала на Другому конгресі світової літературознавчої богемістики у Празі в 2000 р., і знову лише я сама представляла Україну, але в матеріалах конгресу вже була і стаття моєї аспірантки Надії Поліщук.

Дуже цікавим і плідним для мене було у 2001 р. тритижневе перебування в Болгарії на запрошення Великотирновського та Пловдивського університетів. Приємно було читати лекції, проводити заняття зі студентами різних відділень та курсів, спілкуватися з викладачами різних кафедр, які щедро ділились зі мною своїми працями та ідеями, знайомити їх зі своїми схемами та таблицями щодо жанрової та часо-просторової інтерпретації художніх творів і літературних напрямів, обмінюватися публікаціями, будувати плани довготривалої постійної співпраці.

У 2001 р. я брала участь в конференції “Культурна зумовленість мовної комунікації” в Ополе (Польща), під час якої відбувалось також засідання Комісії поетики і стилістики Міжнародного комітету славістів (наше Об’єднання-семінар “Проблеми художнього часу, простору, ритму” є сектором цієї Комісії з 1999 р.).

У 2003 р. відбувся XIII Міжнародний з’їзд славістів у Любляні (Словенія). Історія всесвітніх з’їздів славістів починається з 1929 р., зі з’їзду в Празі, другий був у 1934 р. у Варшаві, вже повністю підготований третій з’їзд не відбувся, бо почалась війна. Після війни відновилася ця традиція IV З’їздом в 1958 р. у Москві, і з того часу кожних 5 років відбуваються славістичні з’їзди щоразу в іншій слов’янській столиці. Це велика подія в науковому житті не тільки слов’янських народів, а й цілого світу, тому що приїжджають науковці різних країн з усіх континентів зі своїм баченням цінності слов’янських культур і відбувається широке ознайомлення з ними. А тепер нерідко висловлюється думка, що саме в слов’янських літературах та фольклорі зберігаються традиції високої духовності.

Мені пощастило поїхати з професором О.В.Чичеріним на IV з’їзд у Москві 1958 р. З Олексієм Володимировичем, відомим вже у Москві і за кордоном вченим та активним учасником з’їзду, прагнули особисто познайомитись різні науковці та шанувальники його таланту, завдяки чому і я мала нагоду пізнати декого з

них. Зокрема Яна Мукаржовського, не тільки всесвітньо відомого вченого, а й чудову людину. Він, довідавшись, що я вивчаю творчість Ольбрахта, познайомив мене з Рудольфом Гавелом, вченим секретарем Інституту чеської літератури, упорядником і тонким знавцем творчості Івана Ольбрахта. Я дуже багато завдячую йому і його дружині Франтішці Гавеловій – рідкісним за інтелігентністю і добротою людям.

На другий в моєму житті VI Міжнародний з'їзд славістів у Празі в 1968 р. я потрапила “підпільно”, Р.Гавел вніс за мене вступний внесок, Комітет славістів ЧССР включив мене в число учасників, а приїхала я у Чехію за приватним запрошенням. Я дуже хотіла поїхати на наступний з'їзд у Варшаву, але мені порадили навіть не заїкатися про це бажання. Це ж був 1973 рік! Мій перехід від слухача до доповідача відбувся на IX з'їзді в Києві 1983 р. Приємно зазначити, що з'їзд у Києві був добре організований. Після нього дуже зросло зацікавлення нашою країною, літературою, мовою, культурою. Потім був XI з'їзд у Братиславі 1993 р., XII – в Кракові у 1998 р.

І ось цей – XIII, шостий в моєму житті, з'їзд у Любляні, в Словенії – одній з найменших і найкрасивіших країн Європи. Я їздила на з'їзд з Наталею Григораш. Ми там чесно і багато працювали. В нас була спільна доповідь “Напрями вивчення часу і простору в літературознавстві слов'янського світу”. Ми брали участь у роботі комісії з поетики і стилістики Міжнародного комітету славістів. Згідно з програмою з'їзду відбулась і презентація нашого збірника – наукових праць Об'єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму” (“Іноземна філологія”. – Вип. 114. – Львів, 2003. – 308 с.) Хоча умови для розвитку славістики не можна, на жаль, вважати сьогодні задовільними, доповіді, виступи, участь у полеміці, виставка публікацій на цьому з'їзді показали, що у славістиці України є що і кого представляти. Якщо говорити про користь для нас такого величнього форуму, то це можливість перевірити себе, отримати велику наукову інформацію: що, де, як вивчається, досліджується, розвивається чи закривається, вводиться в науковий обіг чи з нього вилучається, причому інформацію, яка подається не в монологічній, а діалогічній формі, тобто в формі обговорення, полемі-

ки. Це можливість обмінятися ідеями, концепціями, методиками, виданнями.

З'їзд славістів – це завжди велика радість спілкування, зустріч зі знайомими, друзями, колегами, що працюють над су-місними проблемами, просто дружнє спілкування, відновлення давніх контактів і нові знайомства. Для мене це також можли-вість зміцнити зв'язки з тими, хто вже співпрацює з нами в об'єднанні-семінарі і залучити до співпраці колег, які зацікави-лись інформацією про нашу діяльність.

У 2003 р. я брала участь у величезній за кількістю учасни-ків Міжнародній конференції “Об'єднання культур” (“Das Verbindende der Kultur”) у Відні, була організатором і керівни-ком міжнародної секції “Сприйняття “свого” і “чужого” як того, що роз'єднує і об'єднує культури” і мала доповідь на тему “Тра-диційні і нетрадиційні можливості міжкультурної співпраці...” Доповідь була побудована на матеріалі діяльності нашого Між-народного науково-методологічного об'єднання-семінару “Пробле-ми художнього часу, простору, ритму” і на результаті цієї діяль-ності – збірнику. Він поданий як приклад традиційної форми наукового спілкування через друковане слово, однак у своєму методичному спрямуванні модифікованого та осучасненого видання, тому відкритий до спілкування зі застосуванням но-вітніх технологій.

З роками в мене росла потреба передати молодим свій досвід, знання, своє бачення наукової та педагогічної діяльності. Я дуже хотіла мати багато учнів, аспірантів, створити свою шко-лу. Однак і тут були всілякі перепони. Тому список тих, у кого я офіційно значусь керівником, не дуже великий. На сьогодні це 9 осіб (всі вони блискуче захистили кандидатські дисертації). В 1982 р. спіткало мене велике горе. Моя талановита аспірантка – болгаристка Ірина Бенатова, повертаючись з Ленінграда, де прийняли її роботу до захисту, загинула в авіакатастрофі.

І тільки в останні роки частково здійснюються мої науково-педагогічні мрії.

Присвоєння мені почесного звання “Заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка” вважаю не тільки великою честю й оцінкою майже п'ятдесяти-річної річної праці на кафедрі зарубіжної (тепер світової) літе-

ратури факультету іноземних мов, але й накладанням зобов'язань, які я можу і повинна ще виконати, передаючи молодим свої знання, педагогічний, професійний, науково-організаційний і просто життєвий досвід.

Особливо важливим вважаю курс “Методологія дослідження і викладання літератури”, який я розробляю з 1992 р.: спочатку для студентів, а тепер у двох варіантах – для магістрів і для студентів. У такому обсязі він вперше опрацьований саме в нашому університеті. Курс входить у чотирисеместровий факультатив філологічного факультету для бажаючих поглиблено вивчати світову літературу і здобувати право її викладати в школах, коледжах. Такі спеціалісти зараз дуже потрібні. Це може стати основою для повноцінної спеціалізації “Світова література”. Рада, що можу працювати зі здібними, по-справжньому зацікавленими в знаннях студентами, викласти їм свої теоретичні концепції, поділитись думками та розробленими методиками, зацікавити їх науковою роботою і залучити до неї.

Вже два роки я розробляю методику викладання світової літератури у вищих навчальних закладах та з задоволенням читаю цей курс магістрам факультету іноземних мов. Викладання предмету методології варто розширити, запровадити також як підготовчий предмет до складання кандидатського мінімуму з літератури. Підготовку до друку відповідного посібника і методичних порад для викладачів із методології також вважаю для себе дуже важливим завданням.

Велике значення для мене мають різні форми підготовки кадрів вищої кваліфікації. Тому й участь у роботі спеціалізованої вченої ради (шифр 35.051.13) як заступника голови ради І.О.Денисюка, а тепер – як члена ради – я сприймаю як можливість чимось посприяти “народженню” нових кандидатів наук.

У 2001 р. три мої аспірантки Надія Поліщук, Наталія Шевчук-Тичина, Наталія Тодчук і пошукувач Лариса Цибенко блискуче захистили дисертації і стали кандидатами наук. У найближчому часі повинні захиститись Наталія Випасняк, яка стала мамою двох синочків, але плідно продовжувала працю над “Функціональністю сновидінь у поезиці романтизму”, та Марія Приплоцька, у якої народилась донечка. Рух до кандидатських висот пошукувача Оксани Левицької загальмувало те, що вона

мені дуже багато допомагала у створенні збірника праць Об'єднання-семінару.

Теми робіт моїх дисертантів не легкі, але цікаві. Мене тішить те, що мої наукові діти працюють із запалом, не задовольняються поверховим сприйняттям і викладом, стараються дошукуватись глибинних сенсів, досягати чіткості в розумінні понять та вживанні термінів. Співпраця з ними, а саме так я розумію завдання керівника, це не тільки велика витрата енергії, але й її постійне поповнення. В міру сил намагаюся дати їм хороший старт для формування власної наукової індивідуальності і думаю, що вони зможуть піти далі за своїх вчителів самостійно і впевнено. Це я вже спостерігаю на праці Світлани Фіської, в минулому моєї аспірантки, а тепер колеги – доцента нашої кафедри, яку я дуже хотіла б бачити своєю докторанткою, однак, на жаль, ще нема докторантури на нашій кафедрі, хоча я, також на превеликий жаль, є поки що єдиною на Львівщині власницею диплома доктора наук із зарубіжної літератури, і, як мені недавно сказали, єдиним в Україні доктором наук з чеської літератури. Сподіваюся, що ця ситуація є тимчасовою, і хотіла б спричинитися до її виправлення.

Радію також з того, яку хорошу книгу (“Роман Івана Франка “Для домашнього огнища”: Простір і час”), що вже здобула широке схвалення франкознавців, зокрема професора Івана Денисюка, створила на основі своєї дисертації Наталія Тодчук.

Однак тепер формально в мене немає нових аспірантів, хоча я могла б керувати не тільки дисертаціями із зарубіжної літератури, але й із теорії літератури і порівняльного літературознавства. Потреба в таких спеціалістах є значною. Виникає питання, чи вдалось мені створити свою наукову школу. На захистах моїх аспірантів, у рецензіях та відгуках на їхні роботи завжди визнавали і постійно схвалювали її діяльність. Наукова школа повноцінна лише тоді, коли є вчитель і учні, з якими можна продовжувати почату справу, є можливість мати свою “команду”, залишити на кафедрі своїх вихованців. На жаль, такої можливості в мене не було. Я пробує це зробити, організувавши науково-методологічний осередок.

Забігаючи вперед, я вже декілька разів згадувала Об'єднання-семінар і ще відчуваю потребу повернутись до цієї дуже

дорогої для мене справи. Усвідомлюючи, що в наш час за існування лавини інформації плідно працювати одному чи невеликою групою неможливо, я захопилася ідеєю, використавши досвід науково-методичного семінару, яким довго керувала, та свої значні зв'язки з науковцями України і закордону, створити постійно діюче Міжнародне науково-методологічне об'єднання-семінар "Проблеми художнього часу, простору, ритму" (<http://www.franko.lviv.ua/international/seminar/kor>).

Задумане як актуальне для нашого часу міжгалузеве об'єднання науковців навколо однієї проблеми Об'єднання-семінар працює з 1997 р. на громадських засадах постійно у двох формах: 1) як семінар, спрямований на вирішення професійних потреб гуманітарних факультетів нашого університету і 2) як об'єднання, діяльність якого орієнтована на формування широкого, географічно необмеженого (завдяки Інтернету) наукового інформаційного простору і простору співпраці. Практичною реалізацією цього була підготовка до друку та видання згадуваного вже, і то декілька разів, міжнародного збірника ("Іноземна філологія", вип. 114), тематикою якого є часо-просторові проблеми – "Свій/чужий час, простір, ритм". Це стало можливим завдяки сприянню і допомозі декана факультету В.Т.Сулима, відповідального редактора "Іноземної філології" М.Е.Білінського і проректора з наукової роботи Б.Я.Котура. Я рада, що знаходжу певне розуміння та підтримку в керівництва факультету та університету, в своїх колег та студентів. Коли б я хотіла перерахувати всіх, хто протягом цих шести років на так званих громадських засадах безкорисливо і щиро у різний час співпрацював зі мною і допомагав мені в справах Об'єднання-семінару, то це б зайняло декілька сторінок. Ці сторінки закарбовані в моїй пам'яті, а також відбиті у документації, яку ми вели (незважаючи на брак відповідних умов) вже з 1997 р. і в якій чітко окреслили коло наукових і організаційних завдань Об'єднання-семінару. Тому сподіваюся, що цей науково-методологічний центр все-таки запрацює на повну силу, бо є в нас і досвідчені видатні науковці, і талановита молодь, і широке коло науковців України та закордону, які хочуть з нами співпрацювати, і не просто хороші ідеї, а й докази можливості їх реалізацій. Однак з огляду на

мій вік потрібно вже поспішати зі створенням відповідних умов для такої праці.

Допомога аспірантам у вчасному завершенні дисертації, а потім подоланні перешкод, щоб вийти на старт захисту, науково-організаційна діяльність Об'єднання-семінару та непроста праця над збірником потребували багато часу, сил і загальмували закінчення моїх власних книжок. Сподіваюсь, що найближчим часом подам до друку монографію “Жанр, жанрова система в просторі літературознавства” (270 с.), яка може служити і посібником для вищої школи, а потім закінчу підготовку до друку книги “Час і простір у мистецтві слова” (300 с.), працюю також над посібником з методології вивчення, дослідження і викладання літератури. Матеріалу вже вдосталь, потрібний тільки час і умови. Але це вже – як Бог дасть, а люди допоможуть.

Я щиро вдячна Маргариті Олександрівні Кривенко за те, що вона з таким зацікавленням, сумлінністю і старанністю працювала над моїм першим, а тепер над цим допрацьованим і доповненим покажчиком. Тим вона дисциплінувала і мене, змусила хоча б трохи навести порядок у моїх матеріалах, одночасно осмислити шлях, який пройдено, вперше побачити його в цілості. Ми зійшлися з Маргаритою Олександрівною в бажанні зробити покажчик цікавим, може, трохи незвичним, і що найважливіше, доступним і зручним у користуванні. І цього ми, здається, досягли. Однак талановитий бібліограф М.Кривенко – творча особистість, для якої характерний постійний пошук і винахідливість, тому, скориставши з того, що вже досягнуто, спробувала зробити щось нове і ще краще. Безкорисливо, жертвуючи протягом декількох місяців відпочинком у вихідні дні, бо тільки у вільні від праці дні могла приходити в мою кімнату, яка перетворювалась по суботах чи неділях у книжковий склад, пані Маргарита виписувала дарчі надписи зі знятих з полиць книжок. Це була величезна робота, яку вона додатково на себе взяла. Мене це також втомлювало, особливо тим, що потім ці книжки треба було знову класти на місце. Але як це було цікаво, як зворушливо, як приємно, прочитуючи надписи, оживляти людей, події. В просторі кімнати поєднувались різні періоди й моменти мого життя, виринали спогади. І я бачила, скільки гарних, щирих людей було в моєму житті, яке багатство добрих

почуттів вони мені подарували в різний час і в різних обставинах. Це прекрасно.

Я можу гордитися тим, що Марк Якович Гольберг – вчений, якого я дуже поважаю і подивляю його ерудицію і широту зацікавлень, – виявив бажання написати зовсім нову ґрунтовну вступну статтю. Відклавши свої численні справи, він присвятив багато часу, компетентно і одночасно чуйно проаналізував мою наукову діяльність, заглибився у мої праці і вказав на сфери їх можливого застосування. Звернувши увагу на те, що вони несуть у собі стимули для праці дальших дослідників, Марк Якович сам заклав у свою статтю багато таких стимулів.

Я щиро дякую всім, хто взяв участь своїм словом у цьому виданні і наповнив покажчик такою хорошою енергетикою, що з неї можна буде брати мені, а може, й не тільки мені, силу для життя і праці. Дякую Мар'яні Челецькій і всім, хто не пошкодував для мене свого часу та допомагав у наборі, складанні книги, хто спричинився до створення та виходу цього біобібліографічного видання і його тиражування.

*Нонна КОПИСТЯНСЬКА
Львів, січень 2004 р.*

СЛОВО ПРО ЛЮДИНУ, ЖІНКУ, ПЕДАГОГА, ВЧЕНОГО...

У ЧАСО-ПРОСТОРИ КУЛЬТУРИ

У 114-му випуску українського наукового збірника “Іноземна філологія”, присвяченому проблемі часу, простору, ритму в художній літературі, зібрано також висловлювання видатних філософів, учених, письменників з цієї проблеми. Мене особливо схвилював афористичний вислів: “Простір переходить у час, як тіло в душу”. Сказані на межі XVIII і XIX століть слова належать німецькому романтикові Новалісу. Сьогодні ж вони сприймаються як своєрідне передбачення тих шляхів, якими розвивалася наука у XX столітті.

Час і простір – дві універсалиї, дві взаємно пов’язані між собою категорії, осмислення яких лежить в основі культури, визначає культурну парадигму тієї чи іншої епохи. Ще на початках історії цивілізації, осмислюючи себе й своє місце в навколишньому світі, людина намагалася визначити сутність часу і простору як важливих моментів буття.

Наш час ознаменований підвищенням зацікавленням цією проблемою. Бібліографія праць із неї могла б зайняти кілька томів. У покажчику праць Нонни Копистянської проблема простору й часу також займає чільне місце. Розвідки дослідниці у цій царині знайшли своє визнання.

Починала Нонна Хомівна як історик літератури, компаративіст. Нині вона поєднує в своїй особі історика й теоретика літератури. Маємо підтвердження відомої істини: без історії літератури не може бути її теорії; теорія, позбавлена опори на історію, стає сухою абстракцією. Розвиток науки підтвердив ідею історичної поетики, висунуту свого часу Олександром Веселовським. Читаючи праці Нонни Копистянської, я думаю, що вони є своєрідною реалізацією цієї ідеї.

Є два поняття: *шлях у науку* і *шлях в науці*. Вони нерозривно пов’язані між собою, але не тотожні. Одне – це, так би мовити, зовнішній план. Друге містить у собі драматизм пошуків ученого, нелегку боротьбу за торжество істини, за утвердження своєї наукової правоти. Йдеться про моральні засади діяльності

вченого, про його вміння у найскладніших ситуаціях залишатися самим собою, протистояти тим, хто в корисливих інтересах заважає працювати на благо науки й освіти.

Зовні біографія Нонни Копистянської начебто дуже проста. Вона сама про це дуже добре розповідає. Ось основні віхи її шляху: школа, університет, аспірантура в Інституті суспільних наук у Львові. Далі – багаторічна праця у Львівському університеті. Все начебто просто – від асистента до професора кафедри. Від перших газетних і журнальних рецензій до ґрунтовних досліджень, до виступів на міжнародних форумах. Та ця простота оманлива. Починала Копистянська в складний і драматичний час, час суперечливий і неоднозначний. Хто з людей нашого покоління не пам'ятає, як кожний відступ від усталеної догми, від “єдино вірного вчення” вважався крамолою? На саме слово “компаративістика” було накладено табу. Власне, це слово можна було вживати лише з епітетом “буржуазна”. Гортаючи сторінки багатотиражки Львівського університету кінця 40-х – початку 50-х р., відчуваєш драматизм тих часів. Невігласи, кар'єристи на усіх зборах таврували “буржуазну науку”, паплюжили історію, прославляли “мудрість” марксистсько-ленінської теорії як істину в останній інстанції (тепер вони з не меншим завзяттям таврують марксизм). У таких умовах важко було залишатися самим собою. Потрібна була мужність, щоб зайнятися порівняльним літературознавством. Таку мужність виявила Нонна Копистянська.

А втім, вона не була самотня. Були вчені, які продовжували і розвивали традиції вітчизняної і світової науки. Одним з них був Іларіон Семенович Свенціцький. Літературознавець, мовознавець, історик, мистецтвознавець, він уособлював єдність наук про Дух. Великий культуролог, він розглядав культурологію як історію шляху людини і нації до утвердження високих ідей.

Саме під керівництвом професора Свенціцького Н.Копистянська здійснювала аспірантське навчання. У 1955 р. вона успішно захистила дисертацію “Закарпатська Україна у творчості Івана Ольбрахта”.

У своїй кандидатській дисертації Н.Копистянська торкнулася важливої проблеми: життя України в чеській літературі. Зараз визнано, що однією із важливих галузей компаративістики

є питання про відображення життя певного народу, його національного характеру в літературах інших країн Н.Копистянська здійснила свій внесок у вивчення цієї проблеми, однією з перших в українському літературознавстві звернувшись до неї. Так визначилися два напрями її досліджень: порівняльне літературознавство і чеська література.

Свою педагогічну діяльність вона розпочала на кафедрі зарубіжної літератури, якою керував Олексій Володимирович Чичерін. Як і Свенціцький, Чичерін був не лише видатним ученим, а й прекрасною, благородною людиною, справжнім інтелектуалом, глибоким знавцем життя і людей. Навколо нього завжди створювалася якась особлива атмосфера душевності, теплоти, високої моральності. Він завжди був в оточенні молодих колег.

О.В.Чичерін, блискучий майстер літературознавчої інтерпретації, багато років працював над теоретичними проблемами: жанр і стиль, історія роману, природа художнього слова.

Двоє Вчителів, подвижників науки – Свенціцький і Чичерін. Н.Копистянська вважає, що їй пощастило: її шлях у науку починався з видатними наставниками. Вдячність до Вчителів, вірність їхнім настановам – одна із характерних рис Н.Х.Копистянської. Вона написала зворушливі спогади і статті про І.С.Свенціцького та О.В.Чичеріна. До них можна, як епіграф, поставити слова М.Заболоцького:

*Умирают мои старики,
Мои Боги, мои педагоги,
Пролагатели торной дороги,
Чтоб пути мои были легки.*

До речі, разом з професором О.В.Чичеріним Копистянська побувала на двох з'їздах славистів – четвертому і дев'ятому. На четвертому вона слухала блискучі, темпераментні виступи свого Вчителя, на дев'ятому виступила з доповіддю, співавтором якої був О.В.Чичерін “Зв'язок жанрових модифікацій із зміною напрямів у літературі”. Вже після смерті Вчителя вона кілька разів виступала з доповідями на славистичних форумах. Та про це мова далі.

Коли 1955 р. Нонна Хомівна почала працювати викладачем, перед нею постала нова проблема: як поєднати викладання і

науково-дослідницьку діяльність? Чи допомагають вони одна одній? Тут складний діалектичний зв'язок. Є два типи вчених. Одні замикаються у сфері “чистої” науки. Це позбавляє можливості діалогу з тими, хто хоче чути про результати наукових пошуків з перших уст, хто своєю живою реакцією підтверджує справедливість наукових результатів. Інші бачать у спілкуванні зі студентською молоддю один із важливих стимулів до творчості, а студентську аудиторію сприймають як лабораторію, де народжується і відшліфовується істина. Н.Х.Копистянська, як її Вчитель О.В.Чичерін, належить до другого типу людей. Вона творить не лише за письмовим столом, а й під час читання лекцій, проведення семінарів і практичних занять.

Курси лекцій з історії зарубіжної літератури, які Н.Копистянська читає впродовж багатьох років, збагатили її, розширили її дослідницькі обрії.

Про вдале поєднання наукової й педагогічної діяльності, якого зуміла досягти Копистянська, свідчить те, що після захисту кандидатської дисертації вона публікує багато статей про тогочасних чеських письменників і водночас видає низку методичних посібників із зарубіжної літератури. Вона не зраджує своєму “першому коханню” – Іванові Ольбрахту, але в коло її зацікавлень входять й інші чеські письменники, зокрема Карел Чапек. Зацікавлення чеською літературою не згасало, що засвідчує і покажчик праць Копистянської. Вона завойовує незаперечний авторитет серед літературознавців-богемістів не лише в Україні, а й у цілому слов'янському світі. Не маючи змоги докладно розглядати праці Нонни Хомівни про чеську літературу, відзначу, що у своїх статтях вона порушує принципові питання, важливі щодо методології порівняльного літературознавства. Наведу лише один приклад. У 1973 р. було опубліковано її статтю “Идейно-эстетическая борьба вокруг романа Ивана Ольбрахта “Николай Шугай, разбойник”. Вперше з такою повнотою тут подано матеріал чеської і закарпатської преси 30-х р., висловлювання критиків, літературознавців про роман. Тут по суті поставлено питання про роль журналістики і журнальної критики у розвитку літературних взаємин. Разом з тим ідеться про необхідність розглядати ці взаємини в широкому соціально-культурному контексті.

Розвиток чеської літератури у ХХ ст. був складним, драматичним. Доля Івана Ольбрахта, М.Пуйманової, Ст.К.Неймана, І.Волькера відбивають цей драматизм. У них є твори, які залишилися в своєму часі і служать лише документами епохи. Але є в них і те, що живе і сьогодні, що житиме довго. Це один бік справи. Другий полягає в тому, що наукове осмислення цих творів теж є прямим чи опосередкованим відображенням руху історії, її колізій. Якщо ми говоримо, що історія науки – драма ідей, то це особливо стосується гуманітарних і соціальних наук. Адже вчений-гуманітарій поєднує в собі дослідника й активного учасника подій. Він є частиною того світу, який досліджує.

На кожного з нас накладає відбиток час, у якому ми живемо. Як і ті твори чеських письменників, що їх досліджувала Копистянська, її праці несуть на собі відбиток часу. Але є в них те, що залишилося в науці, збагачувало і збагачує її.

Нонна Хомівна Копистянська була і залишається вдумливим дослідником. Вона завжди шукала і шукає істину. Але істина здобувається в боротьбі, часом у внутрішньому двобої. Що ж, як мудро колись сказав Микола Бердяєв, історія в нас, а ми в ній. Відзначу, що Нонна Копистянська не виголошувала гучних гасел, не піддавалася кон'юктурі. Так, вона пережила трагедію свого покоління. Та все ж через важкі і неоднозначні часи вона пройшла, зберігаючи гідність, розуміння високої місії культури, її функції охоронця народного Духу.

Ще раз наголошу на тому, що історія гуманітарних і соціальних наук – частина світової історії. Ми не маємо права нічого викидати з неї. Завдання історика не в тому, щоб виносити вирок, а в тому, щоб осмислювати, знаходити сенс і логіку, які об'єднують факти і творять цілісну картину. Про це переконливо писав Ернст Кассіерер. Не безсторонність історика, але й не однобічна тенденційність, а сувора об'єктивність, наукова чесність, прагнення до всебічного охоплення фактів – ось що потрібно історикові, ученому-гуманітарію. Більшість з тих письменників, життя і творчість яких досліджувала Копистянська, зараховували до літератури так званого соціалістичного реалізму. Про це йдеться і в її працях. Але в багатьох випадках вона долала догми і стереотипи, порушувала важливі теоретичні питання, давала цікаві, глибокі інтерпретації окремих творів. Йшла до тих про-

блем, які мають велике значення для розвитку науки про літературу, відображають пошуки світової гуманістики нашого часу.

І дослідницька праця, і багатогранна, багатоаспектна робота викладача змушували звертатися до нових і нових проблем. Відбувалося нагромадження такого історико-літературного матеріалу, який вів до постановки теоретичних проблем. У 1973 р. у збірнику варшавської конференції з питань слов'янської поетики і стилістики з'явилася стаття “Наблюдения над стилем чешского романа-баллады”, а 1975 р. Копистянська на республіканській конференції в Одесі виступила із доповіддю про жанрову модифікацію у чеській прозі. Це було початком праці над новою проблематикою.

Проблема жанру є однією із центральних у науці про літературу. Історія її вивчення сягає в глибоку давнину. Водночас архаїчний і вічно новий, жанр відбиває рух літератури, її живу історію. Н.Копистянська знайшла дуже містке визначення: жанрові модифікації. Відоме положення Гегеля: чистих явищ ані в природі, ані в суспільстві не існує. В історії літератури відбувається постійна взаємодія і взаємопроникнення жанрів. Звертаючись до цієї проблеми, Н.Копистянська розглядає її на широкому історико-літературному матеріалі. Чеську літературу ХХ ст. розглянуто в широкому історико-літературному контексті. Тут на допомогу дослідникові прийшов викладач, в полі зору якого було все багатство світової літератури.

Уже в тих статтях, які передували монографії Копистянської, йшлося про нові жанрові різновиди, зокрема про роман-баладу. Тут маємо не той випадок, коли визначення письменником жанрової природи твору пов'язане з руйнуванням “горизонту очікування” (Гоголь назвав “Мертвые души” поемою; сьогодні Ліна Костенко схвильований монолог-сповідь Богдана Хмельницького “Берестечко” називає романом). Тут інше: маємо органічний сплав, синтез двох жанрових форм. Про це йшлося у монографії Н.Х.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе” (1978).

Свого часу на монографію з'явилося багато схвальних рецензій в Україні і за кордоном.

Як оцінювати цю працю сьогодні?

Знову ж те саме питання: чи є в праці положення, які залишилися в науці актуальними й нині? Скажу відразу, що в монографії були ґрунтовні теоретичні розділи, які лягли в основу наукових досліджень Копистянської з питань генології. Була цікава характеристика жанрів і жанрових форм. Дослідниця розвинула і поширила свої положення про роман-баладу, про роман нарисово-публіцистичний. Цікавими були й інтерпретації окремих творів, але маємо в монографії і те, що несе на собі відбиток того часу, коли книжка створювалася. Та це була чесна і вистраждана праця. Хіба можна викинути з історії літератури, скажімо, такий твір, як трилогія Марії Пуйманової? Я і зараз із захопленням перечитую цю трилогію – один із кращих зразків антифашистської літератури.

Картина, яку відтворила в своїй монографії Нонна Копистянська, була не одноманітною, а навпаки, перед нами поставало художнє розмаїття чеської література 20–30-х років минулого століття. Нагадаю, як тонко охарактеризовано твори такого письменника, як Карел Чапек.

Оцінюючи зараз книгу Копистянської, не можна забувати про діалектику історії, про те, яким складним є її рух. Так, поняття соціалістичного реалізму – це варто повторити – вижило себе. Але ж назавжди залишиться інше: антифашистська література, зокрема антифашистський роман. Забувати про це – значить перекреслювати героїчні сторінки європейської історії, коли письменники багатьох країн і словом, і зі зброєю в руках боролися проти фашизму.

Повертаючись до суто літературознавчих моментів, вкажу на таке: Копистянська застосовує контекстуальний підхід, розглядає ті чи інші твори у світовому історико-літературному контексті. У неї багато цікавих і обґрунтованих зіставлень, які можна розглядати як своєрідні вставні “етюди”, як постановку нових проблем. Книжка засвідчила глибокі знання авторкою світової літератури.

Положення, зв’язані з жанровою проблематикою, старанно обґрунтовано. Я вже говорив про роман-баладу. Як глибоко розглядає Копистянська специфіку балади, її історію, щоб довести наявність нового жанрового різновиду! Вона показує, що зв’язок роману і балади склався історично.

Серед теоретиків літератури у 60-ті р. широко обговорювалися питання теорії роману. Публікація праць М. Бахтіна, дослідження О.Чичеріна, книжки Д.Затонського, Т.Мотильової, І.Бернштейн, О.Зверєва, М.Мендельсона, В.Днепровва, Б.Сучкова, О.Михайлова утверджували життєвість романної форми, говорили про її невинне збагачення. Та водночас висловлювалися думки про те, що “роман зникає”, що він вичерпав себе. 1975 р. було опубліковано збірник “Судьби роману”, де зібрано матеріали дискусій, які відбувалися у різних країнах. У статтях переважала думка, що роман не вмирає, а, розвиваючись, постійно оновлюється, набуває нових форм. Копистянська була однією з тих, хто обстоював життєвість роману, досліджував процес його збагачення за рахунок взаємодії з іншими жанрами і жанровими формами. Внесок дослідниці в теорію роману незаперечний.

І зараз у своїй науковій і педагогічній праці я використовую те цінне, що є в книзі Копистянської. Але я свідомий того, що ця праця відображала боротьбу двох тенденцій, які характеризували розвиток дослідниці, шлях літературознавства в цілому. Повторю ще раз, слід розрізняти дві речі. Існувала доктрина соціалістичного реалізму, яка насаджувалася зверху, що суперечило самій природі мистецтва. Словосполучення *соціалістичний реалізм* було абсурдним, хоча не всі це розуміли. Один мій товариш, талановитий літературознавець сказав мені (звичайно, пошепки): “Який соціалістичний реалізм? Це соціалістичний класицизм!” Це був жарт, але в ньому містилася доля правди. Чого було варте славнозвісне вчення про партійність літератури? Або ж положення про зображення життя в його революційному розвитку? Трагізм становища ускладнювався тим, що деякі чесні вчені зверталися до цих положень, не усвідомлюючи їх небезпечності і несумісності з самими основами художньої творчості. Але всупереч доктрині продовжувало жити і розвиватися справжнє мистецтво. У книжці Копистянської про соціалістичний реалізм говориться дуже мало, хоч у доданій до книги бібліографії названо основні праці про цю доктрину. Не було в монографії характерних шаманських заклинань про “ленінський принцип партійності”. Якщо сьогодні зважено поглянути на книжку Нонни

Хомівни, можна дійти висновку: попри певну неминучу данину часові у книзі переважає справжня наука.

На основі монографії Н.Х.Копистянська готувала докторську дисертацію. Особливо інтенсивна праця над нею припадає на початок 70-х р. То були важкі часи в історії Львівського університету: звільнення викладачів, переважно гуманітаріїв, арешти студентів – усе це створювало тривожну атмосферу. Хвиля переслідувань зачепила і Копистянську, яку звинувачували в аполітичності (дуже небезпечно на той час звинувачення). Врятувало тільки те, що вона довго й важко хворіла, а хворого не можна було звільняти з роботи.

Після одужання Нонна Хомівна наполегливо готує до захисту докторську дисертацію. Водночас продовжує викладати, працювати зі студентами.

Історія захисту Копистянської драматична, але не така вже й нетипова. Їй довелося захищати дисертацію двічі. Пишучи про це, я пригадую, як “завалили” докторську Степана Пінчука лише за те, що він насмілювався викласти свій погляд на “Слово о полку Ігоревім”. Згадую і стражденний шлях Євсея Манделя до докторського диплому. Та й мене сімнадцять років не допускали до захисту, не висуваючи жодних істотних зауважень.

26 грудня 1980 р. на раді філологічного факультету Московського університету Нонна Хомівна захищає дисертацію. В основі її була книжка, яка отримала “велику пресу”. Та й на автореферат надійшло чимало позитивних відгуків з різних країн. Захист відбувався відповідно до усталеної процедури. Здавалось, ніщо не провіщало біди. Як свідчить протокол, на всі зауваження опонентів і провідної організації Копистянська відповідала чітко, аргументовано і з глибоким знанням справи. Трохи насторожувало те, що ніхто із присутніх не взяв участі в обговоренні. Рада прийняла позитивний висновок, у якому йшлося про відкриття дисертанткою нового напрямку в системному вивченні літератури. Однак результат таємного голосування виявився несподіваним: робота не набрала необхідної кількості голосів “за”. На захист своєї учениці й колеги виступив О.В.Чичерін – людина благородної душі, авторитетний, визнаний учений. Копистянську підтримувало керівництво Львівського університету. Вища Атестаційна Комісія врешті дозволила повторний захист.

Тут не просто епізод із біографії вченого, не лише особиста трагедія дисертантки. Все значно складніше. Торжествували ідеологічно-бюрократичні принципи. Та у Нонни Хомівни вистачило мужності й волі почати все з нуля.

Через два роки відбувся новий захист, цього разу в Ленінграді, де все виглядало зовсім по-іншому. Недарма ця рада мала славу принципової і водночас по-справжньому демократичної. Відбулося жваве, зацікавлене обговорення. Позитивне рішення було одностайним. Правда перемогла. Перемогла наука. Але подумавши, як це важко було пережити.

Дві вчені ради. Два різні рішення. Знову перечитує стенограми захистів і думаю про час, у якому ми жили. Як легко було зводити порахунки з “неугодними” людьми, діяти проти науки підступними, аморальними методами!

Диплом доктора наук Н.Х.Копистянська одержала 11 березня 1984 р., атестат професора 14 листопада 1986 р. І диплом, і атестат заслужила і виборола. Але був ще один факт, який гідно завершував її дисертаційну епопею. 1987 р. в авторитетному збірнику “Контекст-86” Нонна Хомівна публікує велику статтю “Понятие “жанр” в его устойчивости и изменчивости”. Ця праця стала своєрідним підсумком усього, що доти зробила Копистянська в галузі генології (включаючи і монографію).

Дослідниця виходить із важливості самого поняття жанр: воно допомагає побачити і дослідити зв'язок між окремим твором, розвитком національної літератури і світовим історико-літературним процесом. Річ у тім, що жанр зумовлює всі компоненти твору – і проблематику, і тематику, і принципи побудови, і мову, і систему образів-персонажів. Неодноразово йшла мова про універсальність категорії жанру.

Стійкість і мінливість, проблема взаємодії жанрів, явище пам'яті жанру – ці питання, як було згадано, були центральними в монографії Копистянської. У статті вона значно поглиблює їхнє висвітлення. Дослідниця прагне виробити надійний інструментарій для вивчення жанру. Тут, як мені здається, знову виявила себе гармонія між вимогами науки і потребами викладання. З власного досвіду знаю, як нелегко поєднати інтерпретацію окремих творів із висвітленням історико-літературного процесу.

У статті 1987 р. авторка значно поглибила думку про те, що у понятті жанру за ступенем абстрактності й конкретності можна умовно виділити чотири сфери спіралі: 1) жанр як загальнотеоретичне і абстрактне поняття, що означає сукупність і взаємозв'язок, які формуються у групі творів протягом різних епох; 2) жанр як історичне поняття, обмежене у часі і просторі; 3) жанр як поняття, що враховує особливості конкретної національної літератури; 4) подальша конкретизація поняття стосовно індивідуальної творчості. Таким чином, жанр є стійким як поняття загальнотеоретичне; водночас він мінливий у своєму історичному розвитку і національній своєрідності, неповторно-індивідуальний у творчості окремих письменників.

Далі Н.Копистянська докладно спиняється на різноманітних шляхах трансформації жанрів у зв'язку із розвитком літературних напрямів. Тут вона чітко логічно викладає основні тенденції еволюції жанрів і жанрових форм. Її положення побудовані на багатому історико-літературному матеріалі. Використовуючи здобутки своїх попередників (особливо виділяючи Ст.Скварчинську, Ю.Тинянова, М.Бахтіна), вона вносить нові положення у літературознавчу науку. Праця збагачує не лише розумінням жанру, а й історико-літературного процесу загалом.

Через рік після публікації у "Контексті-86" журнал "Радянське літературознавство" друкує статтю Копистянської "Аспекти вивчення художнього часу в літературознавстві. Нотатки". Так у наукову творчість Нонни Хомівни увійшла нова проблема, яка захопила її. Сама вона визнає, що цю проблему відкрила для себе в пошуках нових цікавих тем для проведення практичних занять. Знову те ж поєднання: дослідник і педагог.

Починаючи з 1988 р., дослідниця опублікувала тридцять праць з часо-просторової проблематики, виступала з доповідями на багатьох республіканських і міжнародних наукових форумах, у тому числі на XI, XII і XIII з'їздах славистів.

Нонна Копистянська зуміла сказати своє слово, висловити цікаві думки, дати конкретну інтерпретацію часо-просторової проблематики. Її праці побудовано на багатому конкретному історико-літературному матеріалі. Ось перелік деяких авторів, твори яких Копистянська розглядає у своїх статтях про час і простір (називаю в порядку написання статей): Чапек, Св.Чех,

Кафка, Платонов, Сервантес, Флобер, Фейхтвангер, Мерль, Селімович. До цього треба додати праці, які охоплюють цілі періоди у розвитку літератури, наприклад, хронотоп у романтичній літературі, різновиди і функції ретроспекції у літературі ХХ ст.

Статті Нонни Копистянської про час і простір, про їх взаємини, про хронотоп на мене справляють велике враження. Під кожною статтею вона могла б написати: “далі буде”. Бо кожна публікація відкриває нові перспективи; бачиш, як запропонований Копистянською інструментарій може допомогти в інтерпретації творів різних епох. Дослідження Нонни Копистянської – це своєрідне запрошення до діалогу, до творчої дискусії. Вони викликають багато думок, змушують замислюватися над кардинальними питаннями. Як і деякі інші дослідники, Копистянська ставить питання: хронотоп і жанрова природа твору. Про це вже багато писали, зокрема В’яч. Іванов і Б.Єгоров. Для Копистянської ця проблема є органічною. Яюсь Нонна Хомівна сказала, що в її планах – написання книжки про простір і час у художній літературі. Фактично таку книжку вже написано. Треба лише, як то кажуть, зібрати все докупи.

Читаючи праці Копистянської, я пригадую рядки С.Маршака:

*Я знаю, время растяжимо,
Но все зависит от того,
Какого рода содержимым
Вы наполняете его.*

Вивчення проблеми відображення простору і часу в художній літературі озброює дослідника надійним інструментарієм для розуміння твору як цілісності і водночас допомагає відтворити складний рух мистецтва .

Я не маю можливості докладно розглянути всі праці Н.Копистянської з часо-просторової проблематики. Торкнуся лише деяких, які особливо яскраво характеризують її дослідницьку методику. Відзначу, що Копистянська виходить з тих положень, які нині міцно утвердилися в науці. Як писав відомий історик А. Я.Гуревич, простір і час втілюють світовідчуття епохи, поведінку людей, їхню свідомість, ритм життя, ставлення до навколишнього світу. А тому враховуючи те, що вже зроблено, спираючись на досягнення науки, немає сенсу повторювати

сказане, а треба сказати своє слово, висловити своє бачення проблеми.

У 1993 р. на XI Міжнародному з'їзді славістів Копистянська виступила з доповіддю “Художній час як проблема порівняльної поетики”. Тут ішлося про шляхи й принципи типологічного вивчення важливої проблеми, про дослідження її у зв'язку з питанням про єдність і багатоманітність світового, історичного й історико-літературного процесу.

Особливе значення має надрукована того ж 1993 р. у збірнику “Zagadnienia rodzajów literackich” велика стаття “Хронотоп как аспект изучения жанровой системы романтизма”. Публікація у цьому виданні свідчила про визнання наукових досягнень Копистянської.

У статті викладено теоретичні засади попередніх праць авторки. Копистянська докладно висвітлила складні взаємозв'язки між соціально-історичним часом і його відображенням у мистецтві. Йдеться про значення вивчення авторського хронотопу, відображеного в усіх компонентах художньої цілісності.

Цікаво висвітлено питання: час і національна картина світу. Тут маємо той же методологічний підхід, що й у працях про жанр: універсальне – конкретно-історичне, національне – і суттєво індивідуальне, що характеризує специфічність художнього світу окремого митця. Такий підхід надзвичайно перспективний. Адже кожний письменник відображає ті уявлення про час, які є характерними для його епохи; його творчість виростає на певному національному ґрунті, у зв'язку з певними національними традиціями. Разом з тим у ставленні до часу, осмисленні, відтворенні і перетворенні часу й простору виявляє себе неповторна індивідуальність художника. Отже, маємо підтвердження того, що свого часу я назвав парадоксом твору: твір є неповторним, унікальним явищем і водночас відображає певні характерні риси літературного процесу.

Користуючись терміном *хронотоп*, введеним у науку М.Бахтініним, Копистянська визначає функціональність докладного аналізу часо-просторової структури творів. Порівняльне виділення спільного й відмінного дає можливість вивчення жанрових різновидів, котрі виникають щоразу з новими естетичними вимогами і створюють жанрові системи напрямів.

Бачимо органічний зв'язок між двома головними проблемами творчості Нонни Копистянської: жанр і часо-простір. Дослідниця наголошує: хронотоп як аспект вивчення історико-літературного процесу дає можливість простежити його динаміку і наступність.

У статті йшлося про деякі особливості романтизму, зокрема романтичного хронотопу. Романтизм – настільки складне й багатогранне явище, що процес його пізнання є безперервним, безкінечним. За кілька років до опублікування статті Копистянської з'явилася ґрунтовна монографія Ф. Федорова “Романтический мир: пространство и время”. Але Копистянська не повторює цю працю, а в багатьох моментах доповнює її. Федоров досліджує німецький романтизм. Копистянська розглядає європейський, зокрема слов'янський, романтичний рух.

Мені цікаво було читати роботу Копистянської ще й тому, що 1971 р. я опублікував невеличку статтю “Взаимодействие просветительской идеологии и романтизма (на материале южнославянских литератур)”, де розглядав також романтичну концепцію простору і часу. У статті Копистянської я знайшов певне підтвердження своїх положень. Думаю про те, як добре було б застосувати методику Н.Копистянської до таких унікальних творів південнослов'янських письменників, як поема “Гірський вінець” Негоша і вірші Ботева. Проблема ліричного хронотопу, поставлена в працях Копистянської, ще чекає ґрунтовного дослідження. У ліричному жанрі хронотоп зв'язаний з тим, що Гегель називав сердечною або ліричною концентрацією. Цікаві, ґрунтовні праці Копистянської наводять на думку про хронотопну символіку. Скажімо, образ лісу, який займає особливе місце у творах романтиків, є символом, який романтики сприйняли від літератури попередніх епох і передали ХХ століттю.

Невеличка за обсягом, але принципова за викладеними у ній положеннями стаття “Дочка Слави” Яна Коллара в контексті жанрової системи європейського романтизму” (1996) підводить нас до герменевтичної проблематики. Адже йдеться про інтерпретацію конкретного твору. Ми бачимо, як багато залежить від уміння інтерпретатора ставити твору нові питання. Ясна річ, питання ставить інтерпретатор, формулює своєю мовою, а твір відповідає своєю. Ці відповіді залежать від того, як ми висловлюємо свої питання. Дуже багато значить те, яким інструментарієм володіє

інтерпретатор-дослідник. Часо-просторова проблематика, використання поняття хронотопу дали змогу Копистянській заглибитися у смисл “Дочки Слави” і побачити те, чого не бачили попередні дослідники. Вона розглядає багатосаровий хронотоп поеми “Дочка Слави”, уважно читає цей твір і водночас досліджує його в широкому порівняльному плані. Стаття свідчить про те, як герменевтика, теорія літератури, компаративістика збагачують одна одну. Для себе з невеличкої статті Копистянської я роблю висновок, що порівняльне вивчення літератури повинно базуватися на контекстуальному принципі. Саме він дає, зокрема, змогу глибше й повніше висвітлити роль типологічних сходжень.

До речі, І.Неупокоева у праці “Революционно-романтическая поэма первой половины XIX века. Опыт типологии жанра” (М., 1971) не згадала про поему Коллара. Між тим, без її характеристики наше уявлення про європейський романтизм, доводить Н.Копистянська, буде неповним.

Як справжній учений, Копистянська йде двома шляхами: є проблеми, теми, врешті, літературні твори, до яких вона звертається неодноразово, знаходячи в них все нові і нові грані; попри те постійно з’являються нові теми, в поле зору дослідниці потрапляють нові явища.

Як визнаного і авторитетного спеціаліста, Н.Копистянську 1998 р. запрошують на XII Міжнародний з’їзд славистів, де вона виголошує доповідь, яка була продовженням і доповненням її попередніх праць. Користуючись новим дослідницьким інструментарієм, Копистянська вносить чимало нового в характеристику поезики романтиків. Особливо багато уваги вона приділила композиції їхніх творів.

Вивчення романтизму триває вже багато десятків років. Бібліографія цієї проблеми, як я вже зазначав, невичерпна, з’являються все нові і нові дослідження, які поглиблюють наші уявлення про романтизм. Хотілось би, щоб показчик привернув увагу до тих праць дослідниці, які – я аж ніяк не перебільшую – є внеском у вивчення романтизму.

Збагачуючись новим історичним досвідом, людство веде діалог з минулим. У цьому діалозі голос дослідника не повинен лунати голосніше за мову фактів. Учений не має права підмінити правду фактів штучними концепціями, довільними тлумаченнями. Його

завдання не зводиться і до простого нагромадження фактичного матеріалу. Тут постає, так би мовити, подвійне завдання: якомога повніше охопити фактичний матеріал і водночас примусити факти промовляти, виявляючи свій глибинний сенс. Праці Н.Копистянської, у тому числі й доповідь на XII з'їзді славистів, побудовані на багатому фактичному матеріалі. Водночас вони підтверджують слова великого вченого І. Павлова: “Факти – повітря ученого, але якщо в голові немає ідей, то не побачиш і фактів”. І навіть у фактах, які вже не раз привертала увагу дослідників, Копистянська уміє побачити те, що проходило повз увагу дослідників. Наведу лише один приклад. Хто не знає “концерту концертів” із XII книги “Пана Тадеуша” А. Міцкевича – опису гри Янкеля на цимбалах? Скільки написано про цей епізод! Та Копистянська за допомогою хронотопної теорії зуміла по-новому прочитати його. І тепер дивуюся, як раніше не бачив того, що побачила вона. Таких прикладів можна подати чимало.

Знову Н.Копистянська звертається до тих літератур, які рідко привертала увагу або й зовсім не потрапляли в поле зору дослідників європейського романтизму. Це, зокрема, література словацька. Як викладач, я беру на озброєння і використовую у своїх курсах і положення Копистянської, і факти, які вона подає. Разом з тим бачу, що тут можна було використати і факти з історії сербської та хорватської літератур. Та це вже окрема розмова.

Процес пізнання нескінченний. Жодне дослідження не може “закрити” проблему. І праці Копистянської стимулюють нові пошуки, ставлять питання, над якими потрібно працювати. На XIII Міжнародний з'їзд славистів вона підготувала доповідь разом з молодшою болгаристкою Н.Григораш: “Напрями вивчення часу і простору в літературознавстві слов'янського світу”. Це поєднання історіографічного огляду із висвітленням актуальних теоретичних питань. Співдружність виявилась плідною: у доповіді значне місце займає болгарський матеріал, котрий збагатив теоретичну базу часо-просторової концепції.

У доповіді було дано ґрунтовну характеристику праць учених різних слов'янських країн, показано, що проблема часу і простору займає все більше місце в науці. Особливу увагу приділено працям С.Скварчинської, М.Бахтіна і Д.Ліхачова.

Варто звернути увагу на таке застереження у доповіді: хроно-топ не підміняє автоматично терміна “часо-простір”; тому його доцільно вживати там, де досліджується *органічний зв'язок між часом і простором*, а не просто час і простір.

Історіографічний огляд дозволив дійти висновку: у сучасному літературознавстві часо-просторова проблематика є однією з найактуальніших і перспективних; вона постійно розширюється в категоріально-теоретичному і в структурно-функціональному річищах.

Поряд із узагальнюючими порівняльно-типологічними працями Н.Копистянська публікує і статті, які являють собою інтерпретації окремих творів. Назву хоча б статтю про роман Г.Флобера “Мадам Боварі”. Основне положення цієї статті: функціональність свого/чужого простору в романі “Мадам Боварі” великою мірою визначає особливості поетики Флобера і нового етапу розвитку реалізму. Стаття знову ж таки є результатом вдумливого, неупередженого прочитання твору.

Дослідницьку працю Н.Копистянська поєднує не лише з педагогічною, а й з організаторською діяльністю. Впродовж багатьох років вона керує міжнародним міждисциплінарним об'єднанням – семінаром “Проблеми часу, простору і ритму”, який діє при Львівському національному університеті. Одним із результатів діяльності семінару є 114 випуск збірника “Іноземної філології”, серед авторів якого – науковці багатьох країн: України, Росії, Болгарії, Польщі, Словаччини, Білорусі.

Мене завжди дивує енергія Нонни Копистянської. Її працелюбність і працездатність, відданість науці викликають захоплення.

У покажчику читач знайде відомості про участь Копистянської у численних наукових конференціях, про її виступи перед колегами у Росії, Польщі, Чехії, Словаччині, Австрії, Швейцарії. Це теж тема окремої розмови. Скажу лише, що Нонна Хомівна має друзів і однодумців у багатьох країнах.

Своїми знаннями Н.Копистянська щиро ділиться зі студентами, аспірантами, колегами. Вона створила наукову школу, згуртувавши навколо себе молодих і наполегливих дослідників. Керуючи роботою аспірантів, професор Копистянська спрямовує їх на розв'язання найактуальніших завдань сучасного літературо-

знавства. Вона є вимогливим і водночас дбайливим керівником. Кожному успіху своїх учнів щиро радіє, любовно називаючи їх “мої діти”.

Переглядаючи покажчик, читач знайде у ньому багато цікавого й корисного для себе. Бібліографія має свою специфічну мову. За кожним бібліографічним описом стоїть Людина, її праця, її неповторний світ. У своїй статті я сказав далеко не все, що міг і хотів би сказати. Але сподіваюсь, що мої нотатки допоможуть читачеві у праці над покажчиком.

Перед читачем постає образ чесної, принципової людини, вченого, педагога. Колись С.Аверинцев сказав, що культура – це континуум. І треба уміти жити в культурі, жити культурою. Копистянська багато і цікаво пише про авторські хронотопи. Що ж, можна говорити і про хронотоп ученого. Часо-простір Нонни Хомівни Копистянської вимірюється її працею, її творчою енергією.

Ми з Нонною Копистянською належимо до одного покоління. Шляхи наші бували і подібними, і різними. Я не лише уважно читав її праці, а й неодноразово слухав її доповіді на наукових конференціях, її виступи у наукових дискусіях. У всіх ситуаціях вона принципово обстоювала свої переконання, свої погляди, свої морально-етичні засади.

Нонна Хомівна завжди виявляє свою індивідуальність як у науці, так у взаєминах з людьми. Вона непримиренна до будь-якого фальшу, лицемірства, пристосовництва. Часом буває різкою, утверджуючи свої погляди. Така вже її вдача. Звичайно, це не всім подобається. Адже Копистянська бачить і знає, хто є хто.

Я високо ціную науковий доробок Н.Х.Копистянської, її людські якості. У поглядах на деякі питання ми розходимося. Але переважає те, що нас єднає. Щиро, сердечно бажаю Нонні Хомівні нових творчих успіхів. Вірю в те, що її талант не згасне, а засяє новими гранями. В одному із листів до мене Нонна Копистянська писала нещодавно: “Нам ще треба багато зробити”. Невтомність, енергійність Нонни Копистянської є запорукою того, що вона ще доповнить цей покажчик, зробить нові вагомі дослідження.

*Марк ГОЛЬБЕРГ, д-р філол. наук,
проф. Дрогобицького педагогічного університету
імені Івана Франка*

ФЕНОМЕН КОПИСТЯНСЬКОЇ

Живучи в досить невлаштованому світі, сповненому кризових явищ, багатоплановістю та непередбачуваністю того, що в ньому відбувається, ми досить часто забуваємо одну фундаментальну істину людського буття: все, що несе на собі ознаки людського, все, що становить потенціал людини, – все це є результатом чийось зусиль, пошуків, наснаги, і все це оплачено натхненням і стражданням. А потім ці чудові речі втрачають ознаки авторського буття, потрапляють у сферу людських комунікацій і набувають характеру чогось звичайного, буденного. Це явище має як плюси, так і мінуси: плюси полягають у тому, що ми, втрачаючи пієтет у ставленні до таких речей, позбавляємось зайвого консерватизму, а мінуси... мінуси передусім у тому, що ми перестаємо сприймати їх як послання з іншого універсуму – універсуму неповторної людської індивідуальності. Разом із тим ми втрачаємо належне ставлення до цієї індивідуальності, дивлячись на неї як на щось просте, буденне, таке, що не відрізняється від усіх інших звичайних речей. Щоб подолати таке ставлення, потрібні значні людські зусилля.

У цьому випадку я хочу звернутись до явища, яке не дає нам змоги перебувати в ситуації глухої буденності, – це явище натхненного подвижництва. Хай мені пробачать таке порівняння, але складається враження, що Нонна Хомівна Копистянська створює навколо себе своєрідне “викривлення інтелектуального простору”, і всі, хто потрапляє в цей простір, набувають (з власної волі або мимоволі) імпульсу творчої дії.

Наприкінці 70-х рр. ХХ ст., коли наше життя позначалося політологічним терміном “застій” і коли над усім інтелектуальним життям нависала жорстка партійно-ідеологічна цензура, люди неспокійного духу шукали різних способів і форм самореалізації. Такою формою для деякого із львів'ян на деякий час став літературно-філософський семінар, створений на кафедрі зарубіжної літератури Львівського університету імені Івана Франка. Засідання семінару відбувалися в присутності старовинних шаф, в яких стояли книги, що дивували своїми також старовинними палітурами. Не буду вдаватись у подробиці, скажу лише, що семінар відвідували О.В.Чичерін, Г.Л.Рубанова, М.С.Шаповалова, Н.Х.Ко-

пистянська, О.М.Камаєва, В.Є.Доля та ін. За формою проведення семінар нагадував славетні університетські семінари ще так званих дореволюційних часів: обирали загальну тему засідання, кілька осіб готували та виголошували доповіді, а всі інші члени семінару брали участь в обговоренні. При цьому всі вважали себе вільними від обов'язкових “кніксенів” на адресу “єдинонаукового революційного вчення”. Звичайно, такий семінар був приречений. Зрештою так і сталося: за допомогою деяких парт-активістів (як це не дивно, але з когорти членів кафедри філософії університету) партком його ліквідував. Проте він все ж таки деякий час працював! На одному із засідань мені довелося виступати разом із Нонною Хомівною: я намагався окреслити особливості філософського бачення часу, а Нонна Хомівна – форми й особливості виразу часу і часових структур у художній літературі. Хоч ми попередньо нічого не узгоджували, наші різні доповіді створили єдине ціле і викликали жваве обговорення, обмін думками, певну дискусію. Так, власне, відбулось наше знайомство, яке триває, на щастя для мене, по сьогодні.

Якою постає переді мною Нонна Хомівна сьогодні? Я не перестаю дивитись на неї із захопленням: від тих минулих часів і по сьогодні вона продовжує тримати в полі зору проблему хромотопу передусім в літературі, ширше – в мистецтві, ще ширше – в людській духовності, і у сфері своїх ключових наукових та особистих інтересів. У мене склалося враження, точніше впевненість, що це є її “екзистенціальна турбота”: абсолютно все, найменші нюанси, найелементарніші сліди цієї проблеми – усе це викликає в неї інтерес, увагу, відгук. Найбільш вражаючим (для мене, принаймні) є це органічне зрощення особистої долі з однією із фундаментальних тем людського буття, яку виявила історія духовної культури. Проте існують і інші риси Нонни Хомівни, які тримають мене в полоні її особливої привабливості, про які також хочеться сказати. Передусім варто виокремити унікальну в наш час доброзичливість Нонни Хомівни, яка десь і в чомусь непомітно переходить в таку ж унікальну готовність сприймати всіх людей виключно через позитивне до них ставлення. Коли Нонна Хомівна розповідає про людей, дії яких страшенно ускладнюють діяльність її наукового семінару, ставлять під загрозу зриву або спотворення певні її задуми і справи, скла-

дається враження, що вона всіх їх розуміє і навіть всім їм співчуває: ні гніву, ні образ. При спробі осмислити означену рису характеру мимоволі приходиш до висновку: таку поведінку може собі дозволити лише сильна людина, тобто людина, яка настільки впевнена в правильності обраної справи, що не може ні на мить припустити, що її хтось може збити з курсу, загальмувати чи зруйнувати задумане. У філософській онтології існують концепції, згідно з якими триматися у бутті може лише те, що має внутрішню силу буття або волю до буття. Можна у зв'язку з цим також згадати й концепцію Платона, за якою першими засадами буття постають Істина, Добро й Краса. Все те, що не має їх у собі або має у неповному чи zdeформованому вигляді, відходить у небуття. У Нонні Хомівні відчувається, як мені здається, ця онтологічна сила. Коли я думаю над означеними чудовими рисами характеру Нонни Хомівни, мені згадуються такі образи справжньої людяності, як капітан Тушин, Матрена (із "Матреніного двору" О.Солженіцина), Валентина (із п'єси Вампілова "Прошлым летом в Чулимске"): всі ці люди за будь-яких обставин спокійно, переконливо і наполегливо робили свою справу, несли її своєю волею і долею, своїм служінням платонівським найпершим буттєвим сутностям. Для мене Нонна Хомівна уособлює саме таку життєву позицію.

Хочеться відзначити і зворотний вияв впливу справи на людину: людина тримає, несе справу, але й справа може нести і тримати людину за умови, що це є її справа, справа, яка співмірна із нею, органічна її сутності. Багато в нашому житті прикладів, коли справа принижує людину, губить, знесилює або дискредитує її. Певним щастям в житті можна вважати таку ситуацію, коли людина природно переходить у справу, а справа стає її прямим продовженням. У цьому сенсі часто кажуть, що людина повинна братись за такі справи, які її варті і яких варта вона сама. Тут справа, звичайно, досить суб'єктивна, проте мені важко уявити собі Нонну Хомівну, пов'язану із якоюсь іншою справою. Думаю, що тут якраз є той випадок, коли суб'єктивне переходить в об'єктивне і навпаки. Якою є сьогодні справа літературознавства? Саме такою, якою зробили й продовжують робити її цілком конкретні реальні люди. Вони вкладають у слова, тексти, надтексти такі життєві імпульси та іскри духу, які вимальо-

вують нам онтологію цієї ділянки людських культурно-історичних пошуків.

Далі я би звернув увагу на її вміння надихати інших: не будемо згадувати численних аспірантів, але є багато людей, які, поспілкувавшись, можливо, навіть внаслідок випадкових обставин, із Нонною Хомівною, ставали її прихильниками, друзями, однодумцями. Відомо, що в соціальному житті люди досить часто черпають натхнення одні від одних, проте є люди, для яких стан наполегливого пошуку та пошукової активності природний і неперервний. Важко сказати, чи можемо ми в такому випадку прикладати до них термін Л.Гумільова “пасіонарії”. Проте я думаю, що все-таки ми можемо називати таких людей пасіонарними. Мені здається, що в усякому суспільстві задля його благополуччя повинна існувати певна “критична маса” таких людей. У будь-якому випадку їх слід цінувати, причому ще за життя, а не колись потім. Цікаво зазначити, що ці люди не потребують особливих пошанувань і живуть та діють в своєму пасіонарному режимі завжди і за будь-яких обставин. Я хотів би, щоб ми, сучасники, були здатні оцінити такі якості Нонни Хомівни.

Цікаво відзначити й те, що, спілкуючись із Нонною Хомівною, я переживаю дещо дивні відчуття – забуваю про час. Це відчуття стає майже універсальним. З одного боку, мені здається, що час не владний над нею і вона як особистість та центр своєрідного духовного універсуму перебуває поза часовими вимірами. З іншого боку, я не відчуваю ніякої вікової дистанції між нами. Окрім того, виконувати свою справу із такою впевненістю, із такою фундаментальною неспішністю можна, здається, лише тоді, коли час або не тисне на розум, або ж у певний спосіб долається. Це може звучати тривіально, але саме життєва справа, яка важить набагато більше, ніж потреби індивідуального людського життя, здатна вивести нас з-під влади часу. Як колись Гільгамеш у пошуках безсмертя почав будувати палаци, фортеці й міста, так і ми можемо спробувати здійснити дещо подібне в сфері гуманістики. За моїм переконанням, Нонні Хомівні пощастило увійти в цей, такий потрібний, такий бажаний і складний процес вибудовування тієї інтелектуальної території, яка здатна якщо й не долати час, то вступати з ним у діалог на правах рів-

ності. Хочеться побажати їй щасливих знахідок на окресленій території хоча б для того, щоб наш із нею діалог мав гідне наповнення.

*Віктор ПЕТРУШЕНКО, д-р філос. наук,
доц., завідувач кафедри філософії Національного
університету “Львівська політехніка”*

ГЕНОЛОГІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ ПРОФЕСОРА НОННИ КОПИСТЯНСЬКОЇ

Заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка Нонна Хомівна Копистянська давно відомий у нас і за рубежем учений широкого спектра наукових зацікавлень: славіст (вужча спеціальність – богеміст), історик зарубіжних літератур, а передусім – теоретик літератури з проекцією на генологію і порівняльне літературознавство. Під керівництвом професора Копистянської з 1997 р. плідно працює Міжнародне міждисциплінарне науково-методологічне об'єднання-семінар “Проблеми художнього часу, простору, ритму”. Нонна Хомівна вміє своїм невтомним науковим ентузіазмом провадити, захопити молодь. З її школи вийшло немало цікавих і перспективних дослідників, які виростили на базі суворого наукового академізму, поєднаного з найновішими конструктивними течіями в літературознавстві, бо такий науковий почерк їхнього вчителя.

Важко сказати, чому Нонна Хомівна надає перевагу проблемам генології та хронотопу. Зрештою, ці два аспекти інтерпретації художнього тексту як скомплікованої багатовимірної структури органічно поєднані – і час, і простір мають жанротворчі властивості. А текст – художньо організована мегаструктура – феномен невичерпний, процес його пізнання – нескінченний. Недарма свій глибоко науковий трактат Інгарден назвав “O rozpoznaniu dzieła literackiego” (“Про пізнання літературного твору, а ще точніше – творива”). Не всі літературознавці наділені даром і хистом аналізу секретів цього художнього творива. Чимало є так званих “навколотекстовиків”. В особі Нонни Копистянської маємо талановитого аналітика й синтетика-теоретика.

Розбудова теорії жанру – питання постійно актуальне, вагоме. Деякі літератори схильні вважати, що напрям (метод), рід, жанр і нарація – спосіб існування словесного твору. З цими категоріями пов'язані кардинальні питання літератури взагалі, зокрема – структури твору та його історичного буття у літературному процесі (історична поетика).

У різні часи і в різних країнах наука про жанри розвивалась нерівномірно. З часів романтиків-філософів і до днів наших вона традиційно перебуває на високому рівні в Німеччині. Яскравий спалах генологічної думки простежується у післявоєнній Польщі (школа Стефанії Скварчинської). У Радянському Союзі цікаві пошуки у цій галузі в 20-ті роки у наступні десятиріччя змінилися стагнацією. Надмірна заідеологізованість гуманітарних наук, боротьба проти так званого формалізму, герметична ізоляваність від “буржуазного” Заходу давали простір для розпашення вульгарного соціологізму. Як його опозиція, у час так званих “відлиг” починається ренесанс жанрознавства (термін генологія прийде пізніше). Адже пізнання феномена тексту – то вже було і відродження науковості, за якою тужили вчені.

У тих, кого не могла переконати пропаганда, що Захід “гнилий” (цей епітет став було постійним), виникає закономірне питання: “А які літературознавчі здобутки у західноєвропейському літературознавстві?”

Львів ближчий до Заходу, ніж Москва і Київ, не тільки територіально. У львівській книгарні з'являється трьохтомне видання “Вступу до науки про літературу” польського вченого Стефанії Скварчинської, і мені вдається ці три многоцінні томи здобути. Студіюємо їх навперейми із Нонною Хомівною, а третій том, присвячений проблемам генології, стає для нас Біблією. Відчувається широкий, вільний подих автора – вченого світового формату. Це – синтез генологічних вчень усієї Європи. Екстракт з праць нам не знаних, а тому подвійно цікавих. Дехто з наших колег із старшої генерації пам'ятає пані Скварчинську ще з передвоєнного і післявоєнного часів, адже працювала вона у Львівському університеті. Тут захистила вона дисертацію про теорію листа (її монографія “Теорія листа” була опублікована у 1937 р.). Знайомимося зі Стефанією Скварчинською листовно. Її відповіді дихають щирою прихильністю. Запрошує до участі у єдиному на

ті часи журналі такого типу – “Zagadnienia rodzajów literackich”, який за її редакцією виходить у Лодзі. На жаль, нормальна наукова співпраця з закордоном у ті часи була неможлива. Я написав статтю для ZRL “Поетика новели”, але для дозволу на її публікацію у Польщі вимагалось аж 12 рецензій. Це сакральне число є гарантією того, що робота не дисидентська, а суто наукового характеру (вона була пізніше надрукована у “Жовтні”), у “Безпеці” сказано, що рецензії “не так оформлені”. Лише пізніше Нонні Хомівні Копистянській вдалося у згаданому виданні надрукувати три статті, вийти на широку європейську арену публікаціями в закордонних виданнях та участю у численних міжнародних конференціях.

“Для мене, безперечно, Стефанія Скварчинська – величина у світовій теорії літератури номер один, – каже Нонна Хомівна. – Я постійно відсилаю до її праць студентів, аспірантів. І не тільки до тих її думок та наукових знахідок, що стосуються жанру, але й загальних питань поетики, зокрема художнього часу і простору. Однак я вводжу в науковий обіг і багатьох інших вчених: польських (Я.Тжиндловський, Ч.Згожельський, І.Опацький, А.Стофф), чеських (Зд.Матгаузер, І.Поспішіл, Ф.Вшетічка), словацьких (Д.Дюришин, С.Ракус, Й.Гвіщ) та ін. А надихнули мене на розробку цієї проблеми передусім думки російських учених – Ю.Тинянова і Д. Ліхачова – про необхідність розглядати жанри в певній їх системі”.

Бібліографічний арсенал праць Нонни Копистянської надзвичайно багатий. Учений постійно стежить за появою у світовому літературознавстві нових досліджень у царині своїх наукових зацікавлень.

Глибоко осмислюючи, критично оцінюючи праці своїх попередників і сучасників у генології як відносно самостійній парості теорії літератури, Нонна Хомівна створила своє вчення про поняття жанру і його системність. За основу своїх пошуків вона взяла виокремлення Скварчинською у генологічній проблематиці трьох категорій: 1) генологічні предмети, тобто реально існуючі твори; 2) генологічні поняття, тобто відображення і цілісне сприйняття суттєвих жанрових рис, властивостей предмета; 3) генологічні назви.

Оскільки у цих аспектах теорії, у збагненні складних співвідношень між цими трьома категоріями існують надто контроверсійні судження, Нонна Копистянська з притаманним їй системним складом мислення намагається, так би мовити, навести тут лад. Вона запропонувала поліаспектний розгляд жанру, а відтак і системи жанрів, у чотирьох сферах:

1. Сфера 1 – поняття загальнотеоретичне (роман, балада, ода).
2. Сфера 2 – поняття історичне: жанр напряму епохи (романтична балада, класицистична ода).
3. Сфера 3 – поняття, що відображає національну специфіку (чеська романтична балада, російський реалістичний роман).
4. Сфера 4 – поняття, яке застосовується до індивідуальної творчості (флоберівський роман, чехівське оповідання).

Подібна типологія сфер щодо розуміння системи жанрів.

Система. Це слово тепер модне, як і дискурс. Повторюваність модних термінів у тисячних ситуаціях нерідко без розуміння їхньої семантики, веде до того, що вони стають шаблонно-декоративними. Такі *loci communes* втрачають термінологічне значення. Але коли Нонна Копистянська звернулася до цієї проблеми, коли розробляла свою систему систем, тобто осмислювала структурно категорію системи жанрів, то такої моди, яка б вихолощувала сенс терміна, ще не було.

Застосування теорії сфер жанру і жанрів у їхніх констеляціях успішно склало іспит часу. Ця генологічна теорія виявилась конструктивною, без неї жодна поважна праця з проблем жанрознавства вже не можлива.

Другий конструктивний “ухил” нашого вченого – жанровий аналіз окремого твору і творів – їх жанрової модифікації (це поняття Нонна Хомівна теж науково обґрунтовує) та інших істотних ракурсів поетики, крім ґрунтовної монографії про модифікації жанрів чеської літератури, на цю тему є у неї окремі статті. Улюблені жанри дослідниці – балада і роман, а літературний напрям – романтизм. Назву лише основні її статті з генології:

Понятие “жанр” в его устойчивости и изменчивости // Контекст. – 1986. – М.: Наука, 1987; К вопросу о функциональности понятия “жанр”, “жанровая система” // *Literaria humanitas* I. – Brno, 1991; Аспекты изучения жанров и жанровых систем // *Literaria humanitas* I. – Brno, 1993; К вопросу о системности в

развитии жанра // *Zagadnienia rodzajów literackich.* – Łódź, 1993. – Z. 1–2; Хронотоп как аспект изучения жанровой системы романтизма // *Zagadnienia rodzajów literackich.* – Łódź, 1994. – Z. 1–2; Хронотоп як аспект вивчення слов'янського романтизму (на матеріалі західнослов'янських літератур у європейському контексті) // *Слов'янські літератури: Доповіді XII Міжнародного з'їзду славистів.* – Краків, 1998.

Давно назріла потреба синтезу трудів і днів, наукових пошуків і відкриттів професора Копистянської у монографічному виданні. Адже її численні статті опубліковані у малодоступних журналах, переважно зарубіжних. І ось читаю розділи комп'ютерного набору такої книги. Її назва лаконічна “Жанр. Жанрова система”. З'явиться перша теоретична монографія, спеціально присвячена проблемам генології. Це буде давноочікуваний посібник для студентів, аспірантів, науковців різного віку. Значення його методологічне. Авторка тут поглиблює свої попередні роздуми.

Уже простий реєстр праць Нонни Хомівни Копистянської у даному покажчику дасть уявлення про *sałokształt* доробку видатного вченого.

*Іван ДЕНИСЮК,
д-р філол. наук, проф. Львівського
національного університету імені Івана Франка*

Самое для меня поразительное и ценное в Ваших статьях: при всем энциклопедизме “обхвата” проблемы – ни малейших притязаний на новую нормативность.

Ваша концепция четырех сфер кажется мне просто замечательной: и как целокупная теория жанра, и как методический прием, дифференцирующий огромное множество подходов к изучению жанра ...

Завидую Вашим студентам и аспирантам: уже сам тон общения с Вашими коллегами по жанру – это целая школа, не

говорю уже о занимательном и остроумном освещении сложнейших проблем и тем более о методологической новизне и ценности Вашего исследования ...

*Галина ЛЕВИНСКАЯ, ученый секретарь
отдела теории ИМЛ, Москва, 1993 р.*

Важливим пунктом у вивченні спецкурсу є розгляд схеми зі сферами. Це схема вразила мене своєю доступністю і простотою. До неї можна застосувати вислів: “Все геніальне – просте”. З її допомогою набагато легше аналізувати художній твір.

Юрій Булик, студент, 1998 р.

Найбільше запам'ятовуються лекція про Кафку і лекції “Генологія”. Остання тому, що такої теоретичної ясності в дефініціях жанрів я не зустрічав, а я завжди хотів, щоб це було чітко... Добре, що Ви це робите чесно і вільно, а не натягнуто, вимушено.

Ігор КОТИК, студент, 1998 р.

РОМАН СО ВРЕМЕНЕМ

В истории филологических факультетов Львовского университета профессор Нонна Фоминична Копыстьянская – одна из знаковых фигур. В ее научной и педагогической деятельности осуществляется связь времен. Свято чтя уроки блестящих корифеев филологической науки, таких как И.С.Свенцицкий, А.В.Чичерин Нонна Фоминична теперь передает своим ученикам высокие нравственные установки и секреты профессиональной деятельности. В свою очередь ее творчество по емкости заложенных

мыслей является прекрасным резервом для дальнейшего развития университетской науки.

Как все талантливые люди, проф. Копыстьянская Н.Ф. неповторима, единственна, ни на кого не похожа. Ее всегда отличало бережное отношение ко Времени. Нонна Фоминична никогда его не подгоняла, что есть великий грех, в ее жизни не было пустого, не нагруженного событиями, трудом, мыслями времени. Неудивительно, что время щадит ее. Фантастическая трудоспособность, молоджавость, хрупкость, утонченность, до сих пор присутствующие этой женщине, – не вызов времени, а своего рода благодарность за бережное, уважительное отношение к нему.

Есть нечто символическое в том, что предметом научных изысканий профессора Копыстьянской Н.Ф. стали проблемы Времени и Пространства в художественном произведении.

Время – одна из самых сложных, более того, загадочных категорий бытия, над разгадкой которой билось (и бьется!) не одно поколение философов, ученых-физиков и естественников. Интерес к этой проблеме в литературоведении значительно возрос во второй половине XX века. Рассматривая художественное время как неотъемлемый элемент художественного отражения действительности, львовский профессор разработала интереснейшие схемы, таблицы, наглядно показывающие изменчивость времени в зависимости от того, в каком пространстве оно протекает. Анализ произведений под углом зрения моделирования пространственно-временных отношений открывал новые возможности постижения художественного мира писателей. Нонна Фоминична сумела заинтересовать этими возможностями студентов и коллег. Так возникло в 1997 году научно-методологическое объединение-семинар “Проблемы художественного времени, пространства, ритма”. Семинар в буквальном переводе с латыни означает *рассадник*. Профессор Копыстьянская Н.Ф. в своем семинаре выращивает единомышленников, последователей. Ее ученики защитили диссертации, издали книги по проблемам времени и пространства в художественной литературе. Объединение-семинар сразу приобрело статус международного. В работе его участвуют не только студенты, но и ученые Украины и ряда европейских стран. Безусловной победой руководителя семинара является выход в свет сборника, целиком представленного тру-

дами участников семинара, объединенных темой “Свое – чужое время, пространство, ритм” (Іноземна філологія. – Вип. 114. – Львів: ЛНУ, 2003) .

Л.Н.Толстой считал, что только счастливый человек способен сделать других людей счастливыми. Нонна Фоминична, безусловно, счастливый человек. Всю жизнь она занимается любимым делом, более пятидесяти лет рядом с ней – муж, ее верная опора и поддержка. Она знает радость материнства. Но вместе с тем жизнь ее далеко не безоблачна. Я была посвящена, благодаря профессору А.В.Чичерину, в перипетии одного из самых драматичных периодов в жизни Н.Ф. Копыстьянской. В декабре 1980 г. состоялась защита докторской диссертации на Ученом совете филологического факультета Московского университета. Члены Ученого совета уже перед защитой поздравляли ее с успехом. Но в результате тайного голосования диссертация была отклонена. Хрупкая, эмоциональная, ранимая, Нонна Фоминична всегда была и очень гордой. Достоинство, с которым держалась она, вызывало восхищение. Диссертация же была блестяще защищена в Ученом совете Ленинградского университета в начале 1983 года. Через десять лет проф. Копыстьянская Н.Ф. была приглашена руководством филологического факультета МГУ для чтения лекций, изложения своей концепции понятий “жанр”, “жанровая система” и своей методики анализа времени и пространства в художественном произведении. Лекции имели большой успех. С подобными лекциями она выступала в Швейцарии, Австрии, Чехии, Словакии, Болгарии. И всюду – признание, успех, благодарность. Как тут не вспомнить платоновское выражение “прекрасное – трудно!”. Трудностей немало и в сегодняшней жизни: не оставлены с ней рядом на кафедре ее аспиранты, блестяще защитившие диссертации, уже несколько лет не планируются для нее новые аспиранты, не решен пока вопрос докторантуры. Нет постоянной аудитории для занятий семинара, медленнее, чем хотелось бы, складывается библиотека и картотека научных трудов участников семинара, нужны средства для новых изданий. На первый взгляд, эти трудности кажутся менее серьезными по сравнению с тем, что пришлось пережить в прошлом. Но ведь профессору Копыстьянской Н. Ф. 80 лет. Она спешит делать добро, а успеют ли ей ответить добром?

Творческая нестандартная личность Н.Ф.Копыстьянской стимулирует и других людей к творческим поискам. Пять лет назад вышел биобиблиографический указатель “Нонна Копыстьянская”, составленный сотрудником Львовской областной научной библиотеки М.Кривенко. Это было новое слово в жанре указателя. Помимо списка печатных работ, дана рецепция их (использование другими авторами), названы рецензии и отзывы на монографии и статьи Нонны Фоминичны. В указателе представлена также проф. Копыстьянская Н.Ф. как научный руководитель, оппонент диссертаций и автор рецензий на научные монографии.

Великолепно подобраны как фотографический ряд, так и высказывания коллег, учеников, иллюстрирующих жизненный путь ученого. Опыт работы над данным изданием был учтен в дальнейшем при составлении подобных указателей.

80-летний юбилей профессора Копыстьянской Н.Ф. переворачивает еще одну страницу ее жизни. Но время есть единство прерывности и непрерывности. Осмыслив с высоты юбилея прошлое, Нонна Фоминична устремлена в будущее. Роман со временем продолжается.

*Надежда ПОЗНЯКОВА,
канд. филол. наук, доц. кафедры русской филологии
Львовского национального университета имени И.Франко*

“...ВРЕМЯ – ПРОСТО НЕКАЯ ИГРА”
(письмо Н.Ф.Копыстьянской к ее юбилею)

*Мне кажется, что все еще вернется, -
Как быть июню, январю.
Смотрю в былое, как на дно колодца.
А может быть, в грядущее смотрю?*

А.Дементьев

Дорогая Нонна Фоминична!

Я долго мучилась, подыскивая обозначение жанровой формы моего послания. Тем более, что Вы являетесь большим специалистом по проблеме жанра. Что это? Открытка? Записки?

Обращение? Воспоминания о прошлом и будущем? Письмо? Наконец, я остановилась на последнем, потому что до появления электронной почты именно письмо было для нас с Вами основной формой общения.

Как хорошо, что в жизни случаются юбилейные даты: по крайней мере есть повод взяться за перо и поговорить с человеком, который тебе дорог и мил душе твоей. Признаюсь, дорогая Нонна Фоминична, для меня общение с Вами – пусть даже в эпистолярной форме – всегда праздник. Ибо это возможность высказать сокровенное, поразмышлять о вечном, о жизни, о людях.

Вы ведь хорошо знаете: порой случается, что нечасто видишь человека, бывает всего несколько раз в жизни, а такое ощущение, будто он всегда рядом, всегда с тобой. Видимо, эти редкие встречи оставляют в душе столь глубокий след, что ни пространство, ни время, досконально изученные Вами, ни катаклизмы и аномалии (природные и общественные) им не указ. Сама мысль, воспоминание об этом человеке согревает душу. И хочется верить в Добро, в существование хороших, порядочных, интеллигентных людей, которые в трудную минуту протянут тебе руку помощи.

Именно такие чувства всегда испытываю я, думая о Вас. Мне не довелось жить, работать рядом с Вами. Мы встречались нечасто, хотя география наших встреч весьма разнообразна: Москва, Минск, Братислава, Львов, а точнее львовский вокзал, где прежде останавливался поезд Москва-Братислава. Каждую из этих встреч я помню до мелочей, потому что они для меня – событие, веха на моем жизненном пути.

Помню, как впервые я встречала Вас в Москве на Киевском вокзале. Это было в апреле 1974 года. (Подумать только: ровно 30 лет тому назад!) Вы приехали тогда специально, чтобы выступить в качестве оппонента на защите моей кандидатской диссертации. Не скрою, Ваше имя и авторитет, как ученого, приводили меня, тогда еще аспирантку кафедры славянской филологии МГУ, в трепет. Однако, увидев Вас, – женщину редкой красоты, обаяния – я немного успокоилась. А потом – была долгая, обстоятельная и очень интересная беседа о моей работе, Ваше блестящее выступление на Ученом совете филологического факультета. И я поняла: мне посчастливилось встретиться с че-

ловеком незаурядным. Эрудиция, увлеченность наукой, требовательность к себе и к своим коллегам в сочетании с мягкостью, женственностью, доброжелательностью, готовностью помочь и словом, и делом – все это свидетельствовало о гармоничности, цельности Вашей натуры.

Было еще несколько совсем коротких встреч в Москве. А затем Вы приехали к нам по приглашению нашей кафедры на более длительный срок, для чтения спецкурса по проблеме пространства и времени. Этот курс был предназначен специально для студентов-богемистов. Однако очень скоро о возможности слушать лекции по данной проблематике в Вашем блестящем исполнении узнали другие группы. И к концу курса в аудитории уже, как говорится, яблоку негде было упасть: на лекции ходили практически все студенты славянского отделения.

В начале 90-х годов я слушала Ваши выступления на Международной конференции в Минске и Международном съезде славистов в Братиславе. В них проявилось очень характерное для Вас, как ученого и лектора, качество: большая заинтересованность в предмете разговора, которая оказывала почти магическое действие на аудиторию, заставляла ее мыслить вместе с Вами, побуждала обсуждать услышанное, спорить... Дорогими и памятными для меня остались наши прогулки по Минску и Братиславе, долгие разговоры, во время которых меня снова и снова поражала Ваша душевная щедрость, мудрость и доброта.

В этих качествах я вновь убедилась во время нашей последней встречи. Отправляясь в очередную командировку в Братиславский университет, я сообщила Вам о своей поездке. Во Львове поезд, как обычно, стоял менее получаса. Каково же было мое удивление, когда, выйдя на перрон, я увидела Вас. Мы зашли в купе, чтобы спокойно пообщаться хотя бы несколько минут. И тут... Вы раскрыли сумку и достали из нее кастрюльку с аппетитно пахнущими, только что приготовленными, горячими галушками. И еще выложили массу всякой вкусной снеди. При этом Вы приговаривали: “Аллочка, ешьте, ешьте, пока они горячие, Вам ведь еще долго ехать, а Вы уже, наверное, проголодались!” Это было так трогательно и мило, что воспоминание об этом до сих пор согревает мне душу, как согрели меня тогда ароматные галушки. Как потом выяснилось, в “награду” за эту

доброту, по дороге домой, в транспорте, какой-то негодяй украл у Вас часы. Как тут не вспомнить извечное противостояние Добра и Зла?!

Нонна Фоминична! Перелистывая страницы памяти, я не могу не сказать, о том, какое влияние оказали Вы, как ученый, на меня, на многих моих коллег, включая аспирантов и студентов. Ваши книги, статьи, выступления всегда поражали широтой Ваших познаний в области зарубежных, в том числе славянских литератур. В сочетании с основательной теоретической базой, оригинальностью мышления они служили для нас одним из источников знаний, импульсом для собственных исследований. Ваша монография, посвященная проблемам жанровых модификаций, в свое время явилась новым словом в литературоведении. Для многих поколений наших студентов она стала настольной книгой при изучении не только чешской литературы, но и теоретических проблем, связанных с жанровыми формами. Заметной вехой в развитии советской богемистики была Ваша монография о творчестве чешского писателя Ивана Ольбрахта. Основанная на богатом архивном материале, она одновременно свидетельствует о Вашем мастерстве проникнуть в художественную ткань произведения. Помнится, что именно эта книга пробудила интерес у студентов к творчеству этого писателя, в результате чего на кафедре родилась интересная дипломная работа о творчестве И.Ольбрахта.

Продолжая традиции выдающегося ученого А.В.Чичерина, Вы фактически создали собственную научную школу. Именно благодаря Вашим работам я всерьез увлеклась проблемой художественного пространства и времени, которая вот уже многие десятилетия находится в центре Ваших научных интересов. А созданный Вами и успешно функционирующий семинар-объединение вызвал огромный интерес среди зарубежных коллег, представляющих многие европейские страны.

Дорогая Нонна Фоминична! Спасибо Вам за все. За то, что Вы есть, за Вашу науку, Вашу мудрость и доброту, Ваше мужество и оптимизм. Я от души желаю Вам здоровья, долгих и плодотворных лет жизни. Новых идей, научных свершений и юбилеев. Будьте счастливы! Мысленно я всегда с Вами.

Завершить свое письмо мне бы хотелось оптимистически звучащим четверостишьем А. Дементьева:

*Мне кажется, что все еще вернется.
Что время - просто некая игра.
Оно числом заветным обернется,
И жизнь начнется заново с утра.*

*С глубоким уважением и любовью Ваша Алла МАШКОВА,
доцент кафедры славянской филологии МГУ*

Впервые мы встретились в Москве, на международной конференции по сравнительному изучению славянских литератур, которую организовал Институт славяноведения и балканистики в мае 1971 г. Помню, после моего доклада ко мне подошла изящная красавица с необыкновенной голубизны глазами и сказала много приятных и лестных слов ... Эта доброжелательная и душевно щедрая женщина поразила меня и своей необыкновенной внешностью. Я подумала, если бы был конкурс на звание “Миссис Богемистика”, то корону стоило бы присудить именно пани Копыстьянской. И с тех пор я своего мнения не изменила...

Что же касается заслуг Нонны Фоминичны перед наукой, то они велики и бесспорны. В ней сочетаются качества историка и теоретика литературы... Нонна Фоминична Копыстьянская – ученый, чье творчество с годами становится все более интересным и глубоким. Мне очень понравились ее доклады на I международном конгрессе богемистов в Праге в июне 1995 г. и на XII международном съезде славистов в Кракове в августе-сентябре 1998 г. Недаром они собрали большую аудиторию и вызвали самые благожелательные отклики, очень многих заинтересовав.

*Людмила БУДАГОВА, д-р филол. наук,
руководитель Научного центра истории
славянских литератур до 1945 г.
Института славяноведения РАН,
Москва, 1999*

Филологам из разных университетов, а тем более из университетов разных стран, к сожалению, редко приходится встречаться. А с единомышленниками в сфере профессиональных интересов – еще реже. Когда же такие встречи все-таки происходят, это всегда – нечаянная радость. Так случилось, что с Нонной Фоминичной Копыстьянской мне довелось познакомиться лишь в 2000 году, в Киеве, где мы оказались вместе в качестве оппонентов на защите докторской диссертации Л.А.Мироненко. Первое знакомство обычно многое определяет в последующих отношениях. Здесь сразу стало ясно: перед тобой – человек надежный и добрый. Шутка ли сказать: Нонна Фоминична приехала в Киев с больной ногой, настолько больной, что надеть обычные туфли на нее было невозможно. Нонна Фоминична не только прихрамывала, но еще при этом страдала от боли. Во имя профессиональной солидарности не пожалела себя. Это было первым “знаком”, определяющим человека. Первым, но не единственным и не последним. На защите проявилась и высокая профессиональность оценок, а во время нашего двух – или трехдневного общения еще одно, на мой взгляд, весьма ценное качество: чувство юмора, поскольку ситуации, с которыми двум иногородним оппонентам пришлось столкнуться, порой были забавными, а порой и просто нелепыми. В результате возникло доверительное отношение к этому незнакомому, но располагающему к себе человеку, а затем и интерес, желание узнать поближе, может, даже подружиться.

Так это началось. И только потом наступило профессиональное знакомство. Благо у меня оказался “Покажчик” 1999 года. Первое впечатление – широта кругозора. В орбите внимания Н.Ф.Копыстьянской оказались не только, видимо, самые близкие ее сердцу чешские писатели – в первую очередь Иван Ольбрахт, затем Гавличек Боровский, Мария Майерова, Иржи Волькер, Станислав К. Нейман, Ярослав Гашек, всех не перечесать, – но и авторы немецкие, французские, английские, американские, русские. В огромном литературном пространстве Н.Ф. Копыстьянская чувствует себя “как дома”. В наше время стало особенно ясно, что изучение одной национальной литературы невозможно

без соотнесения ее с другими, без сопоставления и выявления связей и эпохальных художественных закономерностей. Огромная эрудиция позволила ученому выйти на широкие теоретические обобщения. Они касаются особенностей романного жанра, разновидностей этого жанра в литературе XX века, художественной организации пространственно-временных категорий в романе. Мне особенно близки и интересны наблюдения Н.Ф. Копыстянской над хронотопом в его разных вариантах, особенно в аспекте изучения романтических жанров. Обращает на себя внимание точность наблюдений и глубина обобщений. Хочется и в дальнейшем знакомиться с работами этого умного и тонкого исследователя.

*АЛЛА БОТНИКОВА,
проф. кафедры зарубежной литературы
Воронежского университета*

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ ВІДКРИТТЯ Й ПЕРСПЕКТИВИ Н.Х.КОПИСТЯНСЬКОЇ

З працями Нонни Хомівни Копистянської мав нагоду ознайомитися ще під час навчання в аспірантурі, коли опрацьовував теоретико-літературні джерела з проблем жанрології та хронотопу. Зокрема, стаття “Аспекти вивчення художнього часу в літературознавстві” підкорила не лише новаторським на той час методологічним підходом, але й чіткістю, ясністю, зрозумілістю формулювань, конкретних історико-літературних спостережень та узагальнюючих висновків. Потім уже вишукував її статті в різних журналах та збірниках. Хотілося, щоб їх було більше, але знайомство з кожною новою роботою переконувало, що послідовна орієнтація на фундаментальність і концентрованість викладу не дають можливості писати швидко й багато.

Завжди вражала широта наукових інтересів Нонни Хомівни: вона писала про Кафку і Чапека, про Сервантеса і Флобера, про романтизм і хронотоп. А про чеську літературу – тут і говорити нічого. Справжньою знахідкою для роботи зі студентами стали її схеми ще до того, як вони були опубліковані в п'ятому випуску

альманаху “Молода нація” (К., 1997). В них напрочуд чітко й зрозуміло розкривалися різні аспекти функціонування часу, простору, просторової деталі в художньому творі. Ці схеми стали надбанням навчального процесу не в одному вищому навчальному закладі (точно знаю про Чернівецький і Кам’янець-Подільський університети).

На особисте знайомство з Нонною Хомівною відважився, коли, розпочавши серйозно вивчати творчість Андрія Платонова, натрапив на її ім’я в надзвичайно поважному збірнику матеріалів Бернського симпозіуму 1996 року “Мова і позиція оповідача у Андрія Платонова” (Sprache und Erzählhaltung bei Andrej Platonov). Вразило тоді, наскільки точно, чітко й сконденсовано вона визначала принципово важливі моменти поетики цього унікального письменника. Наприклад, про те, як виникає багатоплановість в його тексті, Нонна Хомівна написала: “слово “сомнение” употреблено в сумме его значений”, і це абсолютно вірно, хоча інші (особливо мовознавці) витрачають на висловлення подібної думки безліч слів (термінів), так що аж здається, ніби вони, як оті герої “Чевенгура”, борсаються в “тернах термінів”. За формулою Нонни Хомівни стоїть той незаперечний факт, що в Платонова люди тільки зовні начебто не здатні висловити свої думки й настрої. Однак автор дає зрозуміти, що вони володіють таким знанням про світ, яке в принципі не можна остаточно й завершено виразити. Так само пише Нонна Хомівна про природу впливу платонівського тексту на читача: “естественность в описании неестественного и в отображении его восприятия как обычного <...> и леденит кровь читателя”. На мою думку, тут простежено найголовніше в платонівській “рецептивній естетиці”. Уже після Нонни Хомівни подібну ідею запропонувала американська дослідниця Платонова Ольга Меєрсон, назвавши поетику письменника “поэтикой неостранения” (за аналогією і контрастом до відомого терміна Віктора Шкловського, доброго знайомого Андрія Платонова). Нонна Хомівна дала своїй статті назву “Воссоздание социально-исторического хронотопа особым языком А.Платонова”, і тут також виявлено надзвичайно суттєвий аспект художнього методу Платонова. Адже для письменника велике значення мало розкриття саме через мовлення глибинної суті соціально-історичного процесу. Водночас Нонна Хомівна пре-

красно показує, що Платонов одночасно з соціально-історичним пише “вічний” хронотоп. І подібно до того, як він “поєднує” (чи за влучним толстовсько-безуховським “сопрягает”) слова, він поєднує все, в тому числі й різновимірні хронотопи. Спостереження Нонни Хомівни засвідчують нерозривність історії й онтології у Платонова, і висновок її дослідження спонукає до думки, що саме через своєрідність оповіді цього самобутнього автора вияскравлюються його постійні намагання поєднати соціально-історичний і “вічний” хронотоп.

Поза всяким сумнівом, науковий метод професора Копистянської продемонстрував у випадку з Платоновим свої універсальні можливості. Так само, як він демонструє їх і у всіх інших її наукових розвідках.

Олександр КЕБА,

д-р філол. наук, проф. кафедри зарубіжної літератури та мовознавства Кам'янець-Подільського державного університету

А.В.ЧИЧЕРИН И Н.Ф.КОПЫСТЯНСКАЯ

В течении нескольких десятилетий Н.Ф.Копыстьянская работала на кафедре зарубежных литератур Львовского университета, которой заведовал профессор А.В.Чичерин. Влияние его было многосторонним и сказалось на всех сотрудниках кафедры. Но, пожалуй, глубже всего оно проявилось в жизни и деятельности доктора филологических наук профессора Н.Ф.Копыстьянской.

Нонна Фоминична называет А.В.Чичерина своим учителем наряду с И.С.Свенцицким. Однако, в данном случае трудно провести грань между ученичеством и тем, что она сама формировала и развивала на протяжении всей своей педагогической и научной деятельности. Нонна Фоминична стала последовательным продолжателем дела А.В.Чичерина также и в силу того, что многие его идеи, подходы и, наконец, нравственные принципы были близки ей самой.

Мне запомнились некоторые открытые лекции, прочитанные Нонной Фоминичной для студентов факультета иностранных языков нашего университета, например, лекция о творчестве

Генрика Ибсена. Эмоциональность лектора, живость изложения, отсутствие общих фраз и главное – умение сочетать текстовый и структурный анализ произведения, в данном случае драмы Ибсена “Нора”, с сюжетом, придавали лекции глубину и занимательность одновременно. Слушатели ощущали как бы живое дыхание драмы. В отличие от учебников того времени, где главное внимание уделялось характеристике общественно-политической обстановки, А.В.Чичерин отстаивал в своих лекциях по зарубежной литературе необходимость сочетания литературоведческого анализа того или иного произведения с его содержанием. Он умел передать дух той или иной эпохи, раскрывая внутренний мир образов писателя.

Дар учительства, которым обладал А.В.Чичерин, в высшей степени свойственен и самой Н.Ф.Копыстьянской. Она опекает своих студентов и аспирантов, отдавая им все свои душевные силы и знания, всю свою заботу и внимание. Она подготовила талантливых аспирантов, под ее руководством состоялось девять защит кандидатских диссертаций. Нонна Фоминична выступала в качестве оппонента и рецензента многих диссертаций из разных вузов Украины. Она вовлекала и продолжает вовлекать в научную деятельность многочисленных слушателей своего международного семинара по проблемам художественного пространства и времени, приглашая к участию в этом Объединении-семинаре не только студентов, но и своих коллег, как это делал всегда Алексей Владимирович. Н.Ф.Копыстьянская в буквальном смысле “заражает” окружающих своими идеями, замыслами, трудолюбием.

Проблемы стиля художественного произведения были главным в научном творчестве А.В.Чичерина. Им разработаны концепции типологии стиля, продуктивности стилистических открытий, роли стилистических соответствий. Особое внимание он уделил взаимосвязи стиля и жанра романа. Масштабные исследования А.В.Чичерина охватывают литературу многих стран и веков. Научные труды Н.Ф.Копыстьянской также отличаются широтой тематики и кругозора. Анализ отдельного произведения всегда осуществляется у нее в широком историко-литературном контексте. Н.Ф.Копыстьянская разработала ряд теоретических проблем литературоведения: о связи стиля произведения с его

жанровыми модификациями, о пространстве, времени и ритме художественного произведения. Отталкиваясь от научных идей А.В.Чичерина, Н.Ф.Копыстьянская находит свою область в изучении стиля, которую разрабатывает и в теоретическом, и в практическом планах.

И, наконец, роднит Нонну Фоминичну с Алексеем Владимировичем и увлеченность делом, которому она служит вот уже без одного года полвека. Её энтузиазм и постоянные поиски новых форм и методов работы просто поражают. Не считаясь со своими силами и здоровьем, Н.Ф.Копыстьянская мужественно и самоотверженно отстаивает интересы своих учеников и своего дела, которое является смыслом ее жизни.

Н.Ф. Копыстьянская сделала очень много для сохранения памяти А.В.Чичерина. Как научный редактор выпущенной к 100-летию А.В.Чичерина книги “Олексій Чичерін. Біобібліографічний покажчик” (Львів, 2000), она участвовала в ее составлении, поисках информации, в редактировании статей, в беседах с авторами. Свою благодарность А.В.Чичерину она выразила во вступительной статье к этой книге “Слово про вчителя”. С большой любовью и признательностью Нонна Фоминична пишет о его жизни, семье, доме, о том, каким он был человеком, лектором, ученым. И, в частности о том, как он учил читать художественное произведение так, чтобы в каждом его слове, в каждой молекуле обнаруживать особенности мирозерцания автора, как он во все времена был для своих учеников образцом человека с раскрепощенным мышлением, не ограниченным узкими рамками конкретного материала. Кроме этого, Нонна Фоминична организовала сбор и передачу материалов от А.В.Чичерина в музей Львовского университета. И теперь, когда профессор Копыстьянская бывает на конференциях и съездах в разных странах, она постоянно дарит библиотекам и отдельным ученым книгу о Чичерине, знакомит с его трудами. Она использует любую возможность, чтобы обратить внимание своих слушателей на те знания и интеллектуальное наслаждение, которые они могут получить, благодаря знакомству с трудами А.Чичерина. За все это низкий поклон ей от всех учеников профессора, от всех, кто его знал и слушал.

В зв'язи з юбилеєм хочеться пожелати Нонне Фоминичне крепкого здоров'я та багатьох років плідної педагогічної та наукової діяльності. Нехай ще довгі роки не угасять її неукротимий творчий дух!

Дарія ЯХОНТОВА, канд. філол. наук, доц.

ЧАСО-ПРОСТОРОВИЙ АСПЕКТ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Н.Х.КОПИСТЯНСЬКОЇ: РОЗШИРЕННЯ КОНТИНУУМУ

Якось у розмові про суб'єктивне усвідомлення і сприйняття категорії простору наша шановна ювілярка відзначила свою схильність до поступового заповнення собою (тобто своїми паперами, книгами, речами – усім, що може позначати присутність) усього навколишнього простору.

Цікаво, що ця тенденція – тенденція постійного поширення – простежується і в науковій діяльності Нонни Хомівни Копистянської. Вона протягом сорока дев'яти років працює у Львівському університеті, суттєво розширила обсяг своїх наукових зацікавлень: від історії літератури до її теорії, методології; від дослідження творчості окремих письменників до вивчення шляхів розвитку національних літератур, діяльності літературних шкіл і ширше – літературних напрямів.

Розширюється і локальна просторова сфера: поступово наукові інтереси Нонни Хомівни ведуть до співпраці між факультетами: так, я маю на увазі спецкурси зі світової літератури та методології світової літератури, які Н.Х.Копистянська читає на філологічному факультеті. Численні наукові конгреси, конференції, з'їзди славістів свідчать про *ще* один рівень діяльності шановної ювілярки – міжнародний.

Уже почалося активне формування наукової школи професора Копистянської, яка працює над проблемами теорії літератури: питання жанру, структури твору, його часо-просторової організації та багато ін. Це наші аспіранти, а також випускники університету та студенти. Останнім дуже цікавим прикладом "розширення-функціонування" наукової школи можна вважати створення науково-методологічного семінару-об'єднання "Про-

блеми часу, простору і ритму”, який плідно працює уже довгий час і має велику кількість членів-учасників не лише в місці прописки – у Львові, – але й далеко за межами нашого міста та України. Учасники семінару репрезентують літературознавчу науку Польщі, Болгарії, Чехії, Словаччини, Німеччини, Франції, Японії та багатьох інших країн. Треба сказати, що таке розширення меж семінару можливе завдяки електронній пошті та створенню інтернет-версії семінару, в чому нам активно допомагають працівники комп’ютерної підсекції нашого об’єднання. Як бачимо, наукові інтереси Нонни Хомівни Копистянської сьогодні сягають глобального рівня.

Побажаємо ж собі й нашому суспільству більше таких людей, які завжди перебувають у творчому пошуку і шукають нові, ще незвичні шляхи для реалізації актуальних гуманітарних ідей.

*Із виступу Наталії ТОДЧУК на урочистому засіданні
Міжнародного об’єднання-семінару
“Проблеми художнього часу, простору, ритму”
з нагоди 75-річчя проф. Н.Х.Копистянської*

Вы для всех нас, вас окружающих, – пример, до которого дотягиваться и дотягиваться...

Ваши статьи очень интересные, глубокие, очень зрелые и ... заразные. Хочется все отставить и углубиться в проблему хронотопа – вечную в своей сущности, т.к. она связана с первоосновами жизни вообще и художественного творчества, в частности... Масштабность Ваших замыслов, Нонна Фоминична, и научных результатов, Ваши целеустремленность, собранность и творческая воля позволили только Вам, единственной в СНГ, создать научную школу по проблеме самой современной и расширить эту школу до пределов международного семинара.

*Алевтина ШЕВЧЕНКО,
доц. кафедры зарубежных литератур
Белорусского университета, Минск, 1997*

Нонна Копистянська у нас на кафедрі є “генератором ідей”.

*Галина РУБАНОВА, доц. кафедри
світової літератури ЛДУ ім. І.Франка, 1985*

Поєднання жіночості і незахищеності з твердим, наполегливим характером якнайліпше характеризують особистість професора, доктора філологічних наук Нонни Хомівни Копистянської. Мені не довелося бути студенткою Нонни Хомівни, однак уже тривалий час спостерігаю за її науковою і педагогічною діяльністю на кафедрі світової літератури. Як досвідчений і обдарований літературознавець, вона завжди відкрита до обговорення наукових проблем, готова вислухати і допомогти фаховою порадою.

Нонна Хомівна багато працювала і багато зробила для того, щоб поліпшити навчальний процес. В методологічному плані її лекції можуть бути зразком для лекторів-початківців. Тривалий час працюючи на факультеті іноземних мов і філологічному факультеті, вона розробила власну систему проведення практичних занять та приймання іспитів. Вивчення художньої літератури не завжди вкладається у межі формалізованої академічної навчальної системи. Розуміючи це, проф. Н.Х.Копистянська будує практичні заняття у формі вільної співбесіди, усе робиться для того, щоб могла проявитися творча індивідуальність кожного студента, щоб кожен навчився міркувати і повірив у власні здібності, був здатний розуміти та аналізувати твори світової літератури.

Теоретико-методичні засади викладання світової літератури в університеті ставали неодноразово темою доповідей і статей професора. Наприклад, стаття “Про підручники з літератури для вищих навчальних закладів” містить роздуми про те, як краще навчити студентів спілкуватися з мистецтвом слова; яке місце посідає викладач і зміст підручників для студентів, коли вони

пізнають літературні твори і літературні процеси. Ці ідеї Нонна Хомівна розвиває у своїй концепції академічного іспиту. Коли читаєш її статтю “Іспит з літератури”, ще раз переконаєшся, що іспит – це найважчий момент у роботі викладача. Оскільки, кожен з них стає перевіркою насамперед власного фахового рівня. Адже, як сказано у цій публікації, “основне завдання викладача не тільки дати суму знань, але навчити самостійно розвивати їх у майбутньому, закласти основу, на якій можна будувати нову споруду... розбудити думку, творчу ініціативу, дослідницький пошук”.

Для оцінювання рівня студента на іспиті інколи недостатньо відповіді на два або три питання. Тут важливий загальний рівень начитаності молодої людини, знання з різних гуманітарних галузей. Академічний предмет “Історія світової літератури” – це дисципліна, яка формує і дає світоглядні уявлення. Отож, іспити, в яких присутній елемент співбесіди, є більш ефективною формою завершення курсу. Про це Нонна Хомівна завжди говорила і запроваджувала такий підхід у власну практику. І хоча такі форми навчання не стали нормою через об’єктивні причини, їх використовують окремі викладачі. Шановна Нонно Хомівно, хай не вичерпується джерело Вашої наснаги, Вашого горіння, Вашого прагнення до пізнання!

*Ольга БАНДРОВСЬКА,
доц. кафедри світової літератури
Львівського національного університету
імені Івана Франка*

Копыстьянская требовательна по отношению к себе и отличается чуткостью и деятельной добротой по отношению к другим людям. Она никогда не бывает равнодушна и безразлична: к хорошему старается быть причастной и отстаивать его; с неприемлемым для нее воюет и сражается, хотя по характеру она

не воин, а мягкий и весьма ранимый человек, но мужественно встречает все превратности судьбы.

*Елена КАМАЕВА,
доц. кафедри мирової літератури
ЛГУ ім. І.Франко, 1999 р.*

Ми, студенти-філологи другої половини 1970-х років, тоді багато чули про Нонну Хомівну Копистянську, однак найяскравішою зіркою кафедри зарубіжних літератур тих часів був її науковий учитель, знаменитий професор О.В.Чичерін, на лекції якого сходилися й студенти інших факультетів. Нонну Хомівну я частіше бачив уже в Інституті літератури імені Т.Шевченка, куди вона приїжджала як офіційний опонент чи учасник конференцій або симпозіумів.

Можливість ближче познайомитися зі знаним та авторитетним ученим я одержав у Львові, куди переїхав наприкінці 1990 р. Зараз можна багато говорити про неодноразові засідання науково-методологічного семінару з питань художнього часу і простору, писання і переписування різних обґрунтувань його доцільності та актуальності, необхідність окремого приміщення для його більш продуктивної роботи, потребу принаймні половини ставки як для керівника, так і для лаборанта; численні зустрічі та розмови про літературознавчий методологічний семінар для студентів-філологів, поліпшення праці аспірантів і таке інше. Але хотілося б сказати передусім про деякі головні риси знаного далеко за межами України літературознавця, почесного професора Львівського національного університету імені Івана Франка Нонну Хомівну Копистянську.

На мою думку, у першу чергу це її наукова невгамовність, нестримне бажання постійно поглиблювати свої концепції, вміння завжди бути у центрі літературознавчих дискусій, брати участь у численних міжнародних наукових форумах. Вражає наукова порядність, сказати б, наукова інтелігентність Нонни

Хомівни. Вона завжди була і є чесною в науці, має рідкісну здатність вислухати і сприйняти позицію інших дослідників (часто не таких шанованих, як вона сама), але водночас уміє аргументовано відстояти свої думки, свої наукові переконання. Високий авторитет ученого і людини дозволив їй згуртувати навколо вивчення проблеми хронотопу визнаних учених зі всього світу. Нонна Хомівна має настійну потребу допомагати іншим, передусім молодим дослідникам. Її високу вимогливість до рівня наукової роботи засвідчили блискучі захисти дисертацій її аспірантів, у тому числі й останнього часу.

Н.Х.Копистянська і тепер повна нових ідей та задумів, а тому, я певен, вона напише ще не одну глибоку наукову розвідку, сформулює не один методологічний принцип аналізу літературного твору.

*Василь ІВАШКІВ, канд. філол. наук, доц.,
завідувач кафедри української фольклористики
Львівського національного університету
імені Івана Франка, 2004 р.*

Носієм інакшості стала Нонна Хомівна. Починаючи від самого імені, доволі незвичного; манери одягатися – зі смаком й індивідуально; манери робити яскраво незвичні наголоси у звичних словах, як-от черЕвики... Однак, найціннішими були її знання, які вона вперто намагалась передати студентській зграї пізніми годинами (її курси зарубіжної літератури ХХ ст. випали для нас на заняття в другу зміну). Вона подавала літературу в контексті естетики доби, пояснюючи виникнення експресіонізму картинами Мунка й загальним передчуттям суспільних катаклізмів напередодні Першої світової. Вона говорила про чеську літературу в контексті празьких кав'ярень. Вона казала лише частку того, що знала, і їй муляло, що ми не даємо їй сказати більше.

Як муляє тепер мені. Бо, може, впевненіше чув би себе часткою європейського контексту. Хай у вимірі культуральному, не географічному. Може, життя було б веселіше.

*Олександр КРИВЕНКО, що слухав лекції
Н.Х.Копистянської приблизно у 1984-1985 рр.,
Київ, 1998 р.*

Навчання в університеті збіглося з часом, коли французькі студенти вийшли на вулиці Парижа. Вітер свободи обпалював легені.

Про те, щоб відвідувати всі заняття підряд, не могло бути й мови. Ходили “на викладачів”.

Нонна Хомівна Копистянська читала зарубіжну літературу ХХ ст. Це було авторитетно. До того ж на лекціях демонструвалися слайди.

Вечорами ми репетирували спектаклі, які ставили за своїми ж сценаріями. Хотілось переписати всю світову класику. Почали з Е.Т.А.Гофмана. “Крихітка Цахес” задовольняв найбільш радикальних студентів. Дурник Цахес, потрапивши в соціальне (див.: соціалістичне) середовище, легко робив кар’єру, в той час, як розумні і дійсно талановиті залишалися на задвірках.

Репетиції п’єси були завершені, її потрібно було комусь показати. Вибір упав на Н.Х.Копистянську.

Читання відбулося в неї вдома. Спочатку несміливо, але “слухач” виявився вдячний (де треба сміявся, де треба обурювався), і до кінця вже на повний голос подавали один одному репліки.

Спектакль не відбувся. Не тому, що хтось заборонив. Просто ми швидко “подорослішали”. Це теж було знаком свободи, свободи вибору. А дружба з викладачем зарубіжної літератури Нонною Хомівною Копистянською збереглася на довгі роки.

*Сергій ФРУХТ,
випускник Львівського університету 1973 р.*

СВІТЛО МОГО ВЧИТЕЛЯ

Коли говорять про Вчителя як людину самовіддану, сильну і вразливу, високоінтелігентну і доступну, – це про мого Вчителя, професора Нонну Хомівну Копистянську.

Світлом дорогого Вчителя сповнена моя дорога від студентської аудиторії до аспірантської праці, а далі доцента і завідувача кафедри. Багато ЧАСУ, безмір ПРОСТОРУ, а пам'ять вихоплює короткі фрагменти людського життя: кришталевого блиску намисто – дивовижний подарунок від Учителя на перший студентський Новий рік, професорська квартира, сповнена запахом м'яти, меду та горіхів, а ще гарячої картоплі, яку можна їсти просто, по-домашньому, з товстеньким шматочком масла.

Бути великим у простому і простим у великому, вміти перемогати труднощі й досягати успіху, бути завжди принциповим, послідовним, уважним і дивовижно працездатним – це теж про мого Вчителя Нонну Хомівну Копистянську, дивне світло якого я пронесу крізь усе життя!

*Зоряна КАСПРИШИН, канд. філол. наук,
доц. кафедри українського прикладного
мовознавства Львівського національного
університету імені Івана Франка,
випускниця 1983 р.*

Дорога Нонно Хомівно! Куди б я не їздила чи ще не поїду, я завжди пам'ятатиму про Вас – про Вашу людяність, чуйність, безкорисливість. Бо не так часто зустрічаєшся з добрими людьми, й тому такі зустрічі завжди приємно вражають.

Ліля КОПЧАК, випускниця 1984 р.

Ви нам дуже і дуже потрібні. Я думаю, що була б щасливою, якби змогла так допомогати людям в досягненні знань, чи навіть у простому ознайомленні з новим і незнаним мистецтвом живопису, музики, літератури.

Віра МАКОВСЬКА, студентка 1996 р.

Ви, Нонно Хомівно, навчили мене бути на моїх майбутніх уроках не як на роботі, а як на цікавому, захоплюючому занятті, де вільно поводять себе учні і вчитель, де панують прекрасні емоції – сміх і радість. Як сказав один з героїв твору О.Бальзака “Втрачені ілюзії”, великими людьми стають великою ціною, тобто завдяки праці. Я побачила, як багато потрібно мені працювати, щоб зрозуміти хоча б основне у всесвітній літературі, її розвитку, жанровій і стильовій, а найбільше – у хронотопній системі.

Побажання може бути тільки одне: з роси і води Вам, шановна Нонно Хомівно! Будьте добрі і наступного року вести нас незвіданими дорогами світової літератури, її наукового аналізу.

Оксана КОРІНЬ, студентка 1996 р.

На спецкурс із зарубіжної літератури я завжди ходила з великим задоволенням. Справді приємно слухати лекції такої розумної і цікавої у спілкуванні людини, як професор Н.Х.Копистянська. Часто університетські лекції хибують на те, що занадто затеоретизовані і недосяжно далекі від практики. Н.Х.Копистянська зуміла дуже майстерно поєднати теоретичні питання, які розгля-

далися в її спецкурсі, з їх практичним застосуванням. Спілкування з такими вченими, як Нонна Хомівна, поглиблює знання з історії і теорії літератури, викликає ще більший інтерес до складних і неоднозначних питань літературознавчої науки.

Дарія ЯКИМОВИЧ, студентка 1996 р.

Спецкурс професора Н.Х.Копистянської дав мені багато корисного. Я б обов'язково запозичила у Вас таку форму іспиту, коли опитування відбувається “наживо”, без білетів, у присутності інших учнів/студентів, адже звичайний іспит нерідко не відбиває справжнього рівня знань, не дає можливості виявити індивідуальність опитуваного, ставить психологічний бар'єр між екзаменатором та тим, хто відповідає. А крім того, це обов'язково багато “нервів”! Скористалася б також формою викладання життя і творчості одного письменника, пам'ятаючи Ваші практичні поради, як уникнути різних поширених помилок під час вивчення такого матеріалу. На мою думку, письменник у викладі мусить бути живою людиною, щоб краще слухачів зацікавити, заінтригувати, “змусити” прочитати його твори. А для цього найкраще, якщо викладач/вчитель обере для аналізу ті твори, які особисто йому подобаються, якими сам захоплюється, тоді він буде не байдужим до своєї оповіді, а це дуже стимулює слухача. А найбільше, напевно, дала мені лекція про імпресіонізм та імпресіоністів, адже я знала цей напрям лише з теоретичного боку, він мені дуже подобався. А після лекції сподобався ще більше (особливо картина Деґа “Голубі танцівниці”). Взагалі весь спецкурс (сам зміст його) наочно ілюстрував те, яким має бути викладання зарубіжної літератури в кращому варіанті, давав можливість навчитися того, чого не можна вивчити з жодних підручників!

Галина КРУК, студентка 1997 р.

Ваш курс лекцій виховував з нас мислячих педагогів, які завжди повинні знати, що потребує від них конкретна ситуація, конкретна аудиторія; своєю працею повинні сприяти творчому впливові літератури як на дійсність, так і на людину, котра формується; повинні вміти допомогти віднайти себе тим, хто втратив свою сутність (це дуже добре вмів робити Г.Гессе); навчити учнів вчитуватися та насолоджуватися прочитаним і таким чином заповнювати душевний вакуум дітей духовним, тим, що вивершує і зміцнює, захищає від будь-яких негативних впливів.

Душа наповнена вдячністю за тепло і доброзичливість, змістовність і дохідливість усього, чого Ви нас вчили. Кожна Ваша лекція дарувала відчуття внутрішньої гармонії, бажання вчитись і творити, проганяла будь-яку втому... Щиро дякуємо!

Зоряна ЛАНЦУТА, студентка 1998 р.

Мені особливо цікавими видалися порушувані у курсі проблеми біографічного та інтенційного автора, його “обличчя” і “маски”, конкретизація понять генології та теорії літературного процесу і стилю (наприклад, теоретичні побудови С.Скварчинської); доречно, було те, що ми деякою мірою торкалися їх у курсі теорії літератури, а також рекомендації щодо підготовки різних типів лекцій, питання про роль ігрового моменту у вивченні літератури, поради стосовно характеру читання художніх творів.

Богдан ТИХОЛОЗ, студент 1999 р.

Насамперед скажу про часо-просторові схеми і таблиці... Схеми дають змогу побачити особливості письменника на фоні історичної епохи та літературного напрямку. Після ознайомлення зі схемами по-іншому сприймаєш твір ... Якщо я буду навчати дітей, то обов'язково за такою методологією... Особливо мені сподобались ліричні відступи на парах, Ваші розповіді про дітей і взагалі про людину, її духовний світ.

Оксана МАСТИКАШ, студентка 1996 р.

Цікавою несподіванкою для нас виявилось застосування на Ваших лекціях допоміжних засобів, маю на увазі перегляд слайдів. Такий підхід до навчання дозволяє набагато краще засвоїти матеріал, ніж за традиційним методом... Ваші лекції дають широкі знання не тільки з літератури, але й поширюють світобачення з інших актуальних проблем сьогодення. Так, цікаво було дізнатися про систему освіти в Австрії та Швейцарії, а також про рівень викладання слов'янських літератур в університетах та інших вищих навчальних закладах.

В.ЧАПРАН, студент 1995 р.

Пригадую першу лекцію... У велику 433 аудиторію заходить жінка похилого віку і слабим голосом знайомиться з нами... В аудиторії – заворушення, дехто намагається непомітно вислизнути з неї, розпочинаються розмови, шепотіння між парами студентів. Здається, увага втрачена... Але ось Нонна Хомівна

звертається із запитанням: “А що таке література?”. Студенти притихли... В голові промайнуло: “Та що Ви питаєте? Це ж так просто!”. Але далі... А справді, що ж таке література? Яке її визначення? Студенти повністю поринули в роздуми, в пошуки влучної відповіді... Література – це все, що написано. Література – це письмова спадщина людства, це втілення життя в словах... А Нонна Хомівна каже: “Література – це словесний вид мистецтва”. І аудиторія уже перетворюється у великий думаючий працюючий мозок! І так щоразу! Таке вміння зацікавити усіх, змусити заглибитися у сенс того, що викладається, вміння перетворити різнобарвну студентську масу в колектив мислячих, співпрацюючих колег, а також глибокі знання не лише свого предмету, цитування найвідоміших літературознавців, їхніх праць, використання багатьох наочних матеріалів – це лише мала частина з того, що характеризує Нонну Хомівну як досвідченого літературознавця і прекрасного лектора.

А ще її наснага до праці, участь у різних конференціях, створення різноманітних проектів становить для нас чудовий приклад самовіддачі своїй професії, людської сили і наполегливості.

Сьогодні остання лекція. В аудиторію зайшла вже не жінка похилого віку, а людина сильна, жінка-літературознавець, вчений з глибокою мудрістю в очах...

Оксана ЗВІР, магістр, 2004 р.

ПРОСТІР ДУМКИ

ПРО Н.Х.КОПИСТЯНСЬКУ ТА ЇЇ МІСЦЕ МІЖ ЧАСОМ І ПРОСТОРОМ

Нонна Хомівна володіє унікальними здібностями захоплювати студентів проблемами, які нуртують у середовищі Часу й Простору, і то настільки, що мимоволі починаєш мислити і відчувати саме так: часопросторово. Для мене в студентські роки вступом у літературознавство були спецкурси, які читає професор Н.Х.Копистянська на філологічному факультеті і в магістратурі. Саме під впливом цих спецкурсів я тоді й обрала тему дипломної роботи, яку писала ... на кафедрі прикладного мовознавства. Уже цей невеличкий приклад може підтвердити, на-

скільки всеохопний і багатогранний предмет, якому присвятила своє життя Нонна Хомівна, предмет, який наповнений особливою енергетично-притягувальною силою, і в цьому Час і Простір багато чого перейняв від особистого простору Н.Копистянської, отримавши потужний “заряд” її діяльно-творчої думки.

Простір Думки Н.Х.Копистянської має свої закони існування: у викладача Нонни Хомівни Думка настільки діяльна, що практично живе власним життям, тому їй інколи буває тісно у межах того часу та простору, які знають звичайні студентські аудиторії. Думка Нонни Хомівни проривається крізь кожну, навіть найменшу щілинку, яка виникає у Часі або Просторі, щоб стати їх невід’ємною частинкою. Тому так важливо (а це підказує і мій колишній студентський досвід) стежити за цією *ниткою-Думкою* від самого початку її зародження, тобто від самого початку лекції, бо інакше можна нічого не зрозуміти, втратити інтерес, занудьгувати і на наступне заняття зовсім не прийти. Однак ті, хто не приходить на наступне заняття, втрачають щось дуже і дуже важливе... *щось*, що не опишеш жодним словом будь-якої мови. Бо хіба є *Щось* вільніше за Час, яким керує Н.Копистянська, та комфортніше за Простір, вершини якого підкорює Вчена!? Її Думка у такому Часі-Просторі живе справді унікально: вона розгортається подібно до її ж *жанрової спіралі*, яка вже стала чи не для кожного науковця-початківця *абеткою* і вступом до генології.

Нонну Хомівну можна слухати годинами... Хоча лише коли закінчиш університет, усвідомлюєш, що те зерно, яке посіяла саме в твоїй душі професор Копистянська, несподівано починає давати паростки, ще такі кволі напочатку. І тоді ти знову заходиш у стіни університету, незалежно від своїх науково-дисертаційних (тобто офіційних) зацікавлень потрапляєш у семінар із такою привабливою назвою “Час, простір, ритм” – у ту *спіраль* Нонни Хомівни як викладача і людини, за якою ховається *Щось* дуже і дуже важливе... *Щось*, що не опишеш жодним словом будь-якої мови світу!

*Мар’яна ЧЕЛЕЦЬКА, аспірантка Львівського відділення
Інституту літератури імені Тараса Шевченка
НАН України, 2003 р.*

Вона є прискіпливим критиком перших кроків у науковому житті своїх численних студентів й аспірантів – виступів на семінарах, доповідей на конференціях, публікацій. Ласкаво і ніжно називаючи своїх учнів “мої наукові діти”, Нонна Хомівна опікується ними й у повсякденному житті ...

*Наталія ГРИГОРАШ,
доцент кафедри слов'янської філології
Львівського національного університету
імені Івана Франка, 2003 р.*

Що мені особливо подобається у Нонні Хомівні – це її молодечий дух, запал, присутній у всьому:

у наукових пошуках (це багатство ідей, задумів, які можуть наповнити тебе творчою енергією);

у побутовому житті (це відчуття руху часу).

Нонна Хомівна є духовно багатою і цікавою людиною, яка щиро дарує свої знання іншим. За одне із своїх credo я ставлю собі власне слова Нонни Хомівни: “Треба ставити собі мету і поступово наближатися до неї, не зупиняючись на досягнутому, а піднімаючись щоразу вище”.

Надія ПОЛЩУК, аспірантка, 1998 р.

Нонна Хомівна дуже дбайливо ставиться до своїх аспірантів. Не тільки дасть корисну пораду, похвалить чи (що частіше трапляється) покритикує, але й подбає про здоров'я: завжди приготує чимось незвичайним і дуже смачним, а то й змусить з'їсти

ложку хрону з лимоном (щоб не захворіти грипом), виставляючи при цьому на стіл праці А.Стофа, Ф.Вшетічки (дослідження з теорії літератури) чи ще когось іншого. Хочеш – не хочеш – читай.

Марія ПРИПЛОЦЬКА, аспірантка, 1998 р.

СЛОВО ВДЯЧНОСТІ

Коли я готувалася до вступу в аспірантуру і лише познайомилася з Нонною Хомівною Копистянською, Наталя Павлик, яка на той час уже рік працювала під керівництвом Нонни Хомівни, відгукнулася про неї як про “світлу людину”. Сьогодні я знаю, що успіх співпраці наших аспіранток і професора Копистянської заснований саме на Її Світлості та на дійсно материнському плеканні молодих науковців.

Вона ростила, виховувала і навчала нас та щиро по-материнськи дбала і досі дбає, переживає за кожну свою “дочку”. Я завжди пам’ятатиму про турботу Нонни Хомівни у найважчий у моєму житті час, буду вдячна за слова підтримки у скрутні хвилини, а також за такі зворушливі її буденні, побутові клопотання. Вона має талант розрадити і порадити.

Педагогічний дар Нонни Хомівни у поєднанні з її великим науковим досвідом стали неоціненним скарбом, який щасливо трапився на моєму життєвому шляху. Найважливіше, мабуть, що я засвоїла з її уроків – це “рецепти” літературознавчого аналізу, з якими треба братися за художні твори, аби уникнути поверховості дослідження. Так, професор Копистянська вимоглива: готуючись до конференцій, до публікації статей, ми не раз засиджувались у неї до сутінків, доопрацьовуючи наші матеріали, розмірковуючи разом з Нонною Хомівною над питаннями, які поставили нам романтики, Ч.Діккенс, І.Франко та багато інших авторів. Вона завжди відчуває кожну мою слабину і знає, коли варто підштовхнути до глибшого проникнення у таїну тексту, коли спрямувати до самостійних “розкопок”, а коли підказати важливу ідею, коли шпетити, а коли похвалити. Признаюся, її похвали мене окрилюють. Не зраджує Нонні Хомівні, невтомній

в інтелектуальній праці, її наукова інтуїція, і вона щедро ділиться з нами своїми осяяннями, які легко підхопити і розвинути.

Мені до вподоби стиль наукових розвідок Н.Х.Копистянської: виклад легкий для сприйняття, без надміру мудрованих термінів і водночас усі тези переконливо обґрунтовані, проілюстровані на яскравих прикладах, з багатства яких витворюється широкий історико-культурний (не тільки літературний) контекст. Розумієш, що за такою досконалістю стоїть щоденна праця, і тому я не лише завдячую, але й почуваю свою відповідальність перед Нонною Хомівною за власні аспірантські результати, адже вона ніколи не шкодувала свого дорогоцінного часу для нашого спілкування.

Я захоплююся і стилем її життя, в якому Нонна Хомівна безнастанно прагне до пізнання, завжди енергійна, по-молодечому завзята до творчих пошуків і... витончено-жіноча. Вона стала для мене взірцем життєвої і творчої активності – не зустрічала я досі людей, які б з роками так, як вона, не розгубили свіжості мислення, почуття гумору і повсякденної рухливості (і фізичної, і ментальної).

Як святиню проносить Нонна Хомівна через своє життя пам'ять і пошану до своїх учителів і колег – Іларіона Семеновича Свенціцького та Олексія Володимировича Чичеріна. Бути вдячними ми вчимося у неї самої, нашої дорогої наукової мами Нонни Хомівни Копистянської.

*Наталя МОЧЕРНЮК,
аспірантка кафедри світової літератури
Львівського національного університету
імені Івана Франка, 2003 р.*

Нонна Хомівна Копистянська має талант не лише до продукування ідей, а й до умілої, системної організованої роботи і керівництва нею, адже такий досвід за плечима! І як приклад цьому – об'єднання-семінар “Проблеми художнього часу, простору, ритму”, яке організувала Копистянська. Одним із результатів

його діяльності є видання 2003 р. тематичного збірника під назвою “Свій/чужий час, простір, ритм” [Іноземна філологія. Вип. 114.]. Н.Х.Копистянська є науковим редактором збірника.

Ця нелегка і надзвичайно важлива робота заслуговує окремої розмови...

Нонна Копистянська працювала над тематикою, змістом і концепцією збірника, над кожною надісланою статтею, кожною інформацією, яка пропонувалася до друку: усі матеріали ретельно вивчалися і виносилися на обговорення на засіданнях семінару. Укладання збірника орієнтувалося на найкращі традиції українських і закордонних видань. Усю непомірно важку ношу Копистянська взяла на себе, і хоча працювали й інші члени об'єднання-семінару, але найкращі і найгеніальніші ідеї належали їй, інші – лише вчилися, бо є чому навчитися.

Укладанню збірника передувало продуктивне і тривале спілкування з тими, кому пропонували взяти участь у дослідженні цієї проблеми, і тими, хто пропонував свої дослідження до збірника.

Важко навіть уявити, скільки часу і зусиль потребувало спілкування з авторами статей, адже збірник мав відповідати єдиній концепції, мав бути не тільки цілісним виданням, а й бути корисним для наукового світу у науково-теоретичному, методологічному та інформаційному аспекті. Нонна Хомівна дбала про те, щоб статті та інша інформація збірника органічно відповідали і науковим зацікавленням окремого дослідника, і загальній концепції збірника. Усе це супроводжувалося безперервними контактами з авторами з України і з закордону, які переросли у співпрацю. На неї також Нонна Хомівна витратила багато часу і сил, бо переважно робила все сама на своєму комп'ютері; колись підрахувала що вже є понад 300 листів до нас і ще більше листів від нас.

Треба відзначити і уміння згуртувати колектив, щоб належно оцінити кожну статтю, знайти для неї місце у структурі збірника. З особливою увагою Нонна Хомівна ставиться до статей молодих науковців-аспірантів, дбає про те, щоб вони гідно були представлені серед відомих дослідників. Саме науковому спілкуванню і науковим взаємозв'язкам професора Копистянської можна завдячувати тим, що зорганізовано до співпраці відомих

науковців з різних країн, які зацікавилися проблемою “свого/чужого часо-простору”.

Однією з визначальних характеристик названого збірника є нестандартність і оригінальність побудови та змісту – збірник унікальний і не має аналогів серед видань такого типу, адже Нонна Хомівна завжди відзначалася оригінальністю мислення і творчим підходом до усього. Цікавими, важливими і пізнавальними є термінологічна сторінка із запрошенням до співпраці, бібліографічно-інформаційна сторінка (її довелося видати у додатку до збірника), інформація про різного роду заходи, присвячені дослідженню часо-простору... Скажу одне – це видання не могло вмістити всього, що прагнула сказати професор Копистянська. Але тішить те, що це лише перша спроба видання праць членів об’єднання-семінару, за якою повинні піти далші, і те, що її науковий і методичний рівень отримав схвалення під час презентацій збірника на Міжнародному з’їзді славістів у Любляні, на конференціях в університеті і в Інституті слов’янознавства АН в Москві, а також на конференції “Об’єднання культур” у Відні.

Нонна Хомівна уміє далекоглядно оцінити значимість створення інформативного простору, його потребу і наукову вагу, володіє талантом пропагувати не тільки свої наукові досягнення, а й здобутки інших науковців, у тому числі своїх аспірантів, прагне поділитися кожним дослідженням, ідеєю, знаннями, думками з якомога ширшою аудиторією: і науково, і географічно.

*Оксана ЛЕВИЦЬКА,
здобувач кафедри світової літератури
Львівського національного університету імені Івана Франка,
ст. викладач Української академії друкарства, 2003 р.*

Дорога Нонно Хомівно!

Велике спасибі за Ваш збірник – читаємо з величезним інтересом. Найприємніше, що він стимулює мисленнєвий процес і сприяє виникненню якоїсь особливої інтелектуальної аури: хо-

четься читати, думати, випробовувати ідеї (теоретичні) на своєму матеріалі!

З найкращими побажаннями, щиро Ваші запоріжці
(Наталя Торкут і колектив лабораторії ренесансних студій)

*Наталя ТОРКУТ, д-р філол. наук,
проф. Запорізького державного університету,
керівник Лабораторії ренесансних студій, 2003 р.*

ЯК Я ЇЇ ЛЮБЛЮ, ЦЮ КОПИСТЯНСЬКУ!

У квітні 2004 року українська наука відзначатиме вісімдесятилітній ювілей відомого львівського професора Нонни Хомівни Копистянської.

Говорити чи мовчати про місце жінки у науці можна по-різному: з радістю чи сумом, співчуттям чи дратівливістю, щирим захопленням чи заздрістю, врешті-решт – “імпліцитно” чи “експліцитно”... У кожного своя рецептивна реакція на подібне явище, і вона завжди буде психологічно аргументованою і правильною. Дуже симптоматично висловився про Н.Копистянську професор Марк Якович Гольберг: “Нонна Хомівна завжди виявляє свою індивідуальність і в науці, і у взаєминах із людьми. Вона непримиренна до будь-якої фальші, лицемірства, пристосовництва. Часом буває різкою у відстоюванні своїх поглядів. Така вже її вдача. Правда, часом виникає небезпека, *що різкість може перерости і переростає у прямолінійність*. Від правди нікуди не дінешся”. Що ж, на чоловічий розсуд, прямолінійність – це вже вада, а, як на мене, то це є однією з рідкісних для сучасного інтелігента, проте благородних і зручних у науковому спілкуванні рис.

Коли йдеться про таких жінок, як Нонна Хомівна, то при потребі висловитися вже треба зупиняти справи й замислюватися, бо коротенько не скажеш. Цей образ постає переді мною як щось знайоме і рідне, проте занадто глибоке, щоб удавати, ніби я його добре бачу, а – тим більше – розумію. І ось я думаю, що ж я про цю жінку, про цю професорку, про свою улюблену телефонну співрозмовницю хочу сказати...

По-перше, вона наважилася повторити скорботний вчинок нашої прародительки Єви – торкнутися плодів Дерева Пізнання, тобто вона пішла саме тим шляхом, на якому неможливо знайти щастя людині, яка хоче жити відповідно до волі Божої. З цим пов'язані усі великі та малі катастрофи, що викарбували її теперішній портрет. Мені шкода, що між нами відстань в одне покоління, інакше я була б їй вірною подругою, вчасно слухала з розумінням, вчасно підставляла плече, гоїла в міру своїх здатностей її душевні рани, втішала, і читала її роботи саме в той час, коли вона їх писала, а не тоді, коли сама авторка вже давно інша, не та-таки людина й сама дивиться на них відсторонено...

По-друге, вихованка таких зірок, як Іларіон Свенціцький та Олексій Чичерін, Нонна Копистянська цим просто приречена була й сама випромінювати перспективні ідеї, науковими відкриттями, натхненними працями виховувати достойних наукових нащадків... І це блискуче підтверджує її *Біобібліографічний покажчик* (Львів, 1999).

По-третє, на сьогодні вона є тим представником філологічної “діаспори”, рідкісним для сучасної науки, який не втратив бажання говорити просто – а це означає, що надбання її прозорі й не затемнені у своїх дійсних, елегантних, я би сказала, формах презентації, їх бачиш ясно і сприймаєш без додаткових зусиль: про Ольбрахта – так про Ольбрахта, про жанри – так про жанри, про часопростір – так про часопростір... Головне – Нонна Хомівна як літературознавець завжди витримує стиль. Окрім того, як зрілий майстер своєї дослідницької справи, вона байдужа до того, щоб шукати нових Америк чи вигадувати ще одне колесо. Вона бере, скажімо, той самий бахтінський хронотоп і розгортає його можливості до того рівня, який фактично вже перекриває саму авторську (бахтінську) ідею і стає чимось новим. У цьому плані надзвичайно цікаво вона розглядає, наприклад, взаємозумовленість поняття та образу певного соціально-історичного часу, вводить поняття “часового порогу”. Нагадуючи, що поширений термін “печать часу” належить С.Скварчинській, вона слушно й коректно доводить нам справедливність парадоксу про те, що, власне, все сказано було вже давно, але воно кожного разу мусить відкриватися перед нами як нове, первісне, і це не

наші відкриття і думки є новими, а по-новому виглядає це старе, яке хоче перед нами стати новим. Їй цікаво розплутувати всі ті часові переплетення, всі ті просторові нашарування, всі “і так, і сяк”, що творять ту саму віртуальну “цілісність”, під якою стоїть те чи інше із славетних імен світової літератури. І це дуже захоплює...

Зрештою, я не буду стверджувати, що достеменно обізнана з багатою науковою спадщиною Нонни Хомівни – це було б лукавством. Але я переконана в тому, що добре розумію її і як дослідника, і як жінку, і як Божу людину. Тому й завершую цю маленьку свою ліричну есею щирим побажанням ще більшого укріплення її стражденного, щирого духу й помочі Божої на усіх-усіх її Божих шляхах.

*Ольга ЧЕРВІНСЬКА,
проф., завідувач кафедри зарубіжної літератури
та теорії літератури Чернівецького національного
університету ім. Ю.Федьковича, 2003 р.*

НА ЮБИЛЕЙ Н.Ф.КОПЫСТЯНСКОЙ

*Позвольте, Нонночка, пожать Вам руку.
Мы вместе начинали путь в науку.
Манил Вас Запад и славян семья,
В пределах русских оставалась я.
Мы менторов имели превосходных,
Таких достойных, умных, благородных!
Кого-то очаровывал Рудницкий,
Был мудр и добр Ваш старенький Свенцицкий
(Я подтверждаю, пользуясь моментом:
Он у мене был первым оппонентом).
И среди всех (в том каждый здесь уверен)
Звездой сиял любимый наш Чичерин.*

*В один мы год дипломы защищали.
Защиты диссертаций не совпали,
Хоть намечались на одно число,
Однако это не произошло.
Затем меня Вы сильно обогнали
И унеслись в заоблачные дали.
Желанное всё сделалось возможным:
Хороший муж, любимый сын-художник,
И стала наша Нонночка Савчук
Весьма почтенным доктором наук.
Профессор Копыстьянская умна,
И очень обаятельна она.
А мы желаем в славный юбилей:
Пусть это всё останется при ней!*

*Ніна ГРОМОВА,
канд. філол. наук, доц.*

ДРУКОВАНІ ПРАЦІ НОННИ КОПИСТЯНСЬКОЇ

1953

1. Видатний чеський письменник: До річниці смерті Івана Ольбрахта // Вільна Україна. – 1953. – 30 груд. – Підписано: С.Масляк, Н.Савчук.
2. І[ван] Ольбрахт в українському перекладі // Вітчизна. – 1953. – № 2. – С. 182–184. – Підп. Н.Савчук. – Рец. на кн.: *Ольбрахт Іван. Микола Шугай, розбійник* / Пер. С.Масляка. – Львів: Книжк.-журн. вид-во, 1952. – 174, [2] с.

Подано оцінку українського перекладу твору, який вміло здійснив С.Масляк.

1954

3. “Комедіанти” // Ленін. молодь. – 1954. – 3 листоп.
Рецензія на фільм за Іваном Ольбрахтом “Брат Жак”.

1955

4. Закарпатская Украина в творчестве Ивана Ольбрахта: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Науч. рук. И.С.Свенцицкий; ЛГУ им. И.Франко. – Львов, 1955. – 15, [1] с.
5. Адам Міцкевич // Червон. прапор. – 1955. – 26 листоп.

1956

6. Вікова дружба народів // Вітчизна. – 1956. – № 5. – С. 168–171. – Рец. на кн.: *Věčna družba: Sb. prací k třístému výročí opětného sjednocení Ukrajiny z Ruskem.* – Praha: Svět Sovětů, 1955. – 572, [3] s.

Збірник статей “Вічна дружба” присвячений дружнім культурним відносинам українського і російського народу, а також плідній співпраці Чехословаччини з Радянським Союзом у галузі літератури і мистецтва.

7. Книга о Карле Гавличке Боровском // Иностр. лит. – 1956. – № 12. – С. 253–254. – *Рец. на кн.: Stanislav B. Karel Havlíček Borovský.* – Praha: Stát. nakl-ví polit. lit., 1954.

8. Прояв великої дружби // Жовтень. – 1956. – № 6. – С. 124–127. – *Рец. на зб.: Sovětska literatura.* № 3–4. – Praha, 1955. – 313 s.

№ 3–4 видання “Sovětská literatura” за 1955 р. подає широкий огляд радянсько-чехословацьких літературних взаємовідносин за останні 10 років.

* * *

9. *Ржезачова Е.* Бригада бабки Карасекової: Оповідання: Пер. з чес. // Жовтень. – 1956. – № 5. – С. 64–69.

1957

10. Díla Ivana Olbrachta o Zakarpatské Ukrajině // Z dejín česko-slovensko-ukrajinských vzt´ahov. – Bratislava, 1957. – Slovan. študie I. – S. 416–432.

1958

11. Збірка Івана Ольбрахта “Голет у долині” // Слов’янське літературне єднання. – Львів, 1958. – С. 70–84.

12. Марія Майєрова // Жовтень. – 1958. – № 7. – С. 146–152.

1959

13. Поезія життя // Всесвіт. – 1959. – № 2. – С. 126–128.

Про поета І.Волькера та розвиток чеської літератури початку ХХ століття.

14. Твори Івана Ольбрахта про Закарпатську Україну // З історії чехословацько-українських зв’язків. – Братіслава, 1959. – С. 439–457.

1960

15. “Яношик” // Вільна Україна. – 1960. – 5 трав. – *Співавт. М.Рудницький.*

Рецензія на гастролі Марійського театру імені Словацького народного повстання.

1961

16. Героїка праці та боротьби: Творчість М.Майєрової // *Все-світ.* – 1961. – № 9. – С. 58–59.
17. Ст.К.Нейман про Закарпаття // *Тези доп. IV міжвуз. республік. славист. конф., 12–14 жовт. 1961 р.* – О., 1961. – С. 88–90.

1962

18. Художественные очерки чешских писателей о Закарпатье (30-х гг. XX в.) // *Всесоюз. конф. по славян. филологии, 17–22 дек. 1962 г.: Программа и тез. докл.* – Л., 1962. – С. 25–26.

Про Закарпаття писали Іван Ольбрахт, Ст.К.Нейман, В.Каня, К.Чапек, В.Ванчура, Ю.Фучик, Г.Вчелічка, Я.Врба, Я.Дуріх, К.Новий, І.Марек, К.Доленкова та ін.

* * *

19. Зарубіжна література ХІХ ст.: Прогр., метод., вказівки, робоч. план для студ. загальнонаук. ф-тів вузів / Упр. вузів; Склали О.В.Чичерін, М.С.Шаповалова та ін. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1962. – 41, [1] с. – Серед уклад. Н.Копистянська.

1963

20. До характеристики творчості Івана Ольбрахта 20-х років // Міжслов'ян. літ. взаємини. – 1963. – Вип. 3. – С. 245–259.
21. Марія Майєрова // Сучасні письменники Чехословаччини: Літ. нариси і портр. – К., 1963. – С. 107–127.
22. Іван Ольбрахт // Сучасні письменники Чехословаччини: Літ. нариси і портр. – К., 1963. – С. 89–106.

1966

23. Как возникла первая книга Ивана Ольбрахта о Закарпатье “Земля без имени” // Совет. славяноведение. – 1966. – № 3. – С. 55–62. – *Співавт.* В.Гошовський.
24. Нариси Івана Ольбрахта про Країну Рад 1920 року // XL наук. конф., присвяч. підсумкам наук.-дослід. роботи ун-ту за 1965 р.: Тези доп. (філол., журналістика), 11–16 квіт. 1966 р. – Львів, 1966. – С. 17.
25. Нариси про Закарпаття та їх роль у розвитку соціалістичного реалізму в Чехословаччині 30-х рр. // Інозем. філол. – 1966. – Вип. 6. – С. 129–137.

Про розвиток нарису-репортажу в 30-х роках, присвяченого трагедії народу Закарпаття, на основі творчості Івана Ольбрахта, Л.Новомеського, Ст.К.Неймана, В.Кані (Л.Рена, Г.Гамільтона) та чеської, словацької, польської, німецької преси 30-х років та ін.

1967

26. Очерки Ивана Ольбрахта о Стране Советов (1920 г.) // Октябрьская революция и славянские литературы: Сб. ст. – М., 1967. – С. 160–179.

1969

27. Роздуми над працями чеських вчених // Інозем. філол. – 1969. – Вип. 18. – С. 131–136. – *Рец. на кн.: Dějiny francouzské literatury 19. a 20. stol. D. I: 1789–1870 / Za red. J.O.Fischera. – Praha, 1966. – 657 s.*

Реферується перший том тритомної “Історії французької літератури”.

1970

28. Біля джерел соціалістичного реалізму в німецькій літературі // Інозем. філол. – 1970. – Вип. 21. – С. 185–188. – *Рец. на кн.: Матузова Н.М. У истоков немецкой литературы социалистического реализма. Художественная публицистика Ф.К.Вайскопфа (1900–1955). – К.: Наук. думка, 1967. – 406 с.: ил.*
29. Традиції і новаторство в романі Івана Ольбрахта “Микола Шугай, розбійник” // Укр. слов’янознавство. – 1970. – № 3. – С. 12–22.
30. Щирість і мужність // Літ. Україна. – 1970. – 31 берез.
Про творчість чеського поета Ї.Волькера.

1971

31. Из истории создания романа Ивана Ольбрахта “Никола Шугай, разбойник” // Филол. науки. – 1971. – № 1. – С. 26–35.
32. Зневага на веселій лад // Жовтень. – 1971. – № 8. – С. 146–149. – *Співавт. Я.Кравець. – Рец. на кн.: Беранже П.Ж. Пісні. – К.: Дніпро, 1970. – 214, [1] с.*
33. Листи Івана Ольбрахта 30-х років // Укр. слов’янознавство. – 1971. – Вип. 5. – С. 115–130. – *Співавт. В.Л.Гошовський.*

Подано український переклад невиданих в оригіналі листів Івана Ольбрахта до Г.О.Устиянович, Є.М.Гошовської та

Л.В.Гошовського, на підставі яких встановлено точну дату першого приїзду Івана Ольбрахта на Закарпаття, коло його суспільних і літературних зацікавлень. Листи до друзів подано як такі, що важливі для характеристики особистості письменника.

34. Роль українського фольклору в творах Ольбрахта // Українська культура в її інтернаціональних зв'язках: Тези доп. і повідомл. 8 укр. славіст. конф., 21–24 жовт. 1971 р. – К., 1971. – С. 239–240.

* * *

35. Брандис К. Свято одержимих / З пол. пер. Н.Копистянська та І.Денисюк // Жовтень. – 1971. – № 9. – С. 72–79.

1972

36. Зачарування // Ленін. молодь. – 1972. – 15 січ.
Про перебування Івана Ольбрахта на Закарпатті.
37. Щирий друг України // Літ. Україна. – 1972. – 25 січ.
Про переклади творів Івана Ольбрахта українською мовою, зокрема ті, які здійснив С.Масляк.

1973

38. Идейно-эстетическая борьба вокруг романа Ивана Ольбрахта “Никола Шугай, разбойник” // Славян. филология. – 1973. – Вып. 8. – С. 249–275.
Стаття має особливу інформативну цінність. Вперше з такою повнотою подано матеріали чеської та закарпатської преси 30-х рр., висловлювання письменників, критиків, літературознавців про роман Ольбрахта, який викликав небувалу культурну і політичну полеміку.
39. Наблюдения над стилем чешского романа-баллады // Poe-tyka i stylistyka słowiańska: Materiały konf. komisji poetyki i

stylistyki słowiańskiej międzynar. komitetu slawistów. – Warszawa, 18–20 kwiec. 1972. – Wrocław, 1973. – S. 275–284.

Теоретичну проблему жанрового різновиду розкрито на прикладі таких творів: Івана Ольбрахта “Микола Шугай, розбійник”, В.Ванчури “Маркета Лазарева”, I частини “Гордубала” К.Чапека, М.Майєрової “Шахтарська балада”, К.Нового “Балада про чеського солдата”, Я.Глазарової “Піст перед Різдом”.

40. Останній із творів Івана Ольбрахта про Закарпаття: [Післямова] // Ольбрахт Іван. Сумні очі Ганни Караджичевої: Оповід. та повість / Пер. з чес. С.Панько. – Ужгород, 1973. – С. 218–224.
41. Роль українського фольклору в творах Івана Ольбрахта // Слов'ян. літературознавство і фольклористика. – 1973. – Вип. 9. – С. 79–90.

1974

42. Біла хвороба: Драма К.Чапека на львів. сцені: [Рецензія] // Ленін. молодь. – 1974. – 12 лют.
43. Не тільки про драматургію Карела Чапека ... // Всесвіт. – 1974. – № 11. – С. 170. – *Рец. на кн.: Волков А.Р. Драматургія Карела Чапека. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. – 175 с.*
44. Ювілей чеського вченого-філолога // Інозем. філол. – 1974. – Вип. 33. – С. 133–134.

У статті йдеться про завідувача кафедри романістики Карлового університету в Празі, професора Я.О.Фішера, дослідника французької літератури, автора і редактора численних праць.

1975

45. Во ім'я радості, краси й життя нового [Про Ст.К.Неймана] // Жовтень. – 1975. – № 8. – С. 12–16. – *Співавт.* В.Моторний.
46. До питання про жанрову модифікацію чеської прози періоду становлення соціалістичного реалізму // Теорія родів і жанрів художньої літератури: Тези доп. республік. наук. конф., 20–22 листоп. 1975 р. – О., 1975. – С. 149–151.
47. Статті Ст.К.Неймана про Закарпаття у чеській літературі // Укр. слов'янознавство. – 1975. – Вип. 11. – С. 11–18.
48. [Рецензія] // Совет. славяноведение. – 1975 – Вып. 1. – С. 87–89. – *Рец. на кн.: Волков А.Р. Драматургія Карела Чапека.* – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. – 173, [1] с.

1976

49. До проблеми героїчного у чеській літературі 20–30-х років ХХ ст. // Пробл. слов'янознавства. – 1976. – Вип. 13. – С. 26–34.
50. Професор І.С.Свенціцький (1876–1956) // Інозем. філол. – 1976. – Вип. 44 – С. 102–105.

* * *

51. Методичні вказівки з НДРС по темі “Написання курсових робіт” для студентів факультету іноземних мов / ЛДУ ім. І.Франка; Склала Н.Х.Копистянська. – Львів, 1976. – 12 с.

1977

52. Споры о романе в 20–30 годы // Тыпалогія славянскіх моў і ўзаемадзеянне славянскіх літаратур: Тэзісы дакладаў III Рэспубліканскай канферэнцыі, 2–3 снежня 1977 г. – Мінск, 1977. – С. 36–37.
53. Jak vznikla první kniha Ivana Olbrachta o Zakarpatsku // Čes. lit. – 1977. – № 1. – S. 26–34.

1978

54. Досліджується чеська сатира // Всесвіт. – 1978. – № 12. – С. 162–163. – *Рец. на кн.: Шевчук В.І. Чеський сатиричний роман ХХ ст. (1900–1940).* – К.: Наук. думка, 1978. – 276 с.
55. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма) / Науч. ред. А.В.Чичерин. – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.

Зміст: Предисловие. 1. Аспекты жанра. 2. Очерк и репортаж. 3. Очерк о Стране Советов. Познание и борьба. 4. Малые жанры начала 20-х годов. 5. Роман 20-х годов. От старых корней молодые побеги. 6. Споры о романе. Очерковый публицистический роман (начало 30-х годов). 7. Очерк 30-х годов. Проблема народности и экзотики. Чужих народов больше нет. 8. Балладная проза 30-х годов. Заключение. Список литературы.

Перший розділ монографії має загальнотеоретичний характер, у ньому викладено оригінальну концепцію поняття “жанр” і методика його дослідження.

У наступних розділах розглянуто жанри та їхні різновиди – прозові та поетичні – чеської літератури в контексті світової.

У монографії досліджено взаємопроникнення і взаємовплив жанрів, літературних родів, видів мистецтва, художньої літератури та публіцистики, літератури й науки, літератури та фольклору. Утворення жанрових різновидів і

модифікації розглянуто як одну із закономірностей літературного процесу ХХ ст. Аналізовано чи інтерпретовано у цьому аспекті твори багатьох чеських письменників 20–30-х рр.: Івана Ольбрахта, М.Майерової, Г.Маліржової, Ст.К.Неймана, Ї.Волькера, К.Нового, К.Чапека, Я.Глазарової, Я.Гашека, В.Ванчури, І.Гаусманна, К.Бібла, А.Мацека, В.Незвала, Я.Кратохвіла. Подано їхню оцінку відомими критиками, літературознавцями: Ф.Кс.Шальдою, А.М.Пішою, Я.Мукаржовським, Ф.Гетцом, Б.Вацлавеком, А.Гартлем та ін. Встановлено зв'язок з розвитком чеської літератури попереднього періоду, тому залучено творчість К.Ербена, Я.Коллара, Я.Неруди, К.Гавлічка-Боровського та ін. Здійснено типологічні зіставлення, оскільки чеська література постійно розглядається у контексті процесів, які відбувалися у світовій літературі; звідси звернення до багатьох письменників (Л.Первомайського, А.Лондра, Е.Е.Кіша, Р.Мерля, Г.Уеллса, Б.Шоу, Б.Брехта, Й.Бехера, Дж.Ріда, У.Фолкнера тощо).

Рец.: див. № 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 235, 236, 240, 241.

56. Спiр про роман у 20–30-тi роки // *Інозем. філол.* – 1978. – Вип. 52. – С. 99–106.

Розглянуто першу велику дискусію про те, що документальна література, зокрема репортаж, замінює психологічний роман. Ця дискусія була спровокована статтею Е.Е.Кіша “Роман? Ні. Репортаж!” у 1929 р. і в ній брало участь багато письменників та літературознавців.

1979

57. Два типа чешского сатирического романа начала 20-х годов // *Zagadnienia rodzajów lit.* – 1979. – Т. 22, з. 2. – С. 65–81.

Тему розкрито на прикладі романів Я.Гашека “Пригоди бравого вояка Швейка” та І.Гаусманна “Промислове виробництво доброчесності”.

1980

58. Жанровые модификации в чешской литературе периода становления социалистического реализма: 10.01.04. – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / МГУ им. М.В.Ломоносова. – М., 1980. – 36 с. – На правах рукоп.

1981

59. До питання новаторства Ї.Волькера в жанрі балади // Пробл. слов'янознавства. – 1981. – Вип. 23. – С. 32–39.
60. К методике проведения практических занятий по курсу зарубежной литературы // Актуальные проблемы методики преподавания дисциплин классической филологии и зарубежной литературы: Тез. докл. и сообщ. всесоюз. семинара-совещ., 29 июня – 2 июля 1981 г. – Минск, 1981. – С. 31–32.

* * *

61. Методичні вказівки з НДРС щодо написання курсових робіт з історії літератури для студентів гуманітарних факультетів / ЛДУ ім. І.Франка; Склала Н.Х.Копистянська. – Львів: ЛДУ, 1981. – 12 с.

1982

62. Верховина, верховинці та їх великий друг: [Передмова] // *Долгош І. Колочава: Роман.* – Ужгород, 1982. – С. 3–12.
У романі українського письменника І.Долгоша одним із персонажів є Іван Ольбрахт.
63. Жанрова своєрідність казок Їржі Волькера // Пробл. слов'янознавства. – 1982. – Вип. 25. – С. 26–35.

64. Жанровые модификации в чешской литературе периода становления социалистического реализма: 10.01.04. – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / ЛГУ им. А.А.Жданова. – Л., 1982. – 42 с. – На правах рукоп.
65. Край, що став йому рідним: (До 100-річчя І[вана] Ольбрахта) // Закарпат. правда. – 1982. – 6 січ.
66. Марія Майєрова: Біогр. довідка // *Майєрова М., Ольбрахт Іван*. Вибрані твори. – К., 1982. – С. 157–160.
67. Марія Майєрова: хронологія життя і творчості: До 100-річчя з дня народж. // *Всесвіт*. – 1982. – № 2. – С. 149–152.
68. Новаторство Й.Бехера в жанрі балади. “Балада про трьох” // *Інозем. філол.* – 1982. – Вип. 67. – С. 95–100.
69. Іван Ольбрахт: Біогр. довідка // *Майєрова М., Ольбрахт Іван*. Вибрані твори. – К., 1982. – С. 354–358.
70. Іван Ольбрахт: хронологія життя і творчості: До 100-річчя з дня народж. // *Всесвіт*. – 1982. – № 1. – С. 154–157.

* * *

71. Методические указания к самостоятельной работе студентов над курсом истории зарубежной литературы для студентов гуманитарных факультетов / ЛГУ им. И.Франко; Сост. Н.Ф.Копыстьянская, А.В.Чичерин и др. – Львов: ЛГУ, 1982. – 20 с.

1983

72. Зв'язок жанрових модифікацій із зміною напрямів у слов'янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман) // *Слов'янські літератури: Доповіді: ІХ міжнар. з'їзд славістів*. – К., 1983. – С. 139–152. – *Співавт.*: О.Чичерін, Г.Рубанова.

Н.Копистянській належить перша частина доповіді “Загальнотеоретичні питання”, в якій вона виклала свою концепцію взаємозалежності жанротворення і становлення літературних напрямів.

73. Связь жанровых модификаций со сменой направлений в славянских литературах / Н.Ф.Копыстьянская, В.А.Моторный, Г.Л.Рубанова, А.В.Чичерин // Тез. докл. и письмен. сообщ.: IX междунар. съезд славистов, Киев, сент. 1983. – М., 1983. – С. 266.

1984

74. Жанрова своєрідність роману Я.Гашека “Пригоди бравого вояка Швейка” // Пробл. слов’янознавства. – 1984. – Вип. 29. – С. 30–36.
75. Уперше на львівській сцені // Ленін. молодь. – 1984. – 12 груд.
Про постановку п’єси Б.Брехта “Сни Сімони Машар”.

1985

76. До формування жанрової системи соціалістичного реалізму: Нотатки на матеріалі зарубіж. л-ри // Рад. літературознавство. – 1985. – № 2. – С. 32–36.
77. Жанровое своеобразие романа В.Ванчуры “Маркета Лазарова” // Совет. славяноведение. – 1985. – № 6. – С. 92–98.
78. Співець людської весни: К.Новий // Сучасні чеські письменники: Зб. літ. портр. – К., 1985. – С. 240–259.
К.Новий – чеський письменник, з яким вчена була особисто знайома, автор романів “Полум’я і вітер”, “Хутор Кржешін”, трилогії “Залізний обруч” та ін.

* * *

79. Методичні вказівки до написання курсових і дипломних робіт з історії зарубіжної літератури для студентів гуманітарних факультетів / ЛДУ ім. І.Франка; Склала Н.Х.Копистянська. – Львів: ЛДУ, 1985. – 20 с.

1986

80. Преимущество и новаторство в становлении жанровой системы социалистического реализма: [2-й розд. моногр.] // Современная проза социалистического реализма: Лит. жанры: [Монографія]. – М., 1986. – С. 30–44.

* * *

81. Методичні вказівки до самостійної роботи над курсом “Історія зарубіжної літератури ХІХ ст. Романтизм” для студентів гуманітарних факультетів / ЛДУ ім. І.Франка; Склала Н.Х.Копистянська. – Львів: ЛДУ, 1986. – 27 с.

1987

82. [Обговорення доповіді Petru E. “Žanrová specifika literárních směrů a proudů v slovanských literaturách”] // IX Междунар. съезд славистов, Киев, сент. 1983 г.: Материалы дискус.: Литературоведение й лингвостилистика. – К., 1987. – С. 37–38.
83. [Обговорення доповіді Vlášeka J. “Evropské literární směry v slovanských literaturách (od 16 do pol. 20 st.)”] // IX Междунар. съезд славистов, Киев, сент. 1983 г.: Материалы дискус.: Литературоведение и лингвостилистика. – К., 1987. – С. 45–46.
84. Понятие “жанр” в его устойчивости и изменчивости // Контекст, 1986: Лит.-теорет. исслед. – М., 1987. – С. 178–204.

85. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів над курсом “Історія зарубіжної літератури ХІХ ст. Критичний реалізм” для студентів гуманітарних факультетів / ЛДУ ім. І.Франка; Склали О.В.Чичерін, Н.Х.Копистянська та ін. – Львів: ЛДУ, 1987. – 42, [1] с.

1988

86. Аспекти вивчення художнього часу в літературознавстві: Нотатки // Рад. літературознавство. – 1988. – № 6. – С. 11–19.
87. Во имя движения вперед // Систематика межлитературного процесса / Рук. авт. коллектива Д.Дюришин. – Братислава, 1988. – С. 106–109. – Парал. текст ст. словац. мовою. – S. 153–160.

У розділі колективної монографії відзначено актуальність досліджень словацького вченого Д.Дюришина як стосовно проблематики, так і щодо методики у загальній дискусії про компаративістику.

1989

88. Испит з літератури в навчальному процесі // Проблеми оптимізації навчального процесу у вузі в умовах перебування вищої школи: Матеріали регіон. наук.-практ. семінару з актив. методів навчання (до засідання наук.-метод. ради). – Львів, 1989. – С. 187–189.

1990

89. К вопросу о функциональности понятий “жанр”, “жанровая система” // Litteraria humanitas. – 1990. – Genologické studie I. – S. 37–46.

90. Розширення поняття і образу часу включенням у твір традиційних сюжетів і образів // Волковські читання до 105-річчя з дня народження Р.М.Волкова: Тези доп. – Чернівці, 1990. – С. 41–42.

91. Уроки Чичеріна // Інозем. філол. – 1990. – Вип. 100. – С. 20–24.

Про основи стилістики, викладені в книзі О.Чичеріна “Ритм образу”, та засвоєне з наукової та педагогічної діяльності вченого.

* * *

92. Методичні вказівки до самостійної роботи над курсом “Історія зарубіжної літератури ХІХ ст. Романтизм” для студентів гуманітарних факультетів / ЛДУ ім. І.Франка; Уклала Н.Х.Копистянська. – Львів: ЛДУ, 1990. – 28 с.

1991

93. Иван Ольбрахт – человек, писатель, публицист. – Львов: Свит, 1991. – 269, [2] с.

Зміст: Предисловие. Начало пути. Десятые годы: Становление писателя и публициста; Романы 10-х годов. Двадцатые годы: Очерки о Советской России; Рассказы; “Девять весёлых рассказов из времён Австрии и республики”; Роман “Анна пролетарка”; Социально-политический очерковый роман “Зеркало за решёткой”. Тридцатые годы: Очерки о Закарпатье; Роман “Никола Шугай, разбойник”; Воплощение замысла; Новаторство без новшеств; Борьба вокруг романа “Никола Шугай, разбойник”; Сборник “Голет в долине”; Кинофильм “Неверная Марийка”. Сороковые годы: Кинематографическая деятельность; Для детей и юношества; Роман “Завоеватель”; Общественно-политическая деятельность. Заключительное слово.

У монографії на багатому фактичному матеріалі показано яскраву, самобутню особистість письменника-новатора, простежено головні напрями його пошуків у художній та

публіцистичній діяльності на тлі літературних процесів у чеській і світовій літературі.

1992

94. Ретроспекція як засіб посилення критичного і сатиричного зображення дійсності // Комическое в мировом литературном процессе XX века. (Художественная практика и проблемы научного осмысления): Тез. докл. и сообщ. межгосударств. науч. конф., 8–10 окт. 1992 г. – Харьков, 1992. – С. 9–11.
95. Іларіон Свенціцький як педагог // X Всеукр. славіст. конф. “Духовне відродження слов'ян у контексті європейської та світової культури”: Тези доп. – Чернівці, 1992. – Т. 2. – С. 48–249.
96. Твори К. Чапека “Звичайне життя”, “Метеор” в загальноєвропейському контексті розвитку ретроспекції // X Всеукр. славіст. конф. “Духовне відродження слов'ян у контексті європейської та світової культури”: Тези доп. – Чернівці, 1992. – Т. 1. – С. 126–127.

1993

97. Аспекти изучения жанров и жанровых систем // Litteraria humanitas. – 1993. – Genologické studie 2: K počtě prof. F. Wollmana. – S. 73–78.
98. К вопросу о системности в изучении жанра // Zagadnienia rodzajów lit. – 1993. – Т. 36, z. 1–2. – S. 97–111.
99. Про вузівські підручники з літератури (теоретико-методичні засади) // Актуальні проблеми відродження мов і культур західних та південних слов'ян в Україні: Тези доп. і повідомл.: Міжвуз. наук.-практ. конф., 14–15 трав. 1993 р. – О., 1993. – С. 42–46.

100. Хронотоп как аспект изучения литературного процесса (на материале романтизма) // Актуальные проблемы славянской филологии: Материалы науч. конф. – М., 1993. – С. 100–102.
101. Художественное время как категория сравнительной поэтики // XI Medzinár. zjazd slavistov: Zb. resumé. – Bratislava, 1993. – S. 366–367.
102. Художній час як категорія порівняльної поезики // Слов'янські літератури: Доповіді: XI Міжнар. з'їзд славістів, Братислава, 30 серп. – 8 верес. 1993 р. – К., 1993. – С. 184–200.

Проведено дослідження на прикладі творів Івана Ольбрахта, В.Ванчури і особливо К.Чапека. Додано хронотопні схеми.

1994

103. Оригінальність трактування образу верховинця у творі Карела Чапека “Гордубал” // Пробл. слов'янознавства. – 1994. – Вип. 46. – С. 122–126.
104. Сочетание традиционных форм и функций ретроспекции с необычными в произведении К.Чапека “Метеор” // Славянские литературы в контексте мировой: Материалы и тез. докл. междунар. науч. конф., Минск, 25–30 окт. 1993 г. – Минск, 1994. – С. 127–131.
105. Хронотоп как аспект изучения жанровой системы романтизма // Zagadnienia rodzajów lit. – 1994. – Т. 37, z. 1–2. – S. 119–135.

На матеріалі зарубіжної літератури розглянуто взаємозв'язок між хронотопним художнім мисленням і формуванням жанрової системи напряму романтизму. Додано хронотопні схеми.

1995

106. Актуальність принципів науково-освітньої діяльності Іларіона Свенціцького для розвитку славістики // Славістичні науково-освітні центри в Україні (вчора–сьогодні–завтра): Матеріали Всеукр. наук-практ. конф., Київ, 25–26 трав. 1994 р. – К., 1995. – С. 60–65.
107. “Броучекияда” Сватоплука Чеха в контексте структурных новаций // Славянские литературы в контексте мировой: Материалы докл. междунар. науч. конф., Минск, 17–20 окт. 1995 г. – Минск, 1995. – С. 176–180.
108. Вічне і тимчасове. Розширення поняття і образу часу в творах ХХ століття про Жанну Д’Арк // Питання літературознавства. – 1995. – Вип. 2: Традиційні сюжети та образи. Вип. 1. – С. 100–107.

Тему розкрито на основі творів Б.Шоу, Б.Брехта, Марка Твена, Ж.Ануя та ін.

109. Про підручники з літератури для вищих навчальних закладів: Теорет.-метод. засади // Відродження мов і культур західних та південних слов’ян в Україні: Зб.ст. – К., 1995. – С. 116–121.

Запропоновано структуру підручника, яка дала б змогу поєднати загальноінформативну функцію з методологічною, автору виявити індивідуальний підхід до кожного художнього твору, розкрити власну методику інтерпретації та аналізу явищ мистецтва слова.

1996

110. Виды и функции ретроспекции в романе ХХ века // Litteraria humanitas. – 1996. – IV: Roman Jakobson. – S. 441–450.

Розглянуто традиції введення хронологічної та асоціативної ретроспекції, ретроспективної побудови роману і новації письменників ХХ ст., зокрема Дж.Лондона, А.Зегерс, К.Вольф, Г.Розендорфера, А.Камю.

111. “Дочка Слави” Яна Коллара в контексті жанрової системи європейського романтизму // Пробл. слов'янознавства. – 1996. – Вип. 49. – С. 102–109.
112. Функции пространственной детали в романах Ф.Кафки: [Тези] // Філологічні проблеми зарубіжної літератури XVIII–XX ст: Зб. наук. пр. – О., 1996. – С. 44–45.
113. Osobliwości funkcji przestrzennego detalu u Franza Kafki // Mimesis w dyskursie literackim: Materiały V Konf. Teoretycznolit., Toruń, 24–27 paźdz. 1994 r. – Toruń, 1996. – S. 135–148.
У статті розглянуто відмінності Ф.Кафки від реалістів (О.Бальзака, Ф.Стендаля, Г.Флобера, Ч.Діккенса, Я.Неруди) щодо використання просторової деталі.
114. Perspektivy bohemistiky v aspektu zkoumání časoprostoru // Světová literárněvědná bohemistika. – Praha, 1996. – Sv. II: Úvahy a studie o české literaturě: Materiály z 1. Kongr. světové literárněvědné bohemistiky, Praha, 28–30 června 1995. – S. 561–566.
Розкрито, як, застосувавши часопросторову методіку аналізу, можна по-новому відкрити в класичних, хрестоматійних творах їхні художні якості, окреслити їхнє місце в літературному процесі. В аспекті часопростору і жанру ліроепічної поеми проаналізовано твір Я.Коллара “Дочка Слави”.

1997

115. Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі // Молода нація: Альманах. – К., 1997. – Вип. 5. – С. 172–178.
Говориться про простір як частину хронотопу, чинник жанротворчий, змістовий, структурний і філософський. Додано просторові схеми.

116. Внутренняя полемичность произведения Г.Флобера “Мадам Бовари” // *Studia philologica*. – Prešov, 1997. – А. 5. – S. 57–67.

Розглянуто зміни, які відбувалися у розвитку реалістичної французької літератури після 1848 р., полеміку Г.Флобера з романтизмом і першим періодом розвитку реалізму.

117. Згадуючи колегу [І.Лозинського] добрим словом // Іван Лозинський (1927–1992): Бібліогр. покажч. / Уклад. М.Кривенко. – Львів, 1997. – С. 9–11.

118. Особливості створення соціально-історичного хронотопу в романах Ф.Кафки “Процес” і “Замок” // *Інозем. філол.* – 1997. – Вип. 110. – С. 157–166.

119. Структурні паралелі: Генрік Ібсен “Ляльковий дім” – Іван Франко “Для домашнього огнища” // Проблеми літературознавства і художнього перекладу: Зб. наук. пр. і матеріалів. – Львів, 1997. – С. 125–133. – *Співавт.* Н.Павлик.

1998

120. [Виступ-відповідь на обговорення І.Шабловською, Л.Боевою та А.Машковою доповіді Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”] // *Záznamy z diskusie k predneseným referátom: XI medzinár. zjazd slavistov, Bratislava, 30 aug. – 8 sept. 1993.* – Bratislava, 1998. – S. 393–400.

121. Воссоздание социально-исторического хронотопа “особым” языком А.Платонова // *Slavica Helvetica*. – 1998. – Bd. 58: Sprache und Erzählhaltung bei Andrej Platonov. – S. 161–181.

122. Згадуючи колегу [Івана Лозинського] добрим словом... // *Іноземна книга у Львові: Матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 50-річчю заснування Львів. б-ки інозем. л-ри (з 1976 р. від. л-ри інозем. мовами ЛДОУНБ), Львів, 20–21 жовт. 1997 р.* – Львів, 1998. – С. 122–124.

123. [Обговорення доповіді Л.Боевої “Спецификата на бароковия хуманизъм в словашката, руската й българската литература”] // *Záznamy z diskusie k predneseným referátom: XI medzinár. zjazd slavistov, Bratislava, 30 aug. – 8 sept. 1993. – Bratislava, 1998. – S. 186–187.*
124. [Обговорення доповіді А.Волкова “Іван Мазепа – традиційний образ літератур європейського регіону”] // Там само. – S. 551–552.
125. [Обговорення доповіді Л.Мінкової “Френски, руски й немски романтизм в переводната проза на Българското възраждане”] // Там само. – S. 281.
126. Іларіон Свенціцький – гордість славістики // Вчені кафедри слов'янської філології: [Біобібліогр. покажч.] / Уклад. Л.Панів. – Львів, 1998. – С. 111–112.
127. Хронотоп как аспект изучения славянского романтизма // *Streszczenia referatów i komunikatów: Literaturoznawstwo, folklorystyka, nauka o kulturze: XII Międzynar. kongres slavistów, Kraków, 27 VIII. – 2 IX. 1998. – Warszawa, 1998. – S. 273.*
128. Хронотоп як аспект вивчення слов'янського романтизму (на матеріалі західнослов'янських літератур у європейському контексті) // *Слов'янські літератури: Доповіді: XII Міжнар. з'їзд славістів, Краків, 27 серп. – 2 верес. 1998 р. – К., 1998. – С. 57–74.*

Розглянуто одне з найбільших досягнень романтизму: значне розширення у всіх його вимірах художнього часопростору – причини, наслідки і форми явища. Матеріалом слугує польська література (А.Міцкевич, Ю.Словацький, А.Мальчевський та ін.), чеська і словацька (К.Г.Маха, Я.Коллар, К.Я.Ербен та ін.); для порівнянь – німецька література (Ф.Шлегель, А.Тік, Й.Г.Гердер та ін).

1999

Нонна Копистянська: Біобібліогр. покажчик. – Див. № 345.

Моє життя у спогадах і роздумах: Автобіографія.

129. Наукове материнство. Думки про підготовку молодих учених і педагогів: [Тези] // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали [Першої] міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 3–4 груд. 1999 р. – К., 1999. – С. 176–177.

130. Твір Карела Чапека “Звичайне життя” в європейському контексті розвитку ретроспекції // Пробл. слов'янознавства. – 1999. – Вип. 50. – С. 118–124.

У статті звернено увагу на форми та функції ретроспективної побудови творів, зокрема проведено порівняння з творчістю Ф.Моріака. Додано схеми.

2000

131. Вертикаль у філософському та соціальному плані художнього твору // Літературознавство та культурологія: Зб. наук. ст. – 2000. – Вип. 1. – С. 3–10.

У статті на широкому матеріалі світової літератури романтизму, реалізму, модернізму (Е.Т.А.Гофман, Ф.Стендаль, О.Бальзак, Г.Мопассан, Ф.Кафка, Дж.Фаулз та ін.) проведено порівняльний аналіз особливостей зображення та ролі в художньому творі вертикалі структурно-локальної, соціальної, філософсько-символічної, психологічної, моральної, вертикалі бажання.

132. Ритм, простір, час у смисловому вивченні стилю в працях О.В.Чичеріна // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. філол. – 2000. – Вип. 28. – С. 427–430.

133. “Свій” і “чужий” хронотоп як розвиток мотиву Дон Кіхота // Сервантес і проблеми розвитку європейської прози: Зб. наук. пр. – Львів, 2000. – С. 74–78. – (Пробл. світ. л-ри; Вип. 1).

Розглянуто започатковане М.Сервантесом відображення невідповідності й навіть ворожості між внутрішнім хронотопом і тим, в якому людина перебувала протягом свого життя (Ч.Діккенс, Е.Т.А.Гофман, Ф.Стендаль, Г.Мопассан, К.Чапек, А.Платонов та ін.).

134. У пошуках відповідей на вічні питання (Структурні паралелі: Генрік Ібсен (“Ляльковий дім”) – Іван Франко (“Для домашнього огнища”) // Всесвіт. л-ра в серед. навч. закл. України. – 2000. – № 4. – С. 47–49. – *Співавт.* Н.Тодчук.

Олексій Чичерін: Біобібліогр. покажч.: До 100-річчя від дня народж. – Див. № 358.

Слово про вчителя: Передмова.

135. О.Чичерін та В.Борковський – корифеї філології // Олексій Чичерін: Біобібліогр. покажч. / Уклад. Л.Панів. – Львів, 2000. – С. 116–120. – *Співавт.* Т.Космеда.

136. Čas minulý a budoucí w ambivalenci očekávání konce a počátku století. Několik úvah, ke kterým daly podnět knihy V.Macury “Znamení zrodu Šťastný věk” // Česká literatura na konci tisíciletí: Příspěvky z 2 kongr. světové literárně-vědné bohemistiky, Praha, 3–8 července 2000. – Praha, 2000. – Sv. I. – S. 129–134.

2001

137. Надтекстовий соціально-історичний хронотоп // Античність – Сучасність (питання філології): Зб. наук. пр. – 2001. – Вип. 1. – С. 20–27.

Терміном “надтекст” визначають те, що створює сам читач (на основі кодів, закладених автором твору у текст і підтекст) відповідно до своїх інтелектуальних і мораль-

них позицій та загальнокультурного досвіду. Характер надтекстового хронотопу розкрито у порівняльному плані (Е.Т.А.Гофман, В.Ірвінг, А.Шаміссо, Г.Флобер, Б.Брехт, Л.Фейхтвангер, Ф.Кафка, К.Чапек, А.Камю).

138. Текст, підтекст, надтекст, контекст як проблема порівняльного літературознавства // Біблія і культура: Зб. наук. пр. – 2001. – Вип. 3. – С. 48–54.

Розглянуто вказані у заголовку терміни у власне літературознавчому аспекті як категорії поетики.

139. Форми створення множинного соціально-історичного часу // З його духа печаттю...: Зб. наук. пр. на пошану І.Денисюка / ЛНУ ім. І.Франка. Ін-т франкознавства. – Львів, 2001. – Т. 2. – С. 9–15.

Введено терміни “подвійний”, “потрійний”, “множинний” соціально-історичний хронотон та розкриваються форми його створення: перенесення сюжетного героя у часі, у просторі або і в часі, і в просторі (Марк Твен, С.Чех, Г.Розендорфер). Іншими формами фабульного експерименту є створення паралельного хронотопу (Дж.Фаулз), множення соціально-історичного часу в алегоричному підтексті та надтексті творів (Г.Манн, Л.Фейхтвангер, Р.Мерль, М.Селімович, Б.Брехт).

* * *

140. Історія світової літератури ХІХ століття: Романтизм: Метод. рек. для самост. роботи студ. / Укр. акад. друкарства. Каф. книгозн. і комерц. діяльн.; Розробили: Н.Х.Копистянська, М.М.Приплоцька. – Львів, 2001. – 47 с.

2002

141. Міжнародне міждисциплінарне науково-методологічне об'єднання-семінар “Проблеми художнього часу, простору, ритму” // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність,

майбутнє: Матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 5–6 лип. 2002 р. – К., 2002. – С. 196–200.

142. Наукове материнство. Думки про підготовку молодих учених і педагогів // Там само. – С. 166–170.

143. Різниця в хронотопі фольклорної і літературної казки (на матеріалі романтизму) // Збірник на пошану професора Марка Гольберга: До 50-річчя наук. діяльн. та 80-річчя від дня народж. – Дрогобич, 2002. – С. 72–77.

144. Соціально-історичний час художнього твору // Біблія і культура: Зб. наук. ст. – 2002. – Вип. 4. – С. 19–28.

Йдеться про літературні категорії “поняття” та “образи” соціально-історичного часу як форми існування і розвитку суспільства в їхній взаємозумовленості. За цими категоріями можна вивчати окремих авторів, напрями, епохи (В.Гюго, П.Меріме, В.Теккерей, О.Бальзак, Г.Гауптман, Е.М.Ремарк, Дж.Голсуорсі та ін.).

145. Теорія літератури у професійній підготовці перекладачів // Філол. студії. – 2002. – № 1. – С. 229–235.

146. Функциональность “чужого пространства” в поэтике художественного произведения // Stylistyka. – 2002. – Т. XI. – S. 89–100.

Розглянуто категорії “свій” і “чужий” простір на двох семантичних рівнях: 1) як приналежний чи неприналежний людині; 2) через сприйняття зовнішнього простору внутрішнім. Питання ілюструється за допомогою низки творів світової літератури (Я.Гашек, Г.Мнішек, Ф.Кафка, О.Бальзак, А.Платонов, Г.Флобер та ін.).

2003

Іноземна філологія: Укр. наук. зб. Вип. 114. – Див. № 324.

147. Напрями вивчення часу і простору в літературознавстві слов'янського світу // Слов'янські літератури: Доповіді:

XIII Міжнар. конгрес славістів, Любляна, 15–21 серп. 2003 р. – К., 2003. – С. 5–35. – *Співавт.* Н.Григораш.

Досліджено підвалини, закладені корифеями-теоретиками (М.Бахтінин, С.Скварчинською, Д.Ліхачовим) та їхніми послідовниками для концептуального та методологічного осмислення категорій часу і простору. Простежено їхню функціональність та значення на сучасному етапі розвитку часо-просторової проблематики і поетики.

148. Питання часо-просторової термінології // Інозем. філол. – 2003. – Вип. 114. – С. 264–280. – *Співавт.* М.Приплюцька.
149. Стефанія Скварчинська як дослідник-новатор часо-просторової проблематики // Там само. – 2003. – Вип. 114. – С. 281–284.
150. Функція чужого простору в поетиці роману Г.Флобера “Мадам Боварі” // Там само. – 2003. – Вип. 114. – С. 107–118.
151. Contemporary Trends in the Researches of the Time and Space in Slavic World’s Philologie: [Тези] // 13. Mednarodni slavistični kongres, Ljubljana, 15–21 avgusta 2003: Zb. povzetkov. – Ljubljana, 2003. – Del. 2: Književnost, kulturologija, folkloristika, zgodovina slavistike, tematski bloki. – S. 229–230. – *Співавт.* Н.Григораш.

СТАТТИ В ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛАХ

152. Entwicklung der theoretischen und methodologischen Forschungen durch die Organisierung der transkulturellen und zwischendisziplinaren Vereinigungen (Vereinigung-Seminar “Zeit, Raum und Rhythmus in der Literatur” // Trans: Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. – 1999. – № 6. – <http://www.adis.at/arlt/institut/trans>.

153. Gedanken über mögliche Aufbauprinzipien eines literaturgeschichtlichen Lehrbuches // Trans: Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. – 1997. – № 2. – <http://www.adis.at/arlt/institut/trans>.
154. Text, Untertext und Übertext des literarischen Werkes in Globalisierung und Differenz der Kulturen in der Zeit und im Raum // Internationale Kulturwissenschaften: Konferenz, Paris, 15–19 September 1999. – <http://www.adis.at/arlt/institut/studies/collab/kopystja.htm>.

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ДИСЕРТАНТІВ
ТА ОПОНЕНТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ
(за хронологією)

155. *Мельничук Л.Ф.* Чешский сатирический рассказ 20-х годов: 10.01.04. – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Науч. рук. Н.Ф.Копыстьянская; АН УССР. Ин-т лит. им. Т.Шевченко. – К., 1986. – 17 с.
156. *Шевченко А.С.* Поэтика баллад Иоганнеса Роберта Бехера: 10.01.05. – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Науч. рук. Н.Ф.Копыстьянская; МГУ им. М.Ломоносова. – М., 1989. – 25 с.
157. *Аксютин Е.И.* Нравственная проблематика и ее художественное воплощение в творчестве Франсуа Мориака: 10.01.05. – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Науч. рук. А.В.Чичерин, Н.Ф.Копыстьянская; АН УССР. Ин-т лит. им. Т.Шевченко. – К., 1990. – 17 с.
158. *Цьох Л.Й.* Особливості чеської літературної критики 30-х років ХХ століття: 10.01.04. – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. керівник Н.Х.Копистянська; АН України. Ін-т л-ри ім. Т.Шевченка. – К., 1992. – 17 с.
159. *Фіськова С.П.* Проблема “Людина-історія” та своєрідність її художнього вирішення в творчості Крісти Вольф (роман “Образи дитинства”): 10.01.03. – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. керівник Н.Х. Копистянська; ЛДУ ім. І.Франка. – Львів, 1995. – 23, [2] с.
160. *Поліщук Н.Ю.* Трансформація міфологеми Агасфера в західноєвропейській літературі ХІХ–ХХ ст.: 10.01.04 –

Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2001. – 20 с.

161. *Цибенко Л.Б.* Часово-просторова модель роману Крістофа Рансмайра “Останній світ”. Феноменологічне наближення: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Шевченка. – К., 2001. – 20 с.
162. *Тодчук Н.Є.* Часо-простір у творі Івана Франка “Для домашнього огнища” в руслі новацій європейської літератури: 10.01.06 – Теорія літератури: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2001. – 17 с.
163. *Шевчук Н.В.* “Різдвяні оповіді” Ч.Діккенса у хронотопно-типологічних зв'язках: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2001. – 19 с.

* * *

164. *Гецене Ц.М.* Вольфганг Борхерт – зачинатель прогрессивной западногерманской литературы: 644 – Литература стран Западной Европы и Америки: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Офиц. оппоненты: Е.Г.Эткинд, Н.Ф.Копыстьянская; ЛГУ им. И.Франко. – Львов, 1968. – 18, [1] с.
165. *Камаева Е.М.* Проблема интеллектуального героя в романах Анатоля Франса “Преступление Сильвестра Боннара”, “Харчевня Королевы Гусинные лапы”, “Суждения Аббата Жерома Куаньяра”: 644 – Литература стран Западной Европы и Америки: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Офиц. оппоненты: А.В.Чичерин, Н.Ф.Копыстьянская; ЛГУ им. И.Франко. – Львов, 1970. – 18 с.

166. *Литвиненко Н.А.* Основные жанры литературно-критического наследия Жорж Санд: 10.01.05 – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Офиц. оппоненты: А.В.Чичерин, Н.Ф.Копыстьянская; ЛГУ им. И.Франко. – Львов, 1974. – 30, [1] с.
167. *Машкова А.Г.* Сатирическое обличение мещанства в чешском романе 30-х годов XX века: 10.01.05 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Офиц. оппоненты: С.В.Никольский, Н.Ф.Копыстьянская; МГУ им. М.Ломоносова. – М., 1974. – 23, [1] с.
168. *Могила Ю.А.* Принципы создания конфликтов и характеров в творчестве Ивана Ольбрахта: 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Офиц. оппоненты: Н.Ф.Копыстьянская, А.Н.Зарицкий; АН УССР. Ин-т лит. им. Т.Шевченко. – К., 1990. – 23 с.
169. *Рудяков П.М.* Югославський/сербський та хорватський/історичний роман 40–80-х рр. XX ст. Особливості історичної концепції та оповідної структури: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / Офіц. опоненти: Ю.Л.Булаховська, Н.Х.Копистянська, І.Я.Ільїна; НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Шевченка. – К., 1995. – 43 с.
170. *Няму А.Є.* Легендарно-міфологічна традиція у світовій літературі: Теорет. та іст.-літ. аспекти: 10.01.04 – Література зарубіжних країн; 10.01.05 – Порівняльне літературознавство: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / Офіц. опоненти: Н.Х.Копистянська, О.Н.Мушкудіані, К.О.Шахова; НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Шевченка. – К., 1997. – 34 с.

171. *Мироненко Л.А.* Жанрово-стильові пошуки у французькій романтичній прозі: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... д-ра філол. наук / Офіц. опоненти: А.Б.Ботникова, Н.Х.Копистянська, Д.С.Наливайко; НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Шевченка. – К., 2000. – 31 с.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ
(за хронологією)

172. Зарубіжна література ХІХ ст.: Progr., метод. вказівки, робоч. план для студ. гуманіт. від. загальнонаук. ф-тів та заоч. від. вищ. учб. закл. / Упр. вузів; Відп. за вип. Н.Х.Копистянська. – 2-е вид. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1965. – 41, [1] с.
173. Жанровые разновидности романа в зарубежной литературе XVIII–XX веков / Рецензенты: К.А.Шахова, Н.Ф.Копыстянская. – К.; Одесса: Вища шк., 1985. – 145, [2] с.
174. Іноземна філологія: Укр. наук. зб. – Львів, 1986. – Н.Копистянська – член редкол.
175. *Камаева Е.М.* Французский социально-философский роман конца XIX века в борьбе против политической реакции / Рецензенты: В.Е.Балахонов, Н.Ф.Копыстянская. – Львов: Выща шк., 1989. – 196, [2] с.
176. Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали [Першої] міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 3–4 груд. 1999 р. – К., 1999. – 282, [6] с. – Н.Копистянська – член видавн. ради.
- Олексій Чичерін: Біобібліогр. покажч.: До 100-річчя від дня народж. / Наук. ред. та член редкол. Н.Копистянська. – Див. № 358.
177. Античність – Сучасність (питання філології): Зб. наук. пр. Вип. 1. – Донецьк: Дон НУ, 2001. – 320 с. – Н.Копистянська – член редкол.
178. Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 5–6 лип. 2002 р. – К., 2002. – 352 с. – Н.Копистянська – член видавн. ради.

Тодчук Н. Роман Івана Франка “Для домашнього огнища”: простір і час / Відп. ред. Н.Копистянська . – Див. № 320.

Іноземна філологія: Укр. наук. зб. Вип. 114 / Наук. ред. вип. Н.Копистянська. – Див. № 324.

179. Костянтин Трофимович: Біобібліогр. покажч. / Уклад. Л.Панів; Наук. ред. В.Моторний; Рецензенти: Н.Копистянська, Н.Григораш. – 2-е вид., доповн. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2003. – 147, [1] с.: іл. – (Укр. біобібліогр. Нова сер.; Чис. 11).

ЛІТЕРАТУРА ПРО НОННУ КОПИСТЯНСЬКУ

1955

180. [Львівський державний університет ім. І.Франка оголошує...] // Вільна Україна. – 1955. – 12 черв.

Оголошення про прилюдний захист Н.Копистянською кандидатської дисертації “Закарпатська Україна в творчості Івана Ольбрахта”.

1956

181. Бартошик А. Життя прекрасна // Львов. правда. – 1956. – 19 авг.

Н.Копистянська приймає екзамени і заліки у хворого А.Баллода вдома. Поміщена фотографія.

1957

182. Кулик В. Літературний вечір // Вільна Україна. – 1957. – 19 січ.

На літературному вечорі, присвяченому 75-річчю від дня народження Івана Ольбрахта, виступила Н.Копистянська з доповіддю “Творчий шлях Івана Ольбрахта”.

1958

183. Завадка Б. Цікавий диспут // За рад. науку. – 1958. – 26 квіт.

Н.Копистянська – керівник диспуту за п'єсою Г.Ібсена “Нора”.

184. *Моравець Я.* Плідна співпраця // Вітчизна. – 1958. – № 2. – С. 186–189. – *Рец. на кн.: Z dejín československo-ukrajinských vzťahov. Slovan. štúdie I.* – Bratislava: Sloven. akad. vied, 1957. – 622 s.

Виділено Н.Копистянську як дослідницю творчості Івана Ольбрахта та її статтю “Твори Івана Ольбрахта про Закарпатську Україну”. – С. 188.

185. *Мороз М.О.* Наукова конференція, присвячена українсько-чехословацьким літературним зв'язкам // Рад. літературознавство. – 1958. – № 3. – С. 152-153.

Н.Копистянська виголосила доповідь “Закарпаття у творах Івана Ольбрахта”. – С. 152.

186. *Konečný Zdeněk, Popovič Anton.* Z dejín československo-ukrajinských vzťahov. Slovan. štúdie I // Slavia. – 1958. – № 3. – S. 483–489. – *Рец. на кн.: Z dejín československo-ukrajinských vzťahov. Slovan. štúdie I.* – Bratislava: Sloven. akad. vied, 1957. – 622 s.

Схвально оцінено статтю Н.Копистянської “Твори Івана Ольбрахта про Закарпатську Україну”. – S. 487.

1959

187. *Коновалов Г.* З історії чехословацько-українських зв'язків // Вітчизна. – 1959. – № 8. – С. 193–197. – *Рец. на кн.: З історії чехословацько-українських зв'язків.* – Братіслава: Словац. вид-во худож. л-ри, 1959. – 687 с.

Згадано дослідження Н.Копистянської “Твори Івана Ольбрахта про Закарпатську Україну”. – С. 196.

1960

188. Друга республіканська славістична конференція // За рад. науку. – 1960. – 1 січ.

Н.Копистянська виступила з темою “Виникнення і розвиток соціалістичного реалізму в чеській літературі”.

189. IV Международный съезд славистов: Отчет / АН СССР; Совет. ком. славистов. – М.: Изд-во АН СССР, 1960. – 373, [1] с.

Н.Копистянська – учасник делегації від ЛДУ ім. І.Франка. – С. 270.

190. Шеремет А., Кобиллюх В. Такі дискусії корисні // За рад. науку. – 1960. – 23 лют.

Про диспут із зарубіжної літератури під керівництвом Н.Копистянської.

1961

191. Konovalov, Hennadij. K ukrajinsko-českým literárním vztahům v poválečné době // Slovan. přehled. – 1961. – № 5. – S. 290–292

Подано позитивний відгук на реферат вченої “Закарпатська Україна в чеській літературі”, прочитаний на Всеукраїнській славистичній конференції у Києві в 1958 р. Згадується дисертація Н.Копистянської “Закарпатська Україна в творчості Івана Ольбрахта”. – S. 291–292.

1962

192. Genyk-Berezovská, Zinaida. Wolker na Ukrajině // Slovan. přehled – 1962. – № 4. – S. 223–226.

Згадується стаття Н.Копистянської про І.Волькера “Поезія життя”. – S. 226.

1963

193. Генік-Березовська З. Їржі Волькер на Україні // Міжслов. літ. взаємини. – 1963. – Вип. 3. – С. 185–198.

Про Н.Копистянську як дослідницю творчості І.Волькера. – С. 197.

194. Хроніка: На Україні // Міжслов. літ.взаємини. – 1963. – Вип. 3. – С. 340–343.
На IV республіканській славістичній конференції в м. Одесі 1961 р. Н.Копистянська виголосила доповідь Ст.К.Нейман про Закарпаття”. – С. 341.
195. Шевчук В.І. Сучасні українсько-чехословацькі літературні зв'язки, 1945–1960. – К.: Вид-во АН УРСР, 1963. – 149, [2] с.
Про дослідження Н.Копистянською творчості Івана Ольбрахта. – С. 36–38, 41.
196. Kopovalov H. Práce ukrajinských slavistů // Slovan. přehled. – 1963. – № 5. – S. 277–278.
Згадується Н.Копистянська. – S. 277.
197. Motorný, Vladimír. Naše literatura na Ukrajině / Novořil J. Honzík // Rudé právo. – 1963. – 7 dub.
Згадується Н.Копистянська як дослідниця чеської літератури.
198. Motornuj V.A. Několik slov o české kultuře na Ukrajině // Slovan. přehled. – 1963. – № 5. – S. 257–259.
Про Н.Копистянську як українську богемістку. – S. 259.

1965

199. Шайкевич Б. Сучасні письменники Чехословаччини // Рад. літературознавство. – 1965. – № 9. – С. 93–94. – Рец. на кн.: Сучасні письменники Чехословаччини: Літ. нариси і портр. / Упорядкув. текстів В. Моторного і П.Гонтара. – К.: Держлітвидав УРСР, 1963. – 359 с.
Відзначено цікаві спостереження Н.Копистянської у нарисі про М.Майєрову та глибокі дослідження української теми у творчості Івана Ольбрахта. – С. 93–94.

1966

200. Матузова Н. Іноземна філологія: Міжвід. республік. зб. // Рад. літературознавство. – 1966. – № 12. – С. 2–85. – *Рец. на зб.: Іноземна філологія: Міжвід. республік. зб. Вип. 2–6.* – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1965–1966.

Відзначено статтю Н.Копистянської “Нариси про Закарпаття та їх роль у розвитку соціалістичного реалізму в Чехословаччині 30-х років” як одну з найцікавіших статей із проблематики українсько-зарубіжних культурних зв’язків збірника “Іноземна філологія” за 1965–66 рр. – С. 83.

1967

201. Белецкий Ф.М. Форум ученых-славистов Украины // Вопр. рус. лит. – 1967. – Вып. 3. – С. 128–131.

Н.Копистянська виступила з доповіддю на VII Українській славистичній науковій конференції у Дніпропетровську 1966 р. – С. 130.

1968

202. Писарев А.А. “Октябрьская революция и славянские литературы” // Вестн. Моск. ун-та: Филология. – 1968. – № 3. – С. 88–90. – *Рец. на кн.: Октябрьская революция и славянские литературы: Сб. ст. / Под. ред. Н.И.Кравцова, Е.З.Цыбенко.* – М.: Изд-во МГУ, 1967. – 242 с.

Відзначаються цікаві спостереження Н.Копистянської над стилем Івана Ольбрахта-нарисовця. – С. 89–90.

203. Чичерін О.В. Захист дисертацій з зарубіжних літератур // Вісн. Львів. ун-ту: Філол., інозем. мови, журналістика. – 1968. – [Ювіл. вип.]. – С. 161–164.

Подано позитивний відгук про кандидатську дисертацію Н.Копистянської. – С. 163.

1969

204. Данилюк Р. Літературний вечір // Львов. правда. – 1969. – 23 апр.

На вечорі в бібліотеці іноземної літератури виступила Н.Копистянська з доповіддю “Образ В.І.Леніна в зарубіжному художньому нарисі 20–30-х рр.”

205. Шкраб'юк П. Вісім синіх пролісків // Ленін. молодь. – 1969. – 7 берез.

Згадуються цікаві лекції доцента кафедри зарубіжної літератури Н.Копистянської.

1970

206. Лозинський І. Їржі Волькер (1900–1924) // Наша культура. – 1970. – № 3. – С. 12.

Зазначається, що Н.Копистянська має серйозні заслуги в царині теоретичних розробок художньої спадщини Ї.Волькера.

207. Моторний В.А. Вивчення зарубіжних слов'янських літератур львівськими славістами-літературознавцями // Укр. слов'янознавство. – 1970. – Вип. 3. – С. 132–134.

Згадано про Н.Копистянську як дослідницю творчості Івана Ольбрахта та учасника багатьох наукових конференцій. – С. 133.

208. Просимо привітати // За рад. науку. – 1970. – 6 берез.

Подано привітання-подяку студентами-філологами, зокрема Н.Копистянській, з Міжнародним жіночим днем 8 березня.

1971

209. Дні науки студентів Львівського ордена Леніна державного університету імені Івана Франка, 15–16 квітня: [Програма]. – Львів, 1971. – 50с.

Зазначено Н.Копистянську як наукового керівника. – С. 17–18.

210. Корунець І. Іноземна філологія на Україні // Всесвіт. – 1971. – № 7. – С. 113–117.

Відзначається новизна літературознавчої розвідки Н.Копистянської про Закарпаття у нарисах передових письменників і публіцистів Чехословаччини 20–30-х рр. – С. 114.

1972

211. Havel, Rudolf. Doslov // Olbracht, Ivan. Zakarpatská trilogie. – Praha, 1972. – S. 443–453.

Згадується Н.Копистянська як дослідниця творчості Івана Ольбрахта. – S. 446.

1973

212. Бендзар Б., Драган О. Про справи перекладацькі // Закарпат. правда. – 1973. – 23 верес.

Згадується післямова Н.Копистянської до повісті Івана Ольбрахта “Сумні очі Ганни Караджичевої”.

213. Кузнецова Р. Роман-баллада в чешской прозе // Acta Universitatis Carolinae: Philologica. – 1973. – № 3–4. – P. 19–44.

Посилання на розділ “Іван Ольбрахт”, який написала Н.Копистянська для колективної монографії “Сучасні письменники Чехословаччини”. – С. 27.

214. “Слов’янське небо” // Літ. Україна. – 1973. – 16 лют. – С. 1.

Н.Копистянська взяла участь в обговоренні книжки перекладів Р.Лубківського “Слов’янське небо”, яке проводило правління Львівської організації Спілки письменників України та бібліотека іноземної літератури.

215. K dílu Ivana Olbrachta // Rozvoj. – 1973. – 17 října.

У зв’язку з виходом у світ твору Івана Ольбрахта “Сумні очі Ганни Караджичевої” в перекладі С.Панька згадується професор Н.Копистянська як автор післямови та понад 20 наукових праць про Івана Ольбрахта і видавець перекладу його листів, які не були опубліковані чеською мовою.

216. Olbrachtovo dílo v ukrajinštině // Pochodeň. – 1973. – 17 října.

Йдеться про Н.Копистянську як про найбільшого знавця Ольбрахтової творчості, присвяченої Закарпаттю, і про переклади Н.Копистянською листів Івана Ольбрахта, які не були опубліковані в оригіналі.

1974

217. Лозинський І. Перлина чеської прози // Всесвіт. – 1974. – № 11. – С. 166–167. – Рец. на кн.: Ольбрахт Іван. Сумні очі Ганни Караджичевої / Пер. з чес. С.Панька; Післямова Н.Копистянської. – Ужгород: Карпати, 1973. – 224 с.

Відзначено післямову Н.Копистянської “Останній із творів Івана Ольбрахта про Закарпаття”. – С. 167.

218. Лозинський І. Перлини чеської прози: [Про творчість Івана Ольбрахта] // Дружно вперед. – 1974. – № 12. – С. 24.

219. Olbrachtovo dielo v cudzine // Pravda. – 1974. – 25 okt.

У зв'язку з виходом у світ твору Івана Ольбрахта “Сумні очі Ганни Караджичевої” в перекладі С.Панька згадано професора Н.Копистянську як автора компетентної післямови до книжки та понад 20 наукових праць про Івана Ольбрахта.

1975

220. Боднар В. Поезія Ст.К.Неймана // Ленін. молодь. – 1975. – 12 черв.

На вечорі, присвяченому 100-річчю від дня народження Ст.К.Неймана, організованому Львівською бібліотекою іноземної літератури, з доповіддю виступила Н.Копистянська.

221. Братерству присвячено // Ленін. молодь. – 1975. – 10 черв.

У бібліотеці іноземної літератури до 100-річчя від дня народження Ст.К.Неймана виступила Н.Копистянська з доповіддю про творчість письменника.

1977

222. Грибовська О.І., Моторний В.А. Велика Жовтнева соціалістична революція і зарубіжні слов'янські літератури // Пробл. слов'янознавства. – 1977. – Вип. 15. – С. 3–10.

Згадується праця Н.Копистянської “Нариси Івана Ольбрахта про Країну Рад”. – С. 7.

223. Kuzněsova R.R. Román, reportáž, črta // Čes. lit. – 1977. – № 3. – S. 197–209.

Посилання на працю Н.Копистянської “Идейно-эстетическая борьба вокруг романа Ивана Ольбрахта “Никола Шугай, разбойник”. – S. 204.

224. Urban, Zdenek. Zájem o českou slovesnost // Tvorba. – 1977. – № 14.

Йдеться про збірник “Українське слов'янознавство”. Відмічається стаття Н.Копистянської про зміни в розумінні героїчного в чеській прозі міжвоєнного періоду (“До проблеми героїчного у чеській літературі 20–30-х років ХХ ст.”).

1978

225. Матієнко І. Нетлінна цінність творів Ібсена // Ленін. молодь. – 1978. – 23 берез.

Н.Копистянська виголосила доповідь на вечорі у ЛДУ ім. І.Франка до 150-річчя від дня народження Г.Ібсена.

226. Шевчук В.І. Чеський сатиричний роман ХХ ст. (1900–1940). – К.: Наук. думка, 1978. – 273, [2] с.

Відзначено дослідження Н.Копистянською прози Івана Ольбрахта як ґрунтовні і змістовні. – С. 4.

1979

227. Круть Ю.З. [Рецензія] // Рад. літературознавство. – 1979. – № 9. – С. 90–91. – Рец. на кн.: Копытянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.
228. Машкова А.Г. Исследование жанровых модификаций в литературе социалистического реализма // Вестн. Моск. ун-та. – 1979. – № 5. – С. 87–88. – Рец. на кн.: Копытянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.
229. Nejedlá, Jaromira. Nová práce sovětské bohemistiky // Tvorba – 1979. – 7 list. – Рец. на кн.: Копытянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.
230. Pytlík, Radko. Sovětská práce o vývoji moderní české literatury // Čes. lit. – 1979. – № 6. – S. 555–557. – Рец. на кн.: Копытянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.
231. VOT. Významné dílo sovětské bohemistiky // Lit. měs. – 1979. – № 9. – S. 123. – Справж. прізвище Novotny V. – Рец. на кн.: Копытянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.

1980

232. Бендзар Б. Від зародження до змужніння // Всесвіт. – 1980. – № 5. – С. 188–189. – Рец. на кн.: Копытянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе.

ре. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.

233. Бернштейн И. Судьба жанров // Вопр. лит. – 1980. – № 7. – С. 278–284. – *Рец. на кн.: Копыстьянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма).* – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.

234. Кузнецова Р.Р. Чешский межвоенный роман: Эволюция жанра и стиля. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 284, [2] с.

Посилання на розділ Н.Копистянської “Іван Ольбрахт” у колективній монографії “Сучасні письменники Чехословаччини”. – С. 174; Згадано про дослідження видозміни роману в монографії Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 10; Посилання на статтю Н.Копистянської “Идейно-эстетическая борьба вокруг романа Ивана Ольбрахта “Никола Шугай, разбойник”. – С. 151.

235. Лозинский И.Н. [Рецензія] // Совет. славяноведение. – 1980. – № 3. – С. 117–119. – *Рец. на кн.: Копыстьянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма).* – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.

236. Мотылева Т. Новые имена: Обзор кн. исследователей зарубеж. лит. // Лит. обозрение. – 1980. – № 2. – С. 29–34.

Аналізується монографія Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 29–30.

1981

237. Міжвузівська студентська науково-творча конференція “Ритм, простір і час в літературі, музиці, прикладному та образотворчому мистецтві”: Програма / М-во культури УРСР, Львів. держ. консерваторія ім. М.В.Лисенка, Студ. наук.-твор. т-во. – Львів, 1981. – [3] с.

Зазначено Н.Копистянська як керівник трьох студентських робіт. – С. [2].

238. *Моторный В. Мощное эхо // Вопр. лит. – 1981. – № 11. – С. 79–83.*

Згадка про Н.Копистянську як дослідника сучасного літературного процесу в ЧССР. – С. 81.

239. *Мотылева Т. В преображенном виде // Вопр. лит. – 1981. – № 11. – С. 35–42.*

Згадується Н.Копистянська як українська дослідниця чеської літератури та її монографія “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 36.

240. *Jokiel, Irena. [Рецензія] // Zagadnienia rodzajów lit. – 1981. – Т. 24, з. 1. – С. 106–108. – Рец. на кн.: Копыстьянская Н.Ф. Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма). – Львов: Вища шк., 1978. – 256, [2] с.*

241. *Radiguet A. [Анотація] // Z'enseignement du Russe: Tirage à part. – 1981. – № 28. – Р. 116.*

Йдеться про монографію Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”.

1982

242. *Hnízdo, Vlastislav. Ivan Olbracht. – Praha: Melantrich, 1982. – 329, [6] s.*

У списку літератури про Івана Ольбрахта згадано статтю Н.Копистянської та В. Гошовського “Jak vznikla první kniha Ivana Olbrachta o Zakarpatsku”. – С. 321.

243. *Hnízdo, Vlastislav. Olbracht a Zakarpatsko // Lit. mes. – 1982. – № 6. – С. 28–37.*

Згадується видання твору Івана Ольбрахта “Сумні очі Ганни Караджичевої” з трунтовною післямовою Н.Копистянської. – С. 33.

244. [Život a dílo jednoho ze zakladatelů české socialistické literatury Ivana Olbrachta...] // Kmen. – 1982. – № 27.

Згадується передмова Н.Копистянської до роману І.Долгоша “Колочава”.

1983

245. Захаржевська В.О. Проблематика доповідей учених України на ІХ Міжнародному з'їзді славистів // Рад. літературознавство. – 1983. – № 3. – С. 63–73.

Про доповідь О.Чичеріна, Н.Копистянської, Г.Рубанової “Зв'язок жанрових модифікацій зі зміною напрямів у слов'янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман)”. – С. 71.

246. Скульський М., Нечипорук І. Захоплюючі зустрічі з літературою // Рад. студ. – 1983. – 26 січ.

Н.Копистянська – лектор літературознавчого факультету народного університету культури ЛПІ.

247. У видавництві “Наукова думка” // Рад. літературознавство. – 1983. – № 8. – С. 80.

Зазначено, що у збірник “ІХ Міжнародний з'їзд славистів. Слов'янські літератури. Доповіді” ввійшла доповідь О.Чичеріна, Н.Копистянської, Г.Рубанової “Зв'язок жанрових модифікацій зі зміною напрямів у слов'янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман)”.

1984

248. Hronová, Nina. Životní jubileum sovětské bohemistky: [До 60-річчя від дня народж.] // Čes. lit. – 1984. – № 5. – S. 479–480.

Подано аналіз наукового доробку Н.Копистянської та її внеску у популяризацію чеської літератури.

249. Денисюк І.О. Жанрові проблеми новелістики // Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст.: Зб. наук. пр. – К., 1986. – С. 6–49.

Посилання на теоретичну частину монографії Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе” з викладом концепції чотирьох сфер. – С. 7.

250. Львівський університет. – Львів: Вища шк., 1986. – 147 с.

Про Н.Копистянську як дослідницю українсько-чеських літературних взаємин. – С. 141.

251. Филипчикова Р.Л. Документально-художественный жанр в литературе социалистической Чехословакии. – М.: Наука, 1986. – 287 с.

Про взаємопроникнення роману та репортажу в чеській літературі 20–30-х рр. Посилання на монографію Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 68.

252. Hronová, Nina. Další příspěvek k popularizaci současné české literatury na Ukrajině // Čes. lit. – 1986. – № 5. – S. 476–478.

Говорячи про присвячений К. Новому розділ, в колективній монографії “Сучасні чеські письменники”, автор виходить із загальних рис дослідницької методики Н.Копистянської, яка полягає у постановці глобальних теоретичних проблем і докладного аналізу окремих творів. – S. 478.

253. Ukrajinský sborník // Rudě pravo. – 1986. – 31 ledna.

Згідно Н.Копистянську як член авторського колективу збірника “Сучасні письменники Чехословаччини”, який вийшов у київському видавництві “Дніпро”.

1987

254. *Бернштейн И.А.* [Обговорення доповіді О.Чичеріна, Н.Копистянської, Г.Рубанової “Зв’язок жанрових модифікацій зі зміною напрямів у слов’янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман)”] // IX Междунар. съезд славистов, Киев, сент. 1983 г.: Материалы дискус.: Литературоведение и лингвостилистика. – К., 1987. – С. 36.
255. *Кузнецова Р.Р.* История чешской литературы. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1987. – 339, [3] с.
Про Н.Копистянську як дослідницю творчості Івана Ольбрахта. – С. 198.
256. *Кузнецова Р.Р.* [Обговорення доповіді О.Чичеріна, Н.Копистянської, Г.Рубанової “Зв’язок жанрових модифікацій зі зміною напрямів у слов’янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман)”] // IX Междунар. съезд славистов, Киев, сент. 1983 г.: Материалы дискус.: Литературоведение и лингвостилистика. – К., 1987. – С. 36–37.

1988

257. *Дюришин Д.* Маргиналии Д.Дюришина // Систематика межлитературного процесса / Рук. авт. коллектива Д. Дюришин. – Братислава, 1988. – С. 106–109. – Парал. текст словац. мовою. – S. 153–159.
Наведено узагальнення Д.Дюришина стосовно статті Н.Копистянської “Во имя движения вперед”.
258. *Києнко І.О.* Пленум відбувся, що далі? // Рад. літературознавство. – 1988. – № 6. – С. 41–47.
Згадано про виступ Н.Копистянської на тему: “Проблеми вивчення і викладання зарубіжної літератури” на пленумі у Чернівецькому університеті 21–23 жовтня 1987 р. – С. 43–44.

259. *Кодак М.П.* Поетика як система: Літ.-критич. нарис. – К.: Дніпро, 1988. – 157, [2] с. – (Бесіди про худож. л-ру).

Згадано доповідь О.Чичеріна, Н.Копистянської та Г.Рубанової “Зв’язок жанрових модифікацій зі зміною напрямів у слов’янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман)”, представлена на ІХ Міжнародному з’їзді славістів (К., 1983). Згадка стосується першої частини доповіді (“Загальнотеоретичні питання”), що належить Н.Копистянській – С. 64.

1989

260. *Верникова Б.* Непрозаичная проза // За наук. кадри. – 1989. – 29 верес.

Обговорюється семінар “Проблеми розвитку зарубіжної розповідної прози 18–20 століть”, який організувала кафедра зарубіжної літератури Одеського університету. Відзначено та реферовано доповідь Н.Копистянської про форми ретроспекції у розвитку роману 19–20 ст.

261. *Litteraria humanitas // Slavica Slovaca.* – 1989. – № 2. – S. 195–196.

Згадка про Н.Копистянську як учасницю II генеалогічної конференції в 1988 р. у Брно. – S. 195.

262. *Nejedlá, Jaromíra.* Balada v proměně doby. – Praha: Českosl. spisovatel, 1989. – 250, [4] s.

Посилання на розділ “Преимственность и новаторство в становлении жанровой системы социалистического реализма” колективної монографії “Современная проза социалистического реализма (литературные жанры)”. – С. 122; У літературних джерелах зазначено монографію Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 242.

1990

263. Денисюк І.О. Жанр // УЛЕ. – К., 1990. – Т. 2. – С. 192–193.
У бібліографії подана праця Н.Копистянської “Поняття “жанр” в его устойчивости и изменчивости”. – С. 193.

1993

264. М.Ю.Д. Копыстьянская (Безюк-Савчук) Нонна Фоминична // Славяноведение в СССР: Изуч. юж. и зап. славян: Библиогр. слов. – New-York, 1993. – С. 243. – Справж. прізвище М.Ю.Досталь.
265. Никольский С.В. Конференция в Харькове // Славяноведение. – 1993. – № 5. – С. 136–139.
Н.Копистянська – учасник конференції 1992 р. Відзначено широке оперування матеріалом західноєвропейської прози у розкритті різних типів ретроспекції. – С. 138.

1995

266. Батицький Р. Літературні орбіти Степана Масляка // Неділя. – 1995. – 9 груд.
Н.Копистянська взяла участь у Міжнародній науковій конференції, присвяченій 100-річчю від дня народження С.Масляка.
267. Радовський В. Батько “українського Швейка” [Степан Масляк] // Висок. Замок. – 1995. – 12 груд.
Згадано виступ Н.Копистянської на Міжнародній науковій конференції, присвяченій 100-річчю від дня народження С. Масляка.

268. *Шаблойская I.B.* Паэтыка чэшскага рамана XX стагоддзя: Вучэбны дапаможнік па курсу “Гісторыя чэшскай літаратуры” для студэнтаў філалагічнага факультэта славянскага аддзялення. – Мінск, 1995. – 62 с.

У спіску рэкамендованой студентам літаратуры подано праця Н.Копістыянскай “Жанровыя модыфікацыі в чешской литературе”. – С. 60.

1996

269. *Шишка О.* Чеська нагорода украінській дослідниці // Галиц. брама. – 1996. – № 16. – С. 7.

На I Міжнародному конгресі чеського літературознавства Н.Копістыянська була нагороджена пам’ятною медаллю Ф.Кс.Шальди за розвиток літературознавчої богемістики і пропаганду чеської літератури за кордоном.

270. *Що читати про чехів в Галичині // Галиц. брама. – 1996. – № 16. – С. 13.*

Серед рэкамендованой літаратуры подана монографія Н.Копістыянскай “Иван Ольбрахт – человек, писатель, публицист”.

271. *Světová literárněvědná bohemistika: [V 2 sv.]: Materiály z 1 kongr. Světové literárněvědné bohemistiky, Praha, 28–30 června 1995. – Praha: Ústav pro čes. lit. AV ČR, 1996; Sv.I: Historie a současný stav. – 386 s. Sv.II: Úvahy a studie o české literatuře. – 397–790 s.*

Згадка про Н.Копістыянську як дослідника-богеміста. – С. 10, 194, 561, 748, 750; Посилання на працю вченої “Жанрові модыфікації в чеській літературі”. – С. 27.

1997

272. Григораш Н. Українська літературознавча болгаристика про жанрове розмаїття болгарської літератури // Славістичні студії: Матеріали V-го Міжнар. славіст. колоквиуму, Львів, 14–16 трав. 1996 р. – Львів, 1997. – Т. 1. – С. 94–96.
Згадується книжка Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 94.
273. Данилюк Р. Іноземна книга у Львові // Життя і праця. – 1997. – 8 листоп.
- Н.Копистянська взяла участь в ювілейній Міжнародній науковій конференції, присвяченій 50-річчю заснування Львівської бібліотеки іноземної літератури та 70-річчю від дня народження І.Лозинського.*
274. Чорній В. Львів як осередок слов'янознавства // Славістичні студії: Матеріали V-го Міжнар. славіст. колоквиуму, Львів, 14–16 трав. 1996р. – Львів, 1997. – Т. 1. – С. 10–16.
Згадка про Н.Копистянську як учасник багатьох наукових форумів за кордоном. – С. 16.
275. Stanislavová, Zuzana. Tri dni s rozprávkou: Správa o jednej ved. konf. // Bibiana: Revue o umení pre deti a mládež. – 1997. – № 3–4. – S. 34–36.
Н.Копистянська взяла участь у конференції “Жанрові цінності народної та авторської казки”(Пряшів, Словаччина 26–28 листопада 1997 р.), виступивши з доповіддю “Відмінні особливості хронологу народної і літературної казки”. – S. 35.

1998

276. Боева Л. [Обговорення доповіді Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”] // Záznamy z diskusie k predneseným ref.: XI medzinár. zjazd slavistov, Bratislava, 30 aug. – 8 sept. 1993. – Bratislava, 1998. – S. 394, 395, 399.

277. Григораши Н. Наступність традицій у дослідженні болгарської літератури // Матеріали міжнар. славіст. конф. пам'яті проф. К.Трофимовича (1–3 квіт. 1998р.). – Львів, 1998. – Т. 2. – С. 96–100.

Згадується Н.Копистянська як автор праці про І.Свенцицького. – С. 97, 98.

278. Жанрові цінності народної та авторської казок // Дукля. – 1998. – № 1. – С. 65–66.

Н.Копистянська взяла участь у Міжнародній літературознавчій конференції “Жанрові вартості народної та авторської казок”, яка відбулася 26-28 листопада 1997 р. у Пряшеві, де виступила з доповіддю “Відмінні особливості хронотопу народної і літературної казки”. – С. 66.

279. Ігнатів Н.Є. Жанрові пошуки художньої документалістики 1970–90-х рр.: 10.01.06 – Теорія літератури: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Дніпропетр. держ. ун-т. – Д., 1998. – [25] с.

Посилання на працю Н.Копистянської “Понятіе “жанр” в его устойчивости и изменчивости”. – С. 3.

280. Льницький М. Українські дослідження – у руслі світової славістики / Розмовляла В. Садова // Поступ. – 1998. – 16 верес. – С. 8.

Згадка про Н.Копистянську як учасник XII Міжнародного конгресу славістів у Кракові.

281. Кривенко М. Вшанування пам'яті Івана Лозинського // Бібл. вісн. – 1998. – № 2. – С. 43–44.

Про Н.Копистянську як автора спогадів, опублікованих у бібліографічному покажчику “Іван Лозинський (1927–1992)”. – С. 44.

282. Кривенко М. Із львівської школи славістів // Слово і час. – 1998. – № 9–10. – С. 29.

Поряд із відомими славістами, представниками львівської славістичної школи, значиться Н.Копистянська.

283. *Кривенко М.* Світ Лозинського: Презентація бібліографічного покажчика “Іван Лозинський (1927–1992)” // Іноземна книга у Львові: Матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 50-річчю заснування Львів. б-ки інозем. л-ри (з 1976 р. від. л-ри інозем. мовами ЛДОУНБ), Львів, 20–21 жовт. 1997 р. – Львів, 1998. – С. 116–121.
Зазначено, що спогади Н.Копистянської про І.Лозинського поміщені у бібліографічному покажчику вченого. – С. 121.
284. *Кропивко І.В.* Жанрова своєрідність лірики Анни Ахматової: 10.01.02 – Російська література: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Дніпропетр. держ. ун-т. – Д., 1998. – 19 с.
Згадується Н.Копистянська як дослідниця поняття жанру в його еволюції. – С. 4.
285. Львівський державний університет імені Івана Франка: Каталог-довідник – Львів: Місіонер, 1998. – 598 с.
Про Н.Копистянську – педагога. – С. 262–263; дослідника низки літературознавчих тем, автора монографії “Жанрові модифікації у чеській літературі”. – С. 267; керівника наукового семінару з проблем сучасного літературознавства. – С. 269; учасника міжнародних наукових конференцій з питань літературознавства у Швейцарії та Чехії. – С. 270.
286. *Машкова А.* [Обговорення доповіді Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”] // Záznamy z diskusie k predneseným ref.: XI medzinár. zjazd slavistov, Bratislava, 30 aug. – 8 sept. 1993. – Bratislava, 1998. – S. 394.
287. *Моторний В.* “Слов’янству я присвятив покликання філолога” // Вчені кафедри слов’янської філології: [Біобібліогр. покажч.] / Уклад. Л.Панів. – Львів, 1998. – С. 4–5.
Про Н.Копистянську як представника славістичної філологічної школи в ЛДУ ім. І.Франка. – С. 4–5.

288. Про теорію тексту у Львові // Дукля. – 1998. – № 1. – С. 67.

Згадується Н.Копистянська як організатор досліджень простору й часу в епічному тексті та учасник III “Чичеринських читань”, що відбулися 2–3 грудня 1997 р. у Львові.

289. Степанова Г.А. Взаємозв'язок жанру та пафосу в драматургії М.Булгакова: 10.01.06. – Теорія літератури: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Дніпропетр. держ. ун-т. – Д., 1998. – 19 с.

Відзначено працю Н.Копистянської “Понятіе “жанр” в его устойчивости и изменчивости” та внесок Н.Копистянської у розвиток жанрової теорії. – С. 1,4.

290. Шабловская И. [Обговорення доповіді Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”] // Záznamy z diskusie k predneseným ref.: XI medzinár. zjazd slavistov, Bratislava, 30 aug. – 8 sept. 1993. – Bratislava, 1998. – S. 392–393.

291. Шерман О.М. Художня специфіка російського історичного роману другої полонини XIX століття і проблеми розвитку жанру: 10.01.02. – Російська література: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Одес. держ. ун-т ім. І.Мечнікова. – О., 1998. – 16 с.

Автор дисертації пише про свою участь у Міжнародному науково-методологічному семінарі “Проблеми часу, простору, ритму”, яким керує Н.Копистянська. – С. 4.

292. Frůhaufová, Eva. Z rozprávky do rozprávky // Sloven. jaz. v škole. – 1997/98. – № 7–8. – S. 246–248.

Н.Копистянська взяла участь у конференції “Жанрові цінності народної та авторської казки”, що відбулася в Пряшеві (Словачина) 26–28 листопада 1997 р., на якій виступила з доповіддю “Відмінні особливості хронологу народної і літературної казки”. – S. 246.

293. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. – Львів: Наук.-видавн. т-во “Академічний експрес”, 1999. – 277, [1] с.

У списку використаної літератури названо працю Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе (Период становления социалистического реализма)”. – С. 88.

Нонна Копистянська: Біобібліогр. покажч. – Див. № 345.

Гольберг М. Вірність. Відданість. Працелюбність: Вступ. ст.

294. Кривенко М. Бібліографічний покажчик – кінець чи початок інформації, чи джерело подальших досліджень? // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали наук.-практ. конф., Київ, 3–4 груд. 1999 р. – К., 1999. – С. 221–226.

В основу висвітлення теми покладено біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”.

295. Кривенко М. Копистянська (Безюк-Савчук) Нонна Хомівна // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопед. слов. / За ред. М.М.Романюка. – Львів, 1999. – Вип. 6. – С. 143–146.

296. Кривенко М. Краєзнавча бібліографія – орієнтир на шляху до пізнання: [Про бібліогр. вид. ЛДОУНБ] // Вісті з б-к. – 1999. – Вип. 6. – С. 17–20.

Згадується Н.Копистянська як автор спогадів про І.Лозинського, поміщених у бібліографічному покажчику вченого. – С.17; Про біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”. – С.17–18; Згадка про Н.Копистянську як керівника Міжнародного міждисциплінарного науково-методологічного об’єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму”. – С. 20.

297. *Кривенко М.* Літературознавець-славіст Нонна Копистянська: [До 75-річчя від дня народж.] // Пробл. слов'янознавства. – 1999. – Вип. 50. – С. 259–262.
298. *Мироненко Л.А.* Художественный мир “личного романа”: от Шатобриана до Фромантена. – Донецк, 1999. – 236 с.
У списку літератури названо працю Н.Копистянської “К вопросу о функциональности понятий “жанр”, “жанровая система”. – С. 228.
299. *Приплюцька М.* Сюжетний час у романі з ретроспективною побудовою // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Зб. наук. пр. міжнар. конф., присвяч. 150-річчю від дня заснування каф. укр. словесності у Львів. унті. – Львів, 1999. – Ч. 1. – С. 352–357.
Посилання на працю Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”. – С. 353–354.
300. *Сташків М.* Здобутки та проблеми видавничої діяльності Львівської обласної універсальної наукової бібліотеки // Вісн. Книжк. палати. – 1999. – № 9. – С. 7–9.
Серед методико-бібліографічних видань ЛДОУНБ відзначено біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”. – С. 9.
301. *Сташків М.* Львівщина бібліотечна // Книжк. світ. – 1999. – № 1. – С. 7, 10.
Серед методико-бібліографічних видань ЛДОУНБ відзначено біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”. – С. 10.
302. *Тепляков І., Татаренко А., Чорній В.* VII Міжнародний славістичний колоквиум (Львів, травень 1998) // Пробл. слов'янознавства. – 1999. – Вип. 50. – С. 267–371.
Зазначено, що серед виступів, присвячених теоретичним питанням літературознавства, особливе місце посіла доповідь Н.Копистянської про часо-просторовий аспект у дослідженні слов'янських культур. – С. 270.

303. Чорній В. П'ятдесят випусків “Проблем слов'янознавства”: Ювіл. нотатки // Пробл. слов'янознавства. – 1999. – Вип. 50. – С. 15–22.

Згадка про Н.Копистянську як дослідницю українсько-чеських літературних взаємин. – С. 21.

2000

304. Випасняк Н. Роль гротеску в поезиці сновидіння епохи романтизму (на прикладі новели А.Тіка “Життя переливається через вінця” // Вісн. Львів. ун-ту. – 2000. – Вип. 28. – С. 389–393. – (Сер. філол.).

Зазначено, що у статті використано схеми Н.Копистянської, вміщені у праці вченої “Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі”. – С. 389.

305. Випасняк Н. Сновидіння як компенсаційна форма відбиття відчуженої дійсності (на матеріалі поеми Г.Гайне “Німеччина. Зимова казка”) // Сервантес і проблеми розвитку європейської прози: Зб. наук. пр. – Львів, 2000. – С. 156–161.

В аналізі просторових особливостей поеми використано схеми Н.Копистянської, вміщені у її праці “Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі”. – С. 157.

306. Випасняк Н. Сновидіння як структурний елемент у поетичній творчості Адама Міцкевича (на прикладі вірша “Снилася зима”) // Пробл. слов'янознавства. – 2000. – Вип. 51. – С. 297–299.

Посилання на працю Н.Копистянської “Хронотоп как аспект изучения жанровой системы романтизма”. – С. 297.

307. Григораши Н.Д. І.С.Свенціцький про міжнаціональне єднання культур і вивчення болгарської літератури // Болгар. ежегодник = Болгар. щорічн. = Български годишник. – К., 2000. – Т. 4. – С. 235–244.
Посилання на працю Н.Копистянської “Актуальність принципів науково-освітньої діяльності І.Свенціцького для розвитку славістики”. – С. 235, 241.
308. Космеда Т., Поліщук Н. У Львівському університеті // Слово і час. – 2000. – № 5. – С. 14–15.
На “круглому столі”, який проходив у рамках Міжнародної наукової конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження В.Борковського, “Спадщина акад. В.І.Борковського і сучасна філологія на межі тисячоліть”, діяльність проф. О.Чичеріна у Львівському університеті висвітлила Н.Копистянська; На ювілейному засіданні об’єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму”, присвяченому 100-річчю від дня народження О.Чичеріна, в рамках Міжнародної наукової конференції “Спадщина акад. В.І.Борковського і сучасна філологія на межі тисячоліть”, Н.Копистянська виголосила доповідь “Ритм, простір, час у смислового визначенні стилю в працях О.В.Чичеріна”.
309. Кривенко М. Славістичні дослідження Івана Лозинського // Пробл. слов’янознавства. – 2000. – Вип. 51. – С. 312–316.
Наведено цитату зі спогадів Н.Копистянської про І.Лозинського, вміщену у бібліографічному покажчику вченого. – С. 313.
310. Лук’яненко О., Кривенко М. Сербська Лужиця у Львові: [Про одноймен. вист. у від. л-ри інозем. мовами Львів. облас. наук. б-ки, історію та сьогодення від.] // Питання сорабістики: Наук. зб. / За ред. В.Моторного та Д.Шольце. – Львів, 2000. – С. 220–227.
Серед видань бібліотеки відзначено біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”. – С. 222.

311. *Тодчук Н.* Поліфункціональність ретроспекції у реалістичній літературі ХІХ ст. (за твором Івана Франка “Для домашнього огнища”) // Вісн. Львів. ун-ту. – 2000. – Вип. 28. – С. 353–356. – (Сер. філол.).

Посилання на праці Н.Копистянської: “Структурні паралелі: Генрік Ібсен “Ляльковий дім” – Іван Франко “Для домашнього огнища” у співавторстві з Н.Павлик. – С. 353, 356; “Художній час як категорія порівняльної поетики”. – С. 355.

312. *Česká literatura na konci tisíciletí: Příspěvky z 2. kongr. světové literárně-vědné bohemistiky, Praha, 3–8 července 2000. – Praha, 2000.*

Sv. 1. – 423 s., [16 s. il.].

Sv. 2. – 895 s.

Згадано доповідь Н.Копистянської, виголошену на конгресі; вказано її прізвище в списку учасників і поміщена фотографія вченої. – С. 856, 858, 862.

2001

313. *Іванюк Б.* Жанрологія // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001. – С. 204–205.

Зазначено, що концептуальний внесок у теоретичну історію літературних родів, видів та жанрів ХХ ст. пов’язаний з іменами багатьох учених, серед яких Н.Копистянська. – С. 205.

314. *Кеба А.* Андрей Платонов и мировая литература XX века: Типологические связи. – Кам’янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2001. – 319 с.

У списку використаних джерел подано працю Н.Копистянської “Воссоздание социально-исторического хронотопа “особым” языком А.Платонова”. – С. 302.

315. *Левицька О.* Функціональність просторової моделі прірви у романі Дж. Фаулза “Жінка французького лейтенанта” // *Античність – Сучасність (питання філології): Зб. наук. пр.* – 2001. – Вип. 2. – С. 43–47.

Посилання на працю Н.Копистянської “Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі”. – С. 47.

Поліщук Н.Ю. Трансформація міфологеми Агасфера в західноєвропейській літературі ХІХ–ХХ ст.: Автореферат... – Див. № 160.

Посилання на праці Н.Копистянської. – С. 6.

Тодчук Н.Є. Часопростір у творі Івана Франка “Для домашнього огнища” в руслі новацій європейської літератури: Автореферат... – Див. № 162.

Посилання на праці Н.Копистянської, зокрема “Художній час як категорія порівняльної поетики”. – С. 2, 6, 14.

Шевчук Н.В. “Різдвяні оповіді” Ч.Діккенса у хронотопно-типологічних зв'язках: Автореферат... – Див. № 163.

Посилання на праці Н.Копистянської. – С. 6.

2002

316. *Кривенко М.* Коли розгортаємо книгу пам'яті: [До 75-річчя від дня народж. І.Лозинського] // *Просвіта.* – 2002. – Квіт. (№ 4). – С. 9.

Подано цитату Н.Копистянської зі спогадів про І.Лозинського, що поміщені у бібліографічному покажчику вченого.

317. *Кривенко М.* Палітра зацікавлень літературознавця: До 75-річчя від дня народж. І.М.Лозинського // *Дзвін.* – 2002. – №5–6. – С. 158–159.

Подано цитату спогадів Н.Копистянської про І.Лозинського, що вміщені у бібліографічному покажчику вченого. – С. 159.

318. *Кривенко М.* Палітра зацікавлень літературознавця Івана Лозинського – “великої душі бойка”: [До 75-річчя від дня народж.] // Вісн. Книжк. палати. – 2002. – № 3. – С. 32–33.

Наведено цитату зі спогадів Н.Копистянської про І.Лозинського, що поміщені у бібліографічному покажчику вченого. – С. 33.

319. *Матіїв Г.* Заслужені професори Університету // Каме-
няр. – 2002. – Жовт. (№4–5).

*Серед професорів, відзначених у 2002 р. званням “Заслу-
жений професор Львівського університету імені Івана
Франка”, – професор кафедри світової літератури факуль-
тету іноземних мов Н.Копистянська.*

320. *Тодчук Н.* Роман Івана Франка “Для домашнього огни-
ща”: простір і час / Відп. ред. Н.Х.Копистянська. – Львів,
2002. – 202, [2] с. – (Франкозн. сер.; Вип. 4).

*Посилання на праці Н.Копистянської: “Художній час як
категорія порівняльної поетики”. – С. 7, 120–121; “К вопро-
су о функциональности понятий “жанр”, “жанровая систе-
ма”. – С. 31; “Структурні паралелі: Генрік Ібсен “Ляльковий
дім” – Іван Франко, “Для домашнього огнища” у співавтор-
стві з Н.Павлик. – С. 60, 138; “Зв’язок жанрових модифі-
кацій із зміною напрямів у слов’янських літературах
(загальнотеоретичні питання, російський роман)” у спів-
авторстві з О.Чичерінім, Г.Рубановою. – С. 61; “Жанровые
модификации в чешской литературе. (Период становления
социалистического реализма)”, розділ “Балладная проза 30-х
годов”. – С. 63; “Жанровые модификации в чешской литера-
туре. (Период становления социалистического реализма). –
С. 64, 171; “Жанровые модификации в чешской литерату-
ре периода становления социалистического реализма”
(автореферат). – С. 64–65; “Аспекти вивчення художнього
часу в літературознавстві (нотатки)”. – С. 116, 120; Вка-
зівка на використання терміна. – С.197; Поміщені схеми
“Авторський хронотон” та “Ретроспекція”, які склала
Н.Копистянська. – С. [203–204].*

321. Голод Р. Хронотоп “домашнього огнища” в часо-просторових координатах українського та світового літературного процесу // Інозем. філол. – 2003. – Вип. 114. – С. 291–293. – *Рец. на кн.: Тодчук Н. Роман Івана Франка “Для домашнього огнища”: простір і час. – Львів, 2002. – 202, [2] с.*

Серед теоретиків літератури, згадано Н.Копистянська на праці якої спирається автор дослідження. – С. 291.

322. Григораши Н.Д. Научные объединения в перспективе славистических исследований (из опыта деятельности объединения-семинара “Проблемы художественного времени, пространства, ритма”) // Исследование славянских языков и литератур в высшей школе: Достижения и перспективы: Информ. материалы и тез. докл. междунар. науч. конф., 21–22 окт. 2003. – М., 2003. – С. 32–34.

Про Н.Копистянську як організатора і керівника Міжнародного міждисциплінарного науково-методологічного об'єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму”. – С. 33, 34.

323. Іноземна філологія. Вип. 114: Додаток: Інформація про авторів збірника як дослідників художнього часу і простору. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2003. – 17 с.

Поміщена коротка довідка про Н.Копистянську та подано список її праць із названої тематики. – С. 8–10.

324. Іноземна філологія: Укр. наук. зб. Вип. 114 / ЛНУ ім. І.Франка; Редкол.: М.Е.Білінський (відп. ред.) та ін.; Наук. ред. вип. Н.Х.Копистянська; Вступ. слово “Проблеми художнього часу, простору, ритму” (С. 3–5) Н.Копистянської. – Львів, 2003. – 305, [4] с. – Н.Копистянська – член редкол.

Згадано Н.Копистянську як співавтор рецензії на секційне засідання Міжнародної конференції “Спадщина акад. В.І.Борковського і сучасна філологія на межі тисячоліть”.

Рецензія під назвою “О.Чичерін і В.Борковський – корифеї філології” поміщена у біобібліографічному покажчику О.Чичеріна. Про Н.Копистянську як керівника секції на Міжнародній конференції “Те, що об’єднує культури” у Відні. – С. 302; Про Н.Копистянську як керівника науково-методологічного об’єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму”. – С. 304.

325. Кеба А. Проблемы “о-своения” пространства и времени в романе А.Платонова “Чевенгур” // Инозем. филол. – 2003. – Вып. 114. – С. 152–161.

Посилання на працю Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”. – С. 160.

326. Кривенко М. Біобібліографія – жанр особливий // Бібл. планета. – 2003. – № 4. – С. 27–28.

Про біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”. – С. 28.

327. Лех Т. Свій-чужий простір у взаємопереході та амбівалентності (на матеріалі збірки В.Стуса “Палімпсести”) // Инозем. филол. – 2003. – Вып. 114. – С. 221–230.

Посилання на працю Н.Копистянської “Художній час як категорія порівняльної поетики”. – С. 222, 230.

328. Лобур Н. Львівська богемістика / Розмову з зав. каф. слов’ян. филол. про історію становлення та сучас. стан вивчення чес. мови та л-ри у ЛНУ записав О.Лівінський // Пороги. – 2003. – №3. – С. 10–11.

Про Н.Копистянську як дослідницю творчості Івана Ольбрахта. – С. 11.

329. Мазін Д.М. Поетика романів Салмана Рушді: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / КНУ ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 20 с.

Зазначено, що аналіз окремих рівнів поетики романів Рушді базується на відповідних дослідженнях художнього часо-простору вчених, серед яких Н.Копистянська. – С. 3.

330. Мочернюк Н. Свій/чужий простір як реалізація особистості поета (на прикладі твору “Дзяди” Ч. 3 А. Міцкевича) // Інозем. філол. – 2003. – Вип. 114. – С. 100–105.
Посилання на працю Н.Копистянської “Хронотоп как аспект изучения жанровой системы романтизма”. – С. 104, 105.
331. Нахлік Є. Пам’ять про спільне коріння: XIII Міжнар. з’їзд славистів у Любляні // Львів. газ. – 2003. – 3 верес.
Зазначено, що Н.Копистянська була активним учасником з’їзду: доповідь у співавторстві з Н.Григораши “Напрями вивчення часу і простору в літературознавстві слов’янського світу”; Презентація 114 випуску “Іноземної філології”, підготованого Міжнародним міждисциплінарним науково-методологічним об’єднанням-семінаром “Проблеми художнього часу, простору, ритму”, що функціонує у Львівському університеті під керівництвом Н.Копистянської.
332. Приплюцька М. “Свій/чужий” простір як структуротворчі чинники роману Сьюзен Хілл “Я в замку король” // Інозем. філол. – 2003. – Вип. 114. – С. 209–214.
Посилання на працю Н.Копистянської “Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі”. – С. 214.
333. Руда Т., Радишевський Р. Адам Міцкевич у творчому сприйнятті Максима Рильського: до проблеми інтертекстуальності // Слов’янські літератури: Доповіді: XIII Міжнар. конгрес славистів, Любляна, 15–21 серп. 2003 р. – К., 2003. – С. 119–153.
Посилання на працю Н.Копистянської “Текст, підтекст, надтекст, контекст як проблеми порівняльного літературознавства”. – С. 151.
334. Славянский вестник: Вып. 1 / МГУ им. М.В.Ломоносова; Под ред. В.П.Гудкова и А.Г.Машковой. – М.: Изд-во МГУ, 2003. – 262 с.
У “Переліку статей” збірника “Славянская филология” зазначена стаття Н.Копистянської “Идейно-эстетическая

борьба вокруг романа Ивана Ольбрахта “Никола Шугай, разбойник”, яка увійшла у вип. 8 за 1973 р.– С. 259.

335. Челецька М. Присвята як засіб організації **свого/чужого** простору у ліриці Івана Франка // Інозем. філол. – 2003. – Вип. 114. – С. 142–151.

Посилання на працю Н.Копистянської “Надтекстовий соціально-історичний хронотон”. – С. 143, 151.

336. Швець А. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психологізму в прозі Івана Франка / Відп. ред. Є.К.Нахлік. – Львів, 2003. – (Франкозн. сер.; Вип. 5).

Посилання на праці Н.Копистянської “Хронотон как аспект изучения жанровой системы романтизма”. – С. 186; “Аспекти вивчення художнього часу в літературознавстві”. – С. 187, 188, 190.

337. [Trans](http://www.inst.at/trans/index.htm): Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften. – 2003. – №15. – <http://www.inst.at/trans/index.htm>.

Повідомлення про секцію “Die Haltung zu dem “Seinen” und zu dem “Fremden” als verbindender und trennender Faktor der Kulturen”, організатором і керівником якої на конференції “Das Verbindende der Kulturen” (Відень, 7–9 листопада 2003 р.) була Н.Копистянська.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ
(за абеткою)

338. Бібліографічний щорічник Львівського державного університету ім. І.Франка. – Львів: Вид-во Львів ун-ту, 1959–1961.

Вип. 1: Показчик друкованих робіт наукових працівників університету за 1955 р. – 1959. – 72, [2] с.

Бібліографія праць Н.Копистянської. – С. 72.

Вип. 3: Показчик друкованих робіт наукових працівників університету за 1957 р. – 1959. – 76, [2] с.

Бібліографія праць Н.Копистянської. – С. 76.

Вип. 4: Показчик друкованих робіт наукових працівників університету за 1958 р. – 1961. – 104, [2] с.

Бібліографія праць Н.Копистянської. – С. 72.

339. Марія Вальо: Бібліогр. показч.; Мої учителі: Спогади / М.Вальо; Упоряд. бібліогр. показч. і авт. передм. Т.Кульчицька; За ред. Л.І.Ільницької. – Львів, 2001. – 171 с.: [20 л. іл.].

Про праці Н.Копистянської див. “Іменний показчик”. – С. 78.

340. Дисертації, які захищені у Львівському державному університеті ім. І.Франка в 1946–1957 рр.: Бібліогр. показч. / Склала Г.О.Пантелеєва. – Львів, 1959. – 50, [3] с.

Зазначено дисертація Н.Копистянської “Закарпатська Україна в творчості Івана Ольбрахта”. – С. 44.

341. Доповнення до бібліографічного показчика наукових праць професора Марка Яковича Гольберга // Збірник на пошану професора Марка Гольберга: До 50-річчя наук. діяльн. та 80-річчя від дня народж. – Дрогобич, 2002. – С. 10–12.

Під № 243 зазначена вступна стаття М.Гольберга “Вірність. Відданість. Працелюбність” до біобібліографічного показчика “Нонна Копистянська” (Львів, 1999). – С. 11.

342. Друковані праці професорів, викладачів і співробітників Львівського університету за 1944–1960 роки: Бібліогр. покажч. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1962. – 766, [2] с.
Бібліографія праць Н.Копистянської і біографічна довідка. – С. 279–280.
343. Друковані праці професорів, викладачів і співробітників Львівського університету за 1961–1965 роки: Бібліогр. покажч. – Львів: Вид-во Львів. ун ту, 1974. – 589, [2] с.
Бібліографія праць Н.Копистянської. – С. 128–129.
344. Друковані праці професорів, викладачів і співробітників Львівського університету за 1966–1970 роки: Бібліогр. покажч. – Львів: Вища шк., 1980. – 584, [2] с.
Бібліографія праць Н.Копистянської. – С. 159.
345. Нонна Копистянська: Біобібліогр. покажч. / Уклад. М.Кривенко; Автобіографія “Моє життя в спогадах і роздумах” (с. 9–25); Вступ. ст. “Вірність. Відданість. Працелюбність” (с. 26–38) М.Гольберга. – Львів, 1999. – 107 с.: іл. – (Науковці Львівщини).
346. Королевич Н.Ф., Сарана Ф.К. Слов’янська філологія на Україні (1958–1962 рр.): Бібліографія. – К.: Вид-во АН УРСР, 1963. – 611, [4] с. – (До V Міжнар. з’їзду славистів).
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 568.
347. Краєзнавчі бібліографічні посібники бібліотек України 1996–2000: Бібліогр. покажч. / Підгот. О.В.Михайлова за участю З.Х.Мусіної. – К., 2002. – 118 с.
Зазначено біобібліографічний покажчик “Нонна Копистянська”. – С. 45.
348. Іван Лозинський (1927–1992): Бібліогр. покажч. / Упоряд. М.Кривенко. – Львів, 1997. – 68, [1] с.
Під № 249 зазначено рецензію на книжку Н.Копистянської “Жанровые модификации в чешской литературе”. – С. 35.

349. Микола Лукаш: Біобібліогр. покажч. / Уклад. та співавт. передм. В.Савчин; Наук. ред. та співавт. передм. Р.Зорівчак. – Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2003. – 352, [2] с.: іл. – (Укр. біобібліогр. Нова сер.; № 10).
Про праці Н.Копистянської див. “Особовий покажчик”. – С. 323.
350. Володимир Моторний: До 70-річчя від дня народж.: Бібліогр. покажч./ Уклад. Л.М.Панів; Наук. ред. і авт. передм. І.О.Денисюк. – Львів: ЛДУ ім. І.Франка, 1999. – 104 с. – (Укр. біобібліогр. Нова сер.; № 1).
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 96.
351. Іларіон Семенович Свенціцький: До 120-річчя від дня народж.: [Бібліогр. покажч.] / Уклад. Л.Панів. – Львів: ЛДУ, 1996. – 62 с.
Н.Копистянська про І.Свенціцького. – С. 51, 58.
352. Слов'янська філологія на Україні (1963–1967). Ч. 2: Літературознавство. Вип. 2: Російська, білоруська та зарубіжні слов'янські літератури: Бібліогр. покажч. / Уклад. Н.Ф.Королевич та ін. – К.: Наук. думка, 1968. – 375, [2] с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 554.
353. Слов'янська філологія на Україні (1968–1976): Бібліогр. покажч. / Уклад.: Л.В.Беляєва та ін. – К., 1978–1979.
Ч. 1: *Мовознавство. Фольклористика. – 1978. – 371, [1] с.*
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 345.
Ч. 2: *Літературознавство. Вип. 3: Російська, білоруська та зарубіжні слов'янські літератури: – 1979. – 849 с.*
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 799.
354. Слов'янська філологія на Україні (1977–1981). Ч. 2. Літературознавство: Бібліогр. покажч. / Уклад.: Л.В.Беляєва та ін. – К., 1983. – 519, [1] с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 478.

355. Советское славяноведение: Указ. лит. о зарубеж. славян. странах, 1978–1982 гг. / Сост. И.А.Калоева. – М., 1983. – Вып. 6: ЧССР. – 191 с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 184.
356. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті. У 5 т. Т. 4. Література країн Центральної і Південно-східної Європи на Україні: Матеріали до бібліогр. (початок ХІХ ст. – 1980 р). – К.: Наук. думка, 1991. – 499, [2] с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 473.
357. Філологічні науки на Україні: Покажч. л-ри за 1978–1985 рр. / Уклад.: Л.В.Бєляєва та ін. – К., 1980–1986.
*За 1978 р. – 1980. – 447с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 419.
За 1979 р. – 1980. – 407 с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 370.
За 1980 р. – 1981. – 380 с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 346.
За 1981 р. – 1982. – 370 с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 339.
За 1982 р. – 1983. – 398, [1] с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 362.
За 1983 р. – 1984. – 374 с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 346.
За 1984 р. – 1985. – 432 с.
Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 402.*

За 1985 р. – 1986. – 359 с.

Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 323.

358. Олексій Чичерін: Біобібліогр. покажч.: До 100-річчя від дня народж. / Уклад. Л.Панів; Наук. ред. та авт. передм. “Слово про вчителя” (с. 7–15) Н.Копистянська; Редкол.: Б.Якимович (голова) та ін. – Львів, 2000. – 210 с.: іл. – (Укр. біобібліогр. Нова сер.; №3). – Н.Копистянська – член редкол.

Про праці Н.Копистянської див. “Особовий покажчик”. – С. 202; Згадки про участь Н.Копистянської у Чичерінських читаннях. – С. 110, 111.

359. Slovensko-ukrajinské literárne vzťahy po roku 1945: Bibliografía / Zost. M. Fedor. – Martin: Matica Sloven., 1970. – 85 s.

Бібліографія праць Н.Копистянської. – С. 82.

360. Sto padesát let česko-ukrajinských literárních styků, 1814–1964: Ved.-bibliogr. sb. – Praha: Svět sovětů, 1968. – 477, [1] s.

Про праці Н.Копистянської див. “Іменний покажчик”. – С. 418.

УЧАСТЬ НОННИ КОПИСТЯНСЬКОЇ
У КОНГРЕСАХ, З'ЇЗДАХ, СИМПОЗИУМАХ,
КОНФЕРЕНЦІЯХ

1. II студентська наукова конференція, **5–10 квітня 1948 р.**, Львів.
Доп. Савчук Н. “Збирання слов’янських прислів’їв”.
Наук. керівник Є.В.Кротевич.
2. IV Наукова студентська конференція, **25 березня – 1 квітня 1950 р.**, Львів.
Доп. Савчук Н. “Юрій Волькер – представник пролетарської літератури Чехії”.
Наук. керівник – ст. викладач С.В.Масляк.
3. XXXI Ювілейна наукова сесія Львівського університету ім. І.Франка, присвячена 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції (1917–1957), **25–29 жовтня 1957 р.**, Львів.
Доп. “Вплив Великої Жовтневої соціалістичної революції на чеську літературу”.
4. Наукова конференція Інституту суспільних наук АН УРСР, присвячена українсько-чехословацьким літературним зв’язкам, **7–8 березня 1958 р.**, Львів.
Доп. “Закарпаття у творах Івана Ольбрахта”.
5. Перша республіканська славістична конференція “Літературні зв’язки України з слов’янськими народами країн народної демократії”, **3–5 червня 1958 р.**, Київ.
Доп. “Закарпаття у чеській літературі”.
6. Друга республіканська славістична конференція, **21–24 грудня 1959 р.**, Львів.
Доп. “Виникнення і розвиток соціалістичного реалізму в чеській літературі”.
7. IV Республіканська міжвузівська славістична наукова конференція, **12–14 жовтня 1961 р.**, Одеса.
Доп. “Ст.К.Нейман про Закарпаття”.

8. Всесоюзная конференция по славянской филологии, **17–22 декабря 1962 г.**, Ленинград.
Доп. “Художественные очерки чешских писателей о Закарпатье”.
9. Сорокова наукова конференція, присвячена підсумкам науково-дослідної роботи університету за 1965 рік, **11–16 квітня 1966р.**, Львів.
Доп. “Нариси Івана Ольбрахта про Країну Рад 1920 року”.
10. Сьома українська славістична конференція на тему: “Велика Жовтнева соціалістична революція і культура слав'янських народів”, **30 вересня – 3 жовтня 1966 р.**, Дніпропетровськ.
Доп. “Відгомін Жовтневої революції в чеській прозі двадцятих років ХХ ст”.
11. Восьма українська славістична конференція “Українська культура в її інтернаціональних зв'язках”, **21–24 жовтня 1971 р.**, Вінниця.
Доп. “Роль українського фольклору в творах Ольбрахта”.
12. Konferencja Komisji poetyki i stylistyki słowiańskiej Międzynarodowego komitetu slawistów, **18–20 kwietnia 1972**, Warszawa.
Доп. “Наблюдения над стилем чешского романа-баллады”.
13. XLVIII Наукова конференція, присвячена підсумкам науково-дослідної роботи університету за 1974 рік, **3–4 лютого 1975 р.**, Львів.
Доп. “Жанрові модифікації в процесі становлення соціалістичного реалізму в чеській літературі”.
14. Республіканська наукова конференція “Теорія родів і жанрів художньої літератури”, **20–22 листопада 1975 р.**, Одеса.
Доп. “До питання про жанрову модифікацію чеської прози періоду становлення соціалістичного реалізму”.

15. Третья республиканская конференция “Тыпология славянских моў і ўзаемадзеянне славянскіх літаратур, **2–3 снежня 1977 г.**, Мінск.
Доп. “Споры о романе в 20–30 годы”.
16. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1977 р.**, Львів.
Доп. “Змінне й постійне в понятті жанру”.
17. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1978 р.**, Львів.
Доп. “Роль сатиричного роману в чеській літературі 20-х років”.
18. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1980 р.**, Львів.
Доп. “Жанрова своєрідність казок Їржі Волькера”.
19. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1981 р.**, Львів.
Доп. “Чеський сатиричний роман початку 20-х років”.
20. Всесоюзная научно-методическая конференция “Актуальные проблемы методики преподавания дисциплин классической филологии и зарубежной литературы”, **29 июня – 2 июля 1981 г.**, Минск.
Доп. “К методике проведения практических занятий по курсу зарубежной литературы”.
21. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1982 р.**, Львів.
Доп. “Жанрова своєрідність твору В.Ванчури “Маркета Лазарова”.
22. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1983 р.**, Львів.
Доп. “Зв’язок жанру і літературного напрямку”.

23. Дев'ятий Міжнародний з'їзд славістів, **вересень 1983 р.**, Київ.
Доп. Чичерін О.В., Копистянська Н.Х., Рубанова Г.Л. "Зв'язок жанрових модифікацій із зміною напрямів у слов'янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман)".
Н.Копистянська виголосила доповідь, яка належить її перу ("Загальнотеоретичні питання"), а також виступила в обговоренні доповідей Е.Petru, J.Vláška.
24. Межвузовское научно-методическое совещание-семинар преподавателей славянских языков и литератур, **28 ноября – 2 декабря 1983 г.**, Москва.
Доп. "Формирование системы жанров в литературе социального реализма".
25. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1984 р.**, Львів.
Доп. "Роль аналізу жанру і жанрових систем у лекціях з літератури".
26. Всесоюзная научно-методическая конференция, посвященная 40-летию Победы, **март 1985 г.**, Ленинград.
Доп. "Аспект изучения и преподавания зарубежных литератур".
27. Mezinárodní konference o literárních žánrech, **29–31.X. 1985**, Brno.
Доп. "К вопросу о функциональности понятий "жанр", "жанровая система".
28. Научно-методическое совещание-семинар преподавателей университетов, читающих курсы славянских языков, литератур и истории славян, **21–23 января 1986 г.**, Москва.
Доп. "Аспекты изучения художественного времени".

29. Mezinárodní genologická konference “Litterária humanitas”, **26–28 dubna 1988**, Brno.
Доп. “Аспекты историко-сравнительного изучения жанров и жанровых систем”.
30. Регіональний науково-практичний семінар з активних методів навчання “Проблеми оптимізації навчального процесу у вузі в умовах перебудови вищої школи”, **1989 р.**, Львів.
Доп. “Іспит з літератури в навчальному процесі”.
31. Научный семинар “Проблемы развития зарубежной повествовательной прозы XVIII–XX веков”, **5–7 сентября 1989 г.**, Одесса.
Доп. “Ретроспекция в развитии романа XIX–XX вв”.
32. Наукова конференція “Чичерінські читання”, присвячені пам’яті О.В.Чичеріна, **12–14 лютого 1990 р.**, Львів.
Доп. “Внутрішня полемічність твору Г.Флобера “Мадам Боварі”.
33. Науково-республіканська конференція “Проблеми взаємодії форми і змісту в сучасному висвітленні (на матеріалі зарубіжних літератур)”, **14–17 травня 1990 р.**, Чернівці.
Доп. “Активізація критично-наукового мислення студентів (лекція, практичне заняття, іспит)”.
34. Науковий симпозіум з історії українсько-чесько-словацьких культурних зв’язків, **7–9 червня 1990 р.**, Львів.
Доп. “Роль закарпатської тематики в жанровому розвитку чеської літератури 20–30 рр”.
35. Наукова конференція “Волковські читання”: До 105-річчя від дня народження Р.М.Волкова, **24–26 жовтня 1990 р.**, Чернівці.
Доп. “Розширення поняття і образу часу включенням у твір традиційних сюжетів та образів”.

36. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1991 р.**, Львів.
Доп. “Розширення поняття і образу часу в творах ХХ ст. про Жанну д’Арк”.
37. Конференція, присвячена 115-й річниці від дня народження професора, славіста, довголітнього директора Національного музею у Львові Іларіона Свенціцького, **18–19 квітня 1991 р.**, Львів.
Доп. “Актуальність педагогічних принципів проф. Іларіона Свенціцького”.
38. Семінар кафедри зарубіжних літератур Одеського університету “Проблеми розвитку зарубіжної оповідної прози 18–19 ст.”, **5–7 вересня 1991 р.**, Одеса.
Доп. “Внутрішня полемічність твору Г.Флобера “Мадам Боварі”.
39. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1992 р.**, Львів.
Доп. “Практичні заняття, іспит, залік в процесі викладання зарубіжної літератури”.
40. X Всеукраїнська славістична конференція “Духовне відродження слов’ян у контексті європейської та світової культури”, **17–20 травня 1992 р.**, Чернівці.
Доп. “Твори К.Чапека “Звичайне життя”, “Метеор” в загальноєвропейському контексті розвитку ретроспекції”; Виступ “Іларіон Свенціцький як педагог”.
41. Межгосударственная научная конференция “Комическое в мировом литературном процессе XX века (художественная практика и проблемы научного осмысления)”, **8–10 октября 1992 г.**, Харьков.
Доп. “Ретроспекція як засіб посилення критичного і сатиричного зображення дійсності”.

42. Другі Чичерінські читання “Проблеми розвитку зарубіжної оповідальної прози”, **2–4 лютого 1993 р.**, Львів.
Доп. “Функціональність ретроспекції у процесі розвитку роману ХІХ–ХХ ст.”.
43. Міжвузівська науково-практична конференція “Актуальні проблеми відродження мов і культур західних та південних слов’ян в Україні”, **14–15 травня 1993 р.**, Одеса.
Доп. “Про вузівські підручники з літератури (теоретико-методичні засади)”.
44. XI Medzinárodný zjazd slavistov, **30 augusta – 8 septembra 1993**, Bratislava.
Доп. “Художній час як категорія порівняльної поетики”.
Обговорення доп. Л.Боевої, А.Волкова, Л.Мінкової.
45. Mezinárodní konference “Poetika literárních žánrů a směrů ve světle estetiky a poetiky Romana Jakobsona”, **9–11 zaří 1993**, Brno.
Доп. “Виды и функции ретроспекции в романе 20 века”.
46. Международная научная конференция “Славянские литературы в контексте мировой”, **25–30 октября 1993 г.**, Минск.
Доп. “Сочетание традиционных форм и функций ретроспекции с необычными в произведении К. Чапека “Метеор”.
47. Научная конференция “Актуальные проблемы славянской филологии”, **16–17 ноября 1993 г.**, Москва.
Доп. “Хронотоп как аспект изучения литературного процесса (на материале романтизма)”.
48. Міжнародна наукова конференція “Філологічні проблеми зарубіжної оповідної прози ХVІІІ–ХХ ст.”, **4–6 травня 1994 р.**, Одеса.
Доп. “Функции пространственной детали в романах Ф.Кафки”.

49. Всеукраїнська науково-практична конференція “Славістичні науково-освітні центри в Україні (вчора–сьогодні–завтра)”, **25–26 травня 1994 р.**, Київ.
Доп. “Актуальність принципів науковоосвітньої діяльності І.С.Свенцицького для розвитку славістики”.
50. Tagung “Joseph Roth und Galizien” mit den Feierlichkeiten zum 100. Geburtstag des Schriftstellers, **31 August – 2 September 1994**, Lviv – Brody – Lviv.
Доп. “Zeit des Bewusstseins im Roman Radetzkymarsch von Joseph Roth”. Співаєм. S. Fis’kova.
51. V Konferencja teoretycznoliteracka “Mimesis w dyskursie literackim”, **24–27 października 1994**, Toruń.
Доп. “Osobliwości funkcji przestrzennego detalu u Franza Kafki”.
52. Четверті міжнародні славістичні наукові читання, присвячені подвижникам слов’янської культури святим Кирилу і Мефодію, **17–18 травня 1995 р.**, Львів.
Доп. “Дочка Слави” Яна Коллара в контексті жанрової системи європейського романтизму”.
53. I Kongres světové literárněvědné bohemistiky, **27 června – 1 července 1995**, Praha.
Доп. “Perspektivy bohemistiky v aspektu zkoumání časoprostoru”.
54. Международная научная конференция “Славянские литературы в контексте мировой”, **17–20 октября 1995 г.**, Минск.
Доп. “Новаторство “броучекиады” Сватоплука Чеха в контексте структурных исканий реализма”.
55. Звітна наукова конференція ЛДУ ім. І.Франка, **лютий 1996 р.**, Львів.
Доп. “Вертикаль у філософському та соціальному плані художнього твору”.

56. V Міжнародний славістичний колоквиум, **14–16 травня 1996 р.**, Львів.
Доп. “Твір К.Чапєка “Звичайне життя” в європейському контексті розвитку ретроспекції”.
57. Internationale Konferenz “Sprache und Erzählhaltung bei Andrej Platonov”, **10–12.9.1996**, Bern.
Доп. “Воссоздание социально-исторического хронотона “особым” языком А.Платонова”.
58. VI Міжнародний славістичний колоквиум, **14–15 травня 1997 р.**, Львів.
Доп. “Минулий час” у романтиків та його “жанровий вираз” на матеріалі слов’янських літератур”.
59. Internationale Konferenz “Europäische Literatur und Sprachwissenschaften”, **2–26.9.1997**, Innsbruck.
Доп. “Gedanken über die möglichen Aufbauprinzipien einer Literaturgeschichte”.
60. “Іноземна книга у Львові”: Міжнародна наукова конференція, присвячена 50-річчю заснування Львівської бібліотеки іноземної літератури, **20–21 жовтня 1997р.**, Львів.
Доп. “Львівська бібліотека іноземної літератури – осередок культурологічної діяльності”.
61. Literárnovedna konferencie s medzinárodnou účasťou “Žánrové hodnoty ľudovej a autorskej rozprávky (teória, história, kritika, preklad, recenzia)”, **26–28 novembra 1997**, Prešov.
Доп. “Відмінні особливості хронотопу народної та літературної казки”.
62. III Міжнародні Чичерінські читання (до 450-річчя від дня народження Мігеля Сервантеса де Сааведри), **2–3 грудня 1997 р.**, Львів.
Доп. “Свій” і “чужий” хронотоп як розвиток мотиву Дон Кіхота”.

63. Сьомий міжнародний славістичний колоквиум, **21–23 травня 1998 р.**, Львів.
Доп. “Часо-просторовий аспект як методика досліджень слов’янських літератур”.
64. XII Międzynarodowy kongres slawistów, **27.VIII – 2.IX. 1998**, Kraków.
Доп. “Хронотоп як аспект вивчення слов’янського романтизму (на матеріалі західнослов’янських літератур у європейському контексті)”.
65. Internationale Konferenz “Kulturwissenschaften, Datenbanken und Europa”, **29.9 – 3.10.1998**, Debrecen.
Доп. “Entwicklung den theoretischen und methodologischen Forschungen durch die Organisierung der transkulturellen und zwischendisziplinaren Vereinigungen (Vereinigungen-Seminar “Zeit, Raum und Rhythmus in der Literatur”)”.
66. Восьмий міжнародний славістичний колоквиум, **20–22 травня 1999 р.**, Львів.
Доп. “Подвійний соціально-історичний часопростір у романі ХХ ст. (“Лже-Нерон” Л.Фейхтвангера та “Дервіш і смерть” М.Селімовича)”.
67. Перша міжнародна науково-практична конференція “Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє”, **3–4 грудня 1999 р.**, Київ.
Доп. “Наукове материнство. Думки про підготовку молодих учених і педагогів”.
68. Міжнародна наукова конференція “Спадщина акад. В.І.Борковського і сучасна філологія на межі тисячоліть”, присвячена 100-річчю від дня народження акад. В.І.Борковського, **25–27 січня 2000 р.**, Львів.
Організація секції – ювілейного засідання науково-методологічного об’єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму”, присвяченого 100-річчю від дня народження О.В.Чичеріна.
Доп. “Ритм, простір, час у смисловому вивченні стилю в працях О.В. Чичеріна”.

“Круглий стіл” на тему: “О.Чичерін та В.Борковський – корифеї філології (до 100-річчя від дня народження вчених)”.

Доп. “Діяльність О.В.Чичеріна у Львівському університеті”.

69. Звітна наукова конференція ЛНУ ім. І.Франка, **лютий 2000 р.**, Львів.

Доп. “Контекст у структурі твору”.

70. Druhý kongres světové literárněvědné bohemistiky “Česká literatura na konci tisíciletí”, **3–8 července 2000**, Praha.

Доп. “Čas minulý a budoucí w ambivalenci očekávání konce a počátku století (XIX, XX)”.

71. Міжнародна наукова конференція “Міф і легенда у світовій літературі”, **26–29 вересня 2000 р.**, Чернівці.

Доп. “Текст, підтекст, надтекст, контекст як проблема порівняльного літературознавства”.

72. Міжнародна наукова конференція “Проблема межі століть: закономірності перехідних процесів у літературі та мові”, **18–20 жовтня 2000 р.**, Донецьк.

Доп. “Надтекстовий соціально-історичний хронотон”.

73. Звітна наукова конференція ЛНУ ім. І.Франка, **березень 2001 р.**, Львів.

Доп. “Свій/чужий простір у художньому творі”.

74. Наукова конференція “Мова, література і культура у науковій спадщині І.Свенціцького”, присвячена 125-річчю від дня народження І.С.Свенціцького, **5–6 квітня 2001 р.**, Львів.

Доп. “І. Свенціцький-педагог”.

75. Konferencja naukowa “Kulturowe uwarunkowania komunikacji językowej”, **20–22. IX. 2001**, Opole-Kamień Śląski.

Доп. “Функциональность “чужого пространства” в поэтике художественного произведения”.

76. Звітна конференція ЛНУ ім. І.Франка, **лютий 2002 р.**, Львів.
Доп. “Функція “чужого простору” в поетиці роману Г.Флобера “Мадам Боварі”.
77. Наукова конференція, присвячена 50-річчю творчої діяльності та 80-річчю від дня народження професора Марка Гольберга, **17–18 травня 2002 р.**, Дрогобич.
Доп. “Різниця в хронотоні фольклорної та літературної казки”.
78. Перша всеукраїнська науково-методична конференція “Актуальні проблеми підготовки перекладачів”, **30 травня – 1 червня 2002 р.**, Луцьк.
Доп. “Теорія літератури у професійній підготовці перекладачів”.
79. Друга Міжнародна конференція “Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє”, **5–6 липня 2002 р.**, Київ.
Доп. “Думки про поняття: наукова школа”.
80. Звітна конференція ЛНУ ім. І.Франка, **лютий 2003 р.**, Львів.
Доп. “Функціональність у творі контекстового часу і простору”.
81. Всеукраїнська наукова конференція “Світ слов’янства: мова, література, культура, історія”, **12–13 травня 2003 р.**, Луцьк.
Доп. “Функціональність у творі контекстового часу й простору (на матеріалі чеської літератури)”.
82. XIII Mednarodni slavistični kongres, **15–21 avgust 2003**, Ljubljana.
Доп. “Напрями вивчення часу і простору в літературознавстві слов’янського світу”. Співавт. Н. Григораши.
Представлення 114 випуску наукового збірника “Іноземна філологія”, тематикою якого є: “Проблеми художнього часу, простору, ритму”.

Участь у роботі комісії з поетики і стилістики Міжнародного комітету славистів.

83. Konferenz “Das Verbindende der Kulturen”, **7–9 November 2003**, Wien.

Організатор і керівник секції “Die Haltung zu dem “Seinen” und zu dem “Fremden” als verbindender und trennender Faktor der Kulturen”.

Доп. “Die traditionellen und untraditionellen Möglichkeiten der transkulturellen Mitarbeit in dem internationalen, interdisziplinären, wissenschaftlich-methodologischen Vereinigung-Seminar “Zeit, Raum und Rhythmus in der Kunst”.

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНОГО ДОРОВКУ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ*

Вид публікацій

1. Автореферати 4, 58, 64
2. Епістолярія 33
3. Матеріали дискусії 82, 83, 120, 123-125
4. Методичні вказівки і методологічні розробки 19, 51, 60, 61, 71, 79, 81, 85, 88, 92, 99, 140, 153
5. Монографії 55, 93;
розділ у колективних монографіях 21, 22, 78, 80, 87
6. Передмови, післямови 40, 62, 66, 69
7. Переклади 9, 35
8. Рецензії 2, 3, 6, 7, 8, 15, 27, 28, 32, 42, 43, 48, 54, 75
9. Статті 1, 5, 10, 11, 12, 13, 16, 20, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39, 41, 45, 47, 49, 53, 56, 57, 59, 63, 65, 67, 68, 70, 72, 74, 76, 77, 84, 86, 89, 97, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 121, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 150
- 9.1. Статті про вчених:
  - Бахтіна М. 147
  - Ліхачова Д. 147
  - Лозинського І. 117, 122
  - Свенціцького І. 50, 106, 126
  - Скварчинську С. 147, 149
  - Фішера Я. 27, 44
  - Чичеріна О. 91, 135, 358
- 9.2. Статті в інтернет-джерелах 152, 153, 154
10. Тези, резюме 17, 18, 24, 34, 46, 52, 60, 73, 90, 94–96, 99, 101, 112, 127, 129, 151

---

* Створилось певне розходження між переліком імен в предметному і іменному покажчиках. Іменний охопив усі згадувані прізвища в біо-бібліографічному виданні “Нонна Копистянська”, а предметний ширше відбив літературні і культурні зв’язки, якими постійно займається Н.Копистянська, незалежно від того, чи вони вказані в анотаціях праць.

Тематика і проблематика публікацій

I. Історія літератури

1. Австрії

Кафка Ф. 112, 113, 118, 131, 137, 146

2. Англії

Байрон Дж. 105

Гамільтон Г. 25, 57

Голсуорсі Дж. 144

Діккенс Ч. 113, 133

Теккерей І. 49, 144

Уеллс Г. 55, 94

Фаулз Дж. 131, 139

Шоу Б. 55, 108

3. Іспанії

Сервантес 133

4. Німеччини

Бехер І. 55, 56, 68

Брехт Б. 55, 75, 76, 108, 130, 137

Вайскопф Ф.К. 28

Вольф К. 110

Гауптман Г. 144

Гердер Й.Г. 128

Гофман Е.Т. А. 105, 131, 133, 137

Зегерс А. 25, 110

Кіш Е.Е. 55, 56, 57, 94

Манн Г. 130

Ремарк Е.-М. 49, 144

Ренн Л. 25, 57, 94

Розендорфер Г. 110, 139

Тік Л. 128

Фейхтвангер Л. 137

Шаміссо А. 105, 137

Шлегель Ф. 105, 111, 128

5. Норвегії

Ібсен Г. 119, 134

6. Польщі

Брандис К. 35, 114

Мальчевський А. 122, 128

Міцкевич А. 4, 5, 122, 128

Мнішек Г. 146

Словацький Ю. 105, 122, 128

7. Росії

Платонов А. 121, 133, 146

8. Сербії

Селімович М. 130

9. Словаччини

Коллар Я. 106, 111, 122

Новомеський Л. 25, 57

10. США

Ірвінг В. 137

Лондон Дж. 110

По Е. 105

Рід Дж. 55, 57

Твен М. 108, 139

Фолкнер У. 55, 57, 94

11. України

Долгош І. 62

Масляк С. 1, 37

Панько С. 40

Первомайський Л. 55

Франко І. 55, 119, 134

Хоткевич Г. 10, 14

Шевченко Т. 105, 128

12. Франції

Ануй Ж. 108
Бальзак О. 113, 129, 131, 144, 146
Беранже П.-Ж. 32
Гюго В. 105, 144
Камю А. 110, 112, 137
Лондр А. 25, 55, 57
Меріме П. 144
Мерль Р. 55, 57, 112
Мопассан Г. 112, 129, 131, 133
Моріак Ф. 56, 112, 130
Стендаль Ф. 113, 129, 131, 133
Флобер Г. 113, 116, 120, 146, 150

13. Чехії

Бібл К. 55, 57
Ванчура В. 18, 19, 39, 42, 55, 57, 77, 80, 99, 102
Вацлавек Б. 41, 55, 56, 57, 94
Волькер Й. 13, 30, 31, 40, 55, 57, 59, 60, 63, 64
Врба Я. 18, 57
Вчелічка Г. 18, 25
Гавлічек-Боровський К. 7, 55, 57, 94
Гартль А. 25, 41, 55, 57, 94
Гаусманн І. 55, 57, 58
Гашек Я. 49, 54, 55, 57, 58, 74, 94, 146
Гетц Ф. 41, 55, 56, 57, 94
Глазарова Я. 39, 42, 55, 57, 112
Гора Й. 41, 56, 57, 94
Доленкова К. 18
Дуріх Я. 18, 57, 94
Ербен К.Я. 55, 57, 122, 128
Каня В. 10, 14, 18, 25, 57, 94
Коллар Я. 55, 105, 111, 114, 115, 122, 128
Кратохвіл Я. 49, 55, 57, 94
Лянгер Ф. 56
Майєрова М. 12, 16, 21, 40, 42, 49, 55, 57, 65, 66, 67
Маліржова Г. 55, 57, 94
Марек І. 18

Маха К. 105, 120, 122, 128
Мацек А.М. 55, 57, 94
Мацура В. 136
Мукаржовський Я. 10, 14, 41, 55, 57, 94
Незвал В. 55, 57
Нейман Ст.К. 10, 14, 17, 18, 25, 41, 45, 47, 48, 49, 55, 57, 94, 102
Неруда Я. 55, 57, 94, 113, 114
Новак А. 10, 14, 41, 57, 94
Новий К. 18, 39, 40, 42, 55, 57, 78
Ольбрахт Іван 1–3, 4–6, 10, 11, 14, 18, 20, 22–25, 26, 29, 31, 33, 34, 36, 49, 53, 55, 62, 65, 69, 70, 93, 94, 99, 102
Піша А.М. 41, 55, 57, 94
Фучік Ю. 18, 41, 49, 57
Чапек К. 18, 19, 39, 41–44, 48, 49, 54, 55, 57, 94, 96, 99, 102, 103, 104, 105, 130, 133, 137
Чех Св. 107, 110, 112, 130
Шальда Ф.Кс. 41, 55, 56, 57, 94

II. Українсько-чеські, міжслов'янські взаємозв'язки. Компаративістика 2, 4, 6, 8, 10, 14, 15, 17, 18, 33, 34, 36, 37, 41, 47, 55, 62, 65, 82, 91, 93, 103

III. Теорія літератури

1. Жанри, жанрові різновиди, модифікації 46, 55, 57, 72, 73, 74, 84, 86, 89, 93, 94, 97, 98, 100, 101, 114
  - 1.1. Балада 55, 57, 59, 60, 68, 82
  - 1.2. Казка 55, 57, 63, 64, 143
  - 1.3. Нарис-репортаж 18, 24–26, 46, 54, 55, 56, 57, 59, 71, 77, 82
  - 1.4. Роман 30, 36, 41, 42, 46, 47, 53, 55, 56–58, 74, 77, 80, 112–114, 120
    - 1.4.1. баладний роман 30, 42, 46, 55, 57, 59, 71, 80
    - 1.4.2. репортажний роман 55, 57, 59, 71, 82
    - 1.4.3. сатиричний роман 55, 57–59, 71, 75, 95
2. Жанрові системи 75, 77, 80, 82, 84, 89, 93, 97, 100, 101, 106, 111, 122

- 3. Літературні напрями 57, 73, 74, 83
  - 3.1. романтизм 81, 92, 100, 105, 111, 114, 125, 127, 128, 131, 136, 140
  - 3.2. реалізм 85, 94, 113, 116
  - 3.3. соціалістичний реалізм 25, 28, 46, 57, 59, 71, 75, 77, 80
- 4. Проблеми методології 60, 71, 84, 86, 87, 88, 92, 97, 98, 99, 100, 106, 109, 114, 132, 138, 142, 145, 147, 148, 153, 154
- 5. Проблеми часопростору 86, 90, 94, 96, 100, 101, 102, 104, 105, 108, 110, 112, 113, 114, 115, 118, 120, 121, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 136, 137, 138, 139, 143, 144, 146, 147, 148, 150, 151
  - 5.1. хронотопні та просторові схеми 102, 105, 115, 130
- 6. Фольклор і література 10, 26, 33, 40, 41, 55, 57, 143
- 7. Проблеми методики 60, 71, 79, 81, 85, 88, 92

ПОКАЖЧИК ПОСИЛАНЬ НА ПРАЦІ
Н. КОПИСТЯНСЬКОЇ*

106 Актуальність принципів науково-освітньої діяльності І.Свенціцького для розвитку славістики **307**

86 Аспекти вивчення художнього часу в літературознавстві: Нотатки **320, 336**

115 Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі **304, 305, 315, 332, 333**

62 Верховина, верховинці та їх великий друг **244**

87 Во имя движения вперед **257**

121 Воссоздание социально-исторического хронотопа “особым” языком А.Платонова **314**

49 До проблеми героїчного у чеській літературі 20–30-х років ХХ ст. **224**

55 Жанровые модификации в чешской литературе. (Период становления социалистического реализма) **227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 240, 241, 249, 251, 262, 268, 271, 272, 285, 293, 320**

64 Жанровые модификации в чешской литературе периода становления социалистического реализма: Автореферат **320**

4 Закарпатська Україна в творчості Івана Ольбрахта **191, 203**

72 Зв'язок жанрових модифікацій зі зміною напрямів у слов'янських літературах. (Загальнотеоретичні питання. Російський роман) **245, 247, 254, 256, 259, 320**

117 Згадуючи колегу добрим словом [про І.Лозинського] **281, 283, 296, 309, 316, 317, 318**

38 Идейно-эстетическая борьба вокруг романа Ивана Ольбрахта “Никола Шугай, разбойник” **223, 234, 236, 334**

89 К вопросу о функциональности понятий “жанр”, “жанровая система” **298, 320**

33 Листи Івана Ольбрахта 30-х років **215, 216**

21 Марія Мейєрова **199**

---

* Для зручності подається перед назвою публікації позиція з розділу “Друковані праці Нонни Копистянської”, після публікації – позиція з розділу “Матеріали про Нонну Копистянську”.

- 137** Надтекстовий соціально-історичний хронотоп **335**
- 24** Нариси Івана Ольбрахта про Країну Рад **202, 222**
- 25** Нариси про Закарпаття та їх роль у розвитку соціалістичного реалізму в Чехословаччині 30-х років **200, 210**
- 22** Іван Ольбрахт **195, 199, 213, 234, 255**
- 93** Іван Ольбрахт – человек, писатель, публицист **270**
- 40** Останній з творів Івана Ольбрахта про Закарпаття **212, 215, 217, 218, 219, 243**
- 13** Поезія життя [про І.Волькера] **192, 193**
- 84** Понятіе “жанр” в его устойчивости и изменчивости **263, 279, 284, 289**
- 80** Преимственность и новаторство в становлении жанровой системы социалистического реализма **262**
- 78** Співець людської весни: Карел Новий **252**
- 119** Структурні паралелі: Генрік Ібсен “Ляльковий дім” – Іван Франко “Для домашнього огнища” (співавтор Н.Павлик) **311, 320**
- 14** Твори Івана Ольбрахта про Закарпатську Україну **184, 186, 187**
- 138** Текст, підтекст, надтекст, контекст як проблема порівняльного літературознавства **333**
- 105** Хронотоп как аспект изучения жанровой системы романтизма **306, 330, 336**
- 102** Художній час як категорія порівняльної поетики **162, 276, 286, 290, 299, 311, 320, 325, 327**
- 125** О.Чичерін і В. Борковський – корифеї філології **324**
- 53** Jak vznikla prvni kniha Ivana Olbrachta o Zakarpatsku (співавтор В. Гошовський) **242**

Загальні посилання на праці Н.Копистянської 160, 162, 163, 206, 211, 216, 226, 248, 252, 297, 313, 321, 323, 329, 345

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А**ксютина Е.И. 157
 Ануй Ж. (108)
 Ахматова Анна (284)
- Б**алахонов В.Е. 175
 Баллод А. (181)
 Бальзак О. (113), (131), (144), (146)
 Бартошик А. 181
 Батицький Р. 266
 Бахтін М. (147)
 Белецкий Ф. М. 201
 Бендзар Б. 212, 282
 Беранже П.-Ж. 32
 Бернштейн И.
   див. Бернштейн И.А.
 Бернштейн И.А. 233, 254
 Бехер Иоганнес Роберт (55), (68), (156)
 Бехер Й.
   див. Бехер Иоганнес Роберт
 Беляєва Л.В. 353, 354, 357
 Бібл К. (55)
 Білінський М.Е. 324
 Боднар В. 220
 Боева Л. *див.* Боева Л.
 Боева Л. (120), (123), 276
 Борковський В.
   див. Борковський В.І.
 Борковський В.І. (135), (308), (324)
 Боровский Карел Гавличек (7)
 Борхерт Вольфганг (164)
 Ботникова А. Б. 171
 Брандис К. 35
 Брехт Б. (55), (75), (108), (137), (139)
- Булаховська Ю.Л. 169
 Булгаков М. (289)
- В**айскопф Ф.К. (28)
 Вальо М. (339)
 Ванчура В. (18), (39), (55), (77), (102)
 Вацлавек Б. (55)
 Верникова Б. 260
 Випасняк Н.
   див. Мочернюк Н.
 Волков А. *див.* Волков А. Р.
 Волков А. Р. 43, 48, (124)
 Волков Р.М. (90)
 Волькер І. *див.* Волькер Їржі
 Волькер Їржі (13), (30), (55), (59), (63), (192), (193), (206)
 Вольф К. *див.* Вольф Кріста
 Вольф Кріста (110), (159)
 Врба Я. (18)
 Вчелічка Г. (18)
- Г**авличек-Боровский Карел (7), (55)
 Гавлічек-Боровський К. *див.* Гавличек-Боровский Карел
 Гайне Г. (305)
 Гамільтон Г. (25)
 Гартль А. (55)
 Гауптман Г. (144)
 Гаусманн І. (55), (57)
 Гашек Я. (55), (57), (74), (146)
 Геник-Березовська З. 192, 193
 Гердер Й. Г. (128)
 Гетц Ф. (55)
 Гецене Ц.М. 164

Глазарова Я. (39), (55)
Голод Р. 321
Голсуорсі Дж. (144)
Гольберг М.
    див. Гольберг Марк Якович
Гольберг Марк
    див. Гольберг Марк Якович
Гольберг Марк Якович
    (143), (341), 345
Гонтар П. 199
Гофман Е. Т.А. (131), (133),
    (137)
Гошовська Є. М. 33
Гошовский В.Л.
    див. Гошовський В.Л.
Гошовський В.
    див. Гошовський В.Л.
Гошовський В.Л. 23, 33, 242
Гошовський Л.В. 33
Грибовська О.І. 222
Григораш Н.
    див. Григораш Н.Д.
Григораш Н.Д. 147, 151,
    179, 272, 277, 307, 322,
    (331)
Гудков В. П. 334
Гюго В. (144)
Данилюк Р. 204, 273
Д'Арк Жанна (108)
Денисюк І.
    див. Денисюк І.О.
Денисюк І.О. 35, (139), 249,
    263, 293, 350
Діккенс Ч. (113), (133), (163)
Долгош І. 62, 244
Доленкова К. (18)
Досталь М.Ю. 264
Драган О. 212

Дуріх Я. (18)
Дюришин Д. 87, 257
Ербен К. *див.* Ербен К.Я.
Ербен К. Я. (55), (128)
Завадка Б. 183
Зарицкий А.Н. 168
Захаржевська В.О. 245
Зегерс А. (110)
Зорівчак Р. 349
Ібсен Г. *див.* Ібсен Генрік
Ібсен Генрік (119), (134),
    (183), (225), (311), (320)
Іванюк Б. 313
Ігнатів Н.Є. 279
Ільїна Г.Я. 169
Ільницька Л.І. 339
Ільницький М. 280
Ірвінг В. (137)
Калоева И.А. 355
Камаева Е.М. 165, 175
Камю А. (110), (137)
Каня В. (18), (25)
Кафка Ф. (112), (113), (118),
    (131), (137), (146)
Кеба А. 314, 325
Києнко І.О. 258
Кіш Е.Е. (55), (56)
Кобилюх В. 190
Кодак М.П. 259
Коллар Я. *див.* Коллар Ян
Коллар Ян (55), (111), (114),
    (128)
Коновалов Г. 187
Королевич Н.Ф. 346, 352
Корунець І. 210
Космеда Т. 135, 308

- Кравець Я. 32
Кравцов Н.И. 202
Кратохвіл Я. (55)
Кривенко М. 117, 281, 282,
283, 294, 295, 296, 297,
309, 310, 316, 317, 318,
326, 345, 348
Кропивко І.В. 284
Круть Ю.З. 227
Кузнецова Р.

див. Кузнецова Р.Р.

Кузнецова Р.Р. 213, 223,
234, 255, 256
Кулик В. 182
Кульчицька Т. 339
- Л**евицька О. 315
Лех Т. 327
Литвиненко Н.А. 166
Лівінський О. 328
Ліхачов Д. (147)
Лобур Н. 328
Лозинский И.Н.

див. Лозинський Іван

Лозинський І.

див. Лозинський Іван

Лозинський Іван (117), (122),
206, 217, 218, 235, (273),
(281), (283), (296), (309),
(316), (317), (318), (348)
Лондон Дж. (110)
Лондр А. (55)
Лубківський Р. 214
Лукаш Микола (349)
Лук'яненко О. 310
- М**азепа Іван (124)
Мазін Д. М. 329
- Майерова М.

див. Майєрова Марія

Майєрова Марія (12), (16),
(21), (39), (55), (66), (67),
(69), (199)
Маліржова Г. (55)
Мальчевський А. (128)
Манн Г. (139)
Марек І. (18)
Масляк С. 1, 2, (37), (266),
(267)
Матієнко І. 225
Матіїв Г. 319
Маткова А. 286
Матузова Н.

див. Матузова Н.М.

Матузова Н. М. 28, 200
Маха К.Г. (128)
Мацек А. (55)
Машкова А.Г.

див. Машкова А.Г.

Машкова А.Г. (120), 167,
228, 334
Мельничук Л.Ф. 155
Меріме П. (144)
Мерль Р. (55), (139)
Мироненко Л.А. 171, 298
Михайлова О.В. 347
Мінкова Л. (125)
Міцкевич А.

див. Міцкевич Адам

Міцкевич Адам (5), (128),
(306), (330), (333)
Мнішек Г. (146)
Могила Ю. А. 168
Мопассан Г. (131), (133)
Моравець Я. 184
Мориак Франсуа (130), (157)

- Моріак Ф.
див. Мориак Франсуа
- Мороз М.О. 185
- Моторний В.
див. Моторний Володимир
- Моторный В.А
див. Моторний Володимир
- Моторний Володимир 45, 73,
 179, 197, 198, 199, 207,
 222, 238, 287, 310, (350)
- Мотылева Т. 236, 239
- Мочернюк Н. 304, 305, 306,
 330
- Мукаржовський Я. (55)
- Мусіна З.Х. 347
- Мушкудіані О.Н. 170
- Н**аливайко Д.С. 171
- Нахлік Є. 331, 336
- Незвал В. (55)
- Нейман Ст.К. (17), (18), (25),
 (45), (47), (55), (194), (220),
 (221)
- Неруда Я. (55), (113)
- Нечипорук І. 246
- Никольский С.В. 167, 265
- Новий К. (18), (39), (55), (78),
 (252)
- Новомеський Л. (25)
- Нямцу А.Є. 170
- О**льбрахт *див.* Ольбрахт Іван
- Ольбрахт Іван
див. Ольбрахт Іван
- Ольбрахт Іван (1–4), (10),
 (11), (14), (18), (20), (22),
 (23–26), (29), (31), 33, (34),
 (36–41), (53), (55), (62), (65),
 (66), (69), (70), (93), (102),
 (168), (180), (182), (184–
 187), (191), (195), (199),
 (202), (207), (211), (212),
 (215), (216–219), (222),
 (223), (226), (234), (242),
 (243), (244), (255), (270),
 (228), (334), (340)
- П**авлик Н. *див.* Тодчук Н.Є.
- Панів Л. *див.* Панів Л.М.
- Панів Л.М. 126, 135, 179,
 287, 350, 351, 358
- Пантелєєва Г.О. 340
- Панько С. 40, 215, 217, 219
- Первомайский Л. (55)
- Писарев А.А. 202
- Піша А.М. (55)
- Платонов А.
див. Платонов Андрей
- Платонов Андрей (121),
 (133), (146), (314), (325)
- Поліщук Н.
див. Поліщук Н.Ю.
- Поліщук Н.Ю. 160, 308
- Приплоцька М.
див. Приплоцька М.М.
- Приплоцька М. М. 140, 148,
 299, 332
- Р**адишевський Р. 333
- Радовський В. 267
- Рансмайєр Крістоф (161)
- Ремарк Е. М. (144)
- Рен Л. (25)
- Ржезачова Е. 9
- Рильський Максим (333)
- Рід Дж. (55)
- Розендорфер Г. (110), (139)
- Романюк М.М. 295

- Рубанова Г.
див. Рубанова Г.Л.
 Рубанова Г.Л. 72, 73, (245),
 (247), (254), (256), (259),
 (320)
 Руда Т. 333
 Рудницький М. 15
 Рудяков П.М. 169
 Рушді Салман (329)
- Савчин В.** 349
 Садова В. 280
 Санд Жорж (166)
 Сарана Ф. К. 346
 Свенцицкий И.С.
див. Свенціцький Іларіон
 Семенович
 Свенціцький І.
див. Свенціцький Іларіон
 Семенович
 Свенціцький І.С.
див. Свенціцький Іларіон
 Семенович
 Свенціцький Іларіон
див. Свенціцький Іларіон
 Семенович
 Свенціцький Іларіон
 Семенович 4, (50), (95), (106),
 (126), (277), (307), (351)
 Селімович М. (139)
 Сервантес
див. Сервантес М.
 Сервантес М. (133), (305)
 Скварчинська С.
див. Скварчинська Стефанія
 Скварчинська Стефанія
 (147), (149)
 Скульський М. 246
 Словацький Ю. (128)
- Сташків М. 300, 301
 Стендаль Ф. (113), (131),
 (133)
 Степанова Г.А 289
 Стус В. (327)
- Татаренко А.** 302
 Твен Марк (108), (139)
 Теккерей В. (144)
 Тепляков І. 302
 Тік Л. (128), (304)
 Тодчук Н. *див.* Тодчук Н.Є.
 Тодчук Н.Є. 119, 134, 162,
 311, 320, 321
 Трофимович К.
див. Трофимович Костянтин
 Трофимович Костянтин
 (179), (277)
- Уеллс Г.** (55)
 Устиянович Г. О. 33
- Фаулз Дж.** (131), (139), (315)
 Фейхтвангер Л. (137), (139)
 Филиппчикова Р.Л. 251
 Фіськова С.П. 159
 Фішер Я.О. 27, (44)
 Флобер Г. (113), (116), (137),
 (146), (150)
 Фолкнер У. (55)
 Франко Іван (119), (134),
 (162), (311), (320), (321),
 (335), (336)
 Франс Анатоль (165)
 Фромантен (298)
 Фучик Ю. (18)
- Хілл Сьюзен** (332)
- Цибенко Л.Б.** 161
 Цыбенко Е.З. 202

- Цьох Л.Й. 158
- Ч**апек К. *див.* Чапек Карел
 Чапек Карел (18), (39), (42),
 (43), (48), (55), (96), (102–
 104), (130), (133), (137)
 Челецька М. 335
 Чех С. *див.* Чех Сватоплук
 Чех Сватоплук (107), (139)
 Чичерин А.В.
див. Чичерін Олексій
 Чичерін О.
див. Чичерін Олексій
 Чичерін О.В.
див. Чичерін Олексій
 Чичерін Олексій 19, 55, 71–
 73, 85, (91), (132), (135),
 157, 165, 166, 203, (245),
 (247), (254), (259), (308),
 (320), (324), (358)
 Чорній В. 274, 302, 303
- Ш**абловська І.
див. Шаблоўская І.В.
 Шабловская И.
див. Шаблоўская І.В.
 Шаблоўская І.В. (120), 268,
 290
 Шайкевич Б. 199
 Шальда Ф. Кс. (55)
 Шаміссо А. (137)
 Шаповалова М. С. 19
 Шатобриан (298)
 Шахова К.А.
див. Шахова К.О.
 Шахова К.О. 170, 173
 Швець А. 336
 Шевченко А. С. 156
 Шевчук В.І. 54, 195, 226
- Шевчук Н.В. 163
 Шеремет А. 190
 Шерман О. М. 291
 Шишка О. 269
 Шкраб'юк П. 205
 Шлегель Ф. (128)
 Шольце Д. 310
 Шоу Б. (55), (108)
- Я**кимович Б. 358
- Э**ткинд Е. Г. 164
- F**edor M. 359
 Fischer J.O. *див.* Фішер Я.О.
 Frühaufová Eva 292
- G**enyk-Berezovská Zinaida
див. Геник-Березовська З.
- H**avel, Rudolf 211
 Hnízdo Vlastislav 242, 243
 Hronová N. 248, 252
 Honzík J. 197
- J**akobson Roman (110)
 Jokiel I. 240
- K**afka Franz (113)
 Konečný Zdeněk 186
 Koňovalov H.
див. Koňovalov Hennadij
 Koňovalov Hennadij 191, 196
 Kuzněcovová R.R.
див. Кузнецова Р. Р.
- M**otornyj V.A.
див. Моторний Володимир
 Motorný Vladimír
див. Моторний Володимир
- N**ejedlá Jaromíra 229, 262

Novotny V. 231

Olbracht Ivan

div. Ольбрахт Иван

Petrů E. (82)

Popovič Anton 186

Pytlík Radko 230

Radiguet A. 241

Stanislav B. 7

Stanislavová Zuzana 275

Urban Zdenek 224

Ylášek J. (83)

Wollman F. (97)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ У БІБЛІОГРАФІЇ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Журнали і видання, що продовжуються

Античність – Сучасність (питання філології). Донецьк
Бібліотечний вісник. Київ
Біблія і культура. Чернівці
Вісник Книжкової палати. Київ
Вісник Львівського університету. Львів
Вісті з бібліотек. Львів
Вітчизна. Київ
Всесвіт. Київ
Всесвітня література в середніх навчальних закладах України.
Київ
Дружно вперед. Пряшів
Дзвін. Львів
Дукля. Пряшів
Жовтень. Львів
Іноземна філологія. Львів
Книжковий світ. Львів
Літературознавство та культурологія. Чернівці
Міжслов'янські літературні взаємини. Київ
Наша культура. Варшава
Питання літературознавства. Чернівці
Пороги. Прага
Радянське літературознавство. (Тепер “Слово і час”). Київ
Слов'янське літературознавство і фольклористика. Київ
Українське слов'янознавство. (З вип. 13/1976 р. “Проблеми сло-
в'янознавства”). Львів
Філологічні студії. Луцьк

Вестник Московского университета. Москва
Вопросы литературы. Москва
Вопросы русской литературы. Львов
Иностранная литература. Москва
Контекст. Москва
Литературное обозрение. Москва
Славяноведение. Москва

Славянская филология. Москва
Славянский вестник. Москва
Советское славяноведение. Москва
Филологические науки. Москва

Acta Univeisitatis Carolinae. Praha
Bibiana. Bratislava
Česká literatura. Praha
Z'enseignement du Russe. Paris
Literární měsíčník. Praha
Litteraria humanitas. Brno
Slavia. Praha
Slavica Helvetica. Bern
Slavica Slovaca. Bratislava
Slovenský přehled. Praha
Slovenský jazyk v škole. Bratislava
Studia philologica. Prešov
Stylistyka. Opole
Zagadnienia rodzajów literackich. Łódź

Газети

Високий Замок. Львів
Вільна Україна. Львів
Галицька брама. Львів
Життя і праця. Львів
За наукові кадри. Одеса
За радянську науку. Львів
Закарпатська правда. Ужгород
Каменяр. Львів
Ленінська молодь. Львів
Літературна Україна. Київ
Львівська газета. Львів
Неділя. Львів
Поступ. Львів
Просвіта. Львів
Радянський студент. Львів
Червоний прапор. Рівне

ЛЬВОВСКАЯ правда. ЛЬВОВ

Kmen. Praha

Pochodeň. Hradec Králové

Pravda. Bratislava

Rozvoj. Semily

Rudé právo. Praha

Tvorba. Praha

Karel Nový Chceme žít

Моя Карусель
с мушкетерами
вот тебе и литература
моя президиум
книжки
Москва, 19. июня 1965.

Гаяна Романовна Кузнецова
ЧЕШСКИЙ
МЕЖВОЕННЫЙ
РОМАН

Моя Карусель
с мушкетерами
вот тебе и литература
моя президиум
книжки
Москва, 19. июня 1965.

Издательство
Московского университета
1980

ДОДАТОК

Р.Р.К. Кузнецова

ЧЕШСКИЙ
МЕЖВОЕННЫЙ
РОМАН

Эволюция
жанра и стиля

**А.В.
ЧИЧЕРИН**
*** ИДЕИ
И СТИЛЬ**

О ПРИРОДЕ ПОЭТИЧЕСКОГО СЛОВА

Издание второе, дополненное

Второй том Формы и содержание
с приложением к некрологу
главному

27.11.68

от А.В.

Издательство
Московского университета
1980

С О В Е Т С К И Й
П И С А Т Е Л Ъ
МОСКВА 1968

ПОКАЖЧИК ВИДАНЬ З ДАРЧИМИ НАДПИСАМИ
У БІБЛІОТЕЦІ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ*

Автографи науковців
Автореферати

Аникина Т.Е. Система речевых образов в поэзии и прозе М.Пуймановой: 10.02.03. – Славянские языки: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / С.-Петербур. гос. ун-т. – СПб., 1999. – 15 с.

Уважаемой Нонне Фоминичне с любовью в память о встрече. Очень бы хотелось узнать Ваше мнение. Т.Бухаркина (Аникина).

Бандровська О.Т. Творчість Девіда Лоджа і англійський університетський роман 70–80-х рр. ХХ ст.: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Дніпропетр. держ. ун-т. – Д., 1999. – 20 с.

Шановній Нонні Хомівні з глибокою повагою. 7.02.2000. Підпис.

Бернштейн И.А. Развитие реализма в чешском романе ХХ века и европейский литературный процесс: 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / АН СССР. Ин-т мировой лит. им. А.М.Горького. – М., 1978. – 38, [1] с.

Милой Нонне Копыстьянской дружески. Підпис.

Бондарь Н.П. Жанровая система украинской поэзии 50-70-х гг. XIX в.: 10.01.03 – Литература народов СССР (украинская): Автореф. дис. ... канд. филол. наук / АН УССР. Ин-т лит. им. Т.Г.Шевченко. – К., 1984. – 25 с.

Високошановній Ноні Хомівні – від захопленого читача і шанувальника Ваших праць. Микола Бондар.

---

* Тексти дарчих надписів подані у відповідності до орфографії їх оригіналів

Бухаркин П.Е. Русская литература XVIII–XIX веков в контексте православной культуры (проблемы культурного диалога): 10.01.01 – Русская литература: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / С.-Петербург. гос. ун-т. – СПб., 1997. – 46 с.

Дорогим Нонне Фоминичне и Роману Степановичу Копыстьянским с самыми искренними и сердечными чувствами. 12 августа 1997. Підпис.

Гаврилюк А.М. Эстетические взгляды Джона Голсуорси и литературный стиль форсайтовского цикла: 10.01.05 – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / ЛГУ им. И. Франко. – Львов, 1974. – 15, [1] с.

Уважаемой Ноне Фоминичне от автора. Підпис.

Гецене Ц.Н. Вольфганг Борхерт – зачинатель прогрессивной западногерманской литературы: 644 – Литература стран Западной Европы и Америки: Автореф. дис.... канд. филол. наук / ЛГУ им. И.Франко. – Львов, 1968. – 18, [1] с.

Уважаемой Нонне Фоминичне с чувством глубокой признательности за особую чуткость, деликатность, тонкое понимание Борхерта. Підпис. 26.XI.68.

Григораш Н.Д. Українська літературознавча болгаристика XIX – середини XX ст.: Становлення, методологічні засади: 10.01.05 – Порівняльне літературознавство: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Тернопіл. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. – Т., 2002. – 20 с.

Дорогий Нонні Хомівні з великою вдячністю за розуміння, підтримку, допомогу від наукової доні – Підпис.

Зинченко В.Г. “Ф. Л. Век” А. Ирасека и чешский исторический роман конца XIX – начала XX столетия (к проблеме типологии чешского исторического романа): 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / АН УССР. Ин-т лит. им. Т.Г.Шевченко. – К., 1975. – 27 с.

Глубокоуважаемой Ноне Фоминичне Копыстьянской от автора. 4.IV.75. В.Зинченко.

Колесниченко-Братунь Н.Р. Проблемы развития чешского исторического романа 70-х годов (на материале произведений Б.Ржиги, В.Каплицкого, В.Неффа, М.В.Кратохвила): 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис.

... канд. філол. наук / АН УССР. Ін-т лит. ім. Т.Г.Шевченко. – К., 1983. – 24, [1] с.

Дорогий Нонні Хомівні від автора. Підпис.

Кузнецова Р.Р. Чешский роман 30-х годов XX века: 643 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... д-ра філол. наук / МГУ ім. М.В.Ломоносова. – М., 1970. – 26, [1] с.

Дорогой Нонне с искренней симпатией и благодарностью. Р. Кузнецова. 9.IX.70.

Литвиненко Н.А. Основные жанры литературно-критического наследия Жорж Санд: 10.01.05 – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / ЛГУ ім. І.Франко. – Львов, 1974. – 30, [1] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с глубокой благодарностью – от автора 4/III 1974 г.

Машкова А.Г. Сатирическое обличение мещанства в чешском романе 30-х годов XX века: 10.01.05 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / МГУ ім. М.В.Ломоносова. – М., 1974. – 23, [1] с.

Уважаемой Нонне Фоминичне с искренней симпатией. А.Машкова. 2/III-1974.

Мельничук Л.Ф. Чешский сатирический рассказ 20-х годов: 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / АН УССР. Ін-т лит. ім. Т.Г.Шевченко. – К., 1986. – 17 с.

Дорогая Нонна Фоминична! В знак глубокой признательности и уважения. Люда.

Нямцу А.Є. Легендарно-міфологічна традиція у світовій літературі: Теорет. та іст.-літ. аспекти: 10.01.04 – Література зарубіжних країн; 10.01.05 – Порівняльне літературознавство: Автореф. дис. ... д-ра філол. наук / НАН України; Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка. – К., 1997. – 34 с.

Нонне Фоминичне Копытянской с искренним уважением и благодарностью, а также пожеланиями здоровья, добра, благополучия. Підпис.

Осадченко Т.Н. Идейно-художественное новаторство чешского исторического романа 70-х годов XX века: 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / МГУ им. М.В.Ломоносова. – М., 1980. – 22 с.

Уважаемой Нонне Фоминичне с глубокой благодарностью за ценные замечания. Тамара Осадченко. 26.I.1981 г.

Походжук Д.О. Специфіка фольклору гуцульського етноетикету: 10.01.07. – Фольклористика: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2003. – 20 с.

П. Нонні Хомівні Копистянській із щирою вдячністю за науку. Дмитро Походжук. 5.11.03 р.

Поліщук Н.Ю. Трансформація міфологеми Агасфера в західно-європейській літературі XIX–XX ст.: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2001. – 20 с.

Дорогій Нонні Хомівні зі щирою вдячністю за дароване наукове життя. Надя.

Селезинка И.А. Тема преступления и наказания в хрониках и трагедиях В.Шекспира: 10.01.05 – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / ЛГУ им. А.А.Жданова. – Л., 1986. – 22 с.

Уважаемой Нонне Фоминичне от автора. Підпис.

Соколова Т.В. Философская поэзия А. де Виньи и эволюция романтической поэмы во Франции: 10.01.05 – Литература стран Западной Европы, Америки и Австралии: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / ЛГУ им. А.А.Жданова. – Л., 1983. – 47 с.

Дорогой Нонне Фоминичне с глубоким уважением и пожеланиями новых успехов в науке. Підпис. 10.II.84.

Стрекалова З.Н. Словообразование глаголов в современном польском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / АН СССР; Ин-т языкознания. – М., 1955. – 14, [1] с.

Ноне на добрую память – в день моей защиты. Зоя. 30. VI.55 г.

Тодчук Н.Є. Часопростір у творі Івана Франка “Для домашнього огнища” в руслі новацій європейської літератури: 10.01.06 –

Теорія літератури: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2001. – 17 с.

Дорогій Нонні Хомівні з вдячністю. Наталя Тодчук.

Шевченко А.С. Поэтика баллад Иоганесса Роберта Бехера: 10.01.05 – Литература стран Западной Европы и Австралии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / МГУ им. М.В.Ломоносова. – М., 1989. – 25 с.

Милой, дорогой Нонне Фоминичне с признательностью и глубиной благодарностью за всё доброе, за сей свершившийся труд – всегда Ваша – Аля.

Шевчук В.И. Чешская сатирическая проза первой половины XX века: 10.01.04 – Литература зарубежных социалистических стран: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук / АН СССР. Ин-т славяноведения и балканистики. – М., 1985. – 36 с.

Нонне Фоминичне Копыстьянской с глубоким уважением. Підпис. Киев, 19.01.86 г.

Шевчук (Тичина) Н.В. “Різдвяні оповіді” Ч.Діккенса у хроно-типологічних зв'язках: 10.01.04 – Література зарубіжних країн: Автореф. дис. ... канд. філол. наук / Наук. кер. Н.Х.Копистянська; ЛНУ ім. І.Франка. – Львів, 2001. – 19 с.

Вельмишановній Нонні Хомівні з уклінною вдячністю за уроки літературознавчої науки, професійної майстерності та людяності. Тичина.

Яхонтова Д.С. Новаторство творческого метода Теккерея в романе “Ярмарок тщеславия”: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Науч. рук. А. В. Чичерин; ЛГУ им. И.Франко. – Львов, 1965. – 18, [1] с.

Дорогой Нонне с душевной благодарностью за чтение и рецензирование моей работы и за дружескую поддержку. 20/V.65 г. Підпис.

Sabolová, Ol'ga. Kompozícia a sémantika. (K morfológickým kontextom umeleckej prózy): 81-02-09: Teória literatúry a dejiny slovenskej literatúry: Autoreferát dizertácie ... kand. vied o umení. – Bratislava, 1995. – 20 s.

Váženej pani profesorky Kopystianskej srdečně. Підпис. Prešov, 6.5.1996.

Андрєєв В. – д-р філол. наук, проф., Ленінград

Сравнительно-типологические исследования славянских языков и литератур: К XI Междунар. съезду славистов: Сб. ст. / Отв. ред.: В.Д. Андреев, П.А. Дмитриев. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1983. – 158, [1] с.

Нонне Фоминичне Копыстянской – на добрую память. От редакторов. 30.11.83. Підпис.

Бандровська О. – канд. філол. наук, доцент, Львів

Бандровська О. Творчість Девіда Лоджа та академічний контекст. – К.: Генеза, 1998. – 99 с.

Нонні Хомівні з повагою. Щиро Ольга Бандровська. 22.04.99.

Бендзар Б. – канд. філол. наук, доцент, Ужгород

Бендзар Б. Інтернаціоналізм літератури НДР (на матеріалах творів німецьких письменників про Радянську Україну). – Львів: Вища шк., 1979. – 179 с.

Шановній Нонні Хомівні Копистянській від автора. – Підпис. 10.X.79.

Бендзар Б., Бобинець С. Методика викладання світової літератури в загальноосвітній школі з українською мовою навчання: Навч.-метод. посіб. – Ужгород: Вид-во Ужгород. нац. ун-ту, 2001. – 95 с.

Вельмишановній пані Нонні Копистянській у знак поваги та з приязню – Підписи. 25.10.2001.

Бендзар Б., Бобинець С. Українська фонографічна передача антропонімів античної, англо-, німецько- і франкомовної літератури: Монографія. – Ужгород: Закарпаття, 2000. – 172, [2] с.

Вельмишановній п. Нонні Копистянській з щирою приязню і щонайкращими побажаннями – Підпис. 6.08.2001.

Бернштейн І. – д-р філол. наук, проф., Москва

Бернштейн И.А. Развитие чешского романа XX века и европейский роман // Славянские литературы: VI Междунар. съезд славистов, Прага, авг. 1968: Докл. совет. делегации. – М., 1968. – С. 553–576. – Окр. відб.

Милой Ноне с искренней симпатией. Підпис. 10.VIII.68.

Бернштейн И.А. Чешский роман XX века и пути реализма в европейских литературах. – М.: Наука, 1979. – 302, [2] с.

Милой Нонне дружески с пожеланиями больших успехов на трудном пути приближения к докторской степени. 25/VII-1979. Инна.

Боева Л. – д-р філол. наук, проф., Софія

Боева Л. Древнерусские повести (жанры XVII века). – София; Унив. изд-во “Св. Климент Охридски”, 1992. – 219 с.

Уважаемой Нонне с лучшими воспоминаниями о съезде. От автора. Підпис.

Ботникова А. – д-р філол. наук, проф., Воронеж

Алла Борисовна Ботникова: Указ. основ. науч. тр. и ст. / Сост.: Н.М.Зайчевская, С.Н.Филюшкина; Вступ. ст.: Л.В.Романовой, С.Н.Филюшкиной. – Воронеж, 1999. – 23 с.

Нонне Фоминичне Копыстьянской на память о встрече в Киеве и с чувством глубокой приязни от “прототипа”. 23 июня 2000. Підпис.

Бухаркин П. – д-р філол. наук, проф., Санкт-Петербург

Бухаркин П.Е. Православная церковь и русская литература в XVIII–XIX веках (Проблемы культурного диалога). – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 1996. – 168, [2] с.

Дорогим львовским друзьям с глубокой любовью – в память незабвенного Алексея Владимировича. 12 августа 1997. Підпис.

Концепция и смысл: Сб. ст. в честь 60-летия проф. В.М.Марковича / Под ред.: А.Б.Муратова, П.Е.Бухаркина. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 1996. – 377, [3] с.

Дорогой Нонне Фоминичне Копыстьянской с глубокой и искренней любовью от П.Бухаркина. 22 августа 1997 г. С.-Петербург.

Волков А. – д-р філол. наук, проф., Чернівці

Волков А.Р. Драматургія Карела Чапека. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1972. – 173, [2] с.

Дорогій Нонні на знак щирої дружби та поваги. Анатоль.

Гаврилюк А. – канд. філол. наук, доцент, Львів

Гаврилюк А.М. Стилль Форсайтовского цикла Джона Голсуорси: К борьбе за реализм в английской литературе XX века. – Львов: Вища шк., 1977. – 165, [1] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с уважением автор. Підпис.

Галич О. – канд. філол. наук, доцент, Рівне

Назарець В. – канд. філол. наук, доцент, Рівне

Васильєв Є. – канд. філол. наук, доцент, Рівне

Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підруч. для студ. філол. спеціальностей вищ. закл. освіти / За наук. ред. О.Галича. – К.: Либідь, 2001. – 486, [1] с.

Вельмишановній Нонні Хомівні Копистянській з найкращими побажаннями і надією на подальшу творчу співпрацю. Підписи. 27.06.2001.

Гіршман М. – д-р філол. наук, проф., Донецьк

Гіршман М. М. Избранные статьи: Художественная целостность; Ритм; Стилль; Диалогическое мышление. – Донецк: ООО “Лебедь”, 1996. – 159 с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне Копыстянской с наилучшими пожеланиями. Підпис. 18.04.01.

Гиршман М.М. Литературное произведение: Теория художественной целостности. – М.: Яз. славян. культуры, 2002. – 527 с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне с самыми лучшими новогодними пожеланиями. Підпис. 21.12.2002 г.

Гольберг М. – д-р філол. наук, проф., Дрогобич

Збірник на пошану професора Марка Гольберга: До 50-річчя наук. діяльн. та 80-річчя від дня народж. / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І.Франка. Філол. ф-т / Редкол.: Т.Біленко (голов. ред.) та ін. – Дрогобич: Вимір, 2002. – 327 с.

Дорогий Нонні Копистянській на згадку про нашу співпрацю, про дружбу. Нас так багато еднає! Щастя, здоров'я, успіхів. М.Гольберг. 17.V.2002.

Денисюк І. – д-р філол. наук, проф., Львів

Денисюк І.О. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – К.: Вища шк., 1981. – 213, [2] с.

Вельмишановній і дорогій Нонні Хомівні з сердечністю та найкращими побажаннями. Львів, 29 січня 1982 р. Підпис.

Денисюк І.О. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів: Наук.-видавн. т-во “Академічний експрес”, 1999. – 277, [1] с.

Дорогій Нонні Хомівні – найбільшому генологу сучасності – з сердечністю. Підпис. 14.01.2004 р.

Дьяконова Н. – д-р філол. наук, проф., Ленінград

Дьяконова Н.Я. Стивенсон и английская литература XIX века. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1984. – 192 с.

Нонне Фоминичне Копыстьянской с благодарностью за гостеприимство. Підпис.

Засекін С. – канд. філол. наук, доц., Луцьк

Засекіна Л.В., Засекін С.В. Вступ до психолінгвістики. – Острог, 2002. – 167 с.

Вельмишановній Нонні Хомівні з найкращими побажаннями від автора. 5.11.2003 р. Підпис.

Ичевська Т. – канд. філол. наук, доцент, Пловдив

Ичевска Т. Митичното в българската литература – светове и форми. – Пловдив, 2000. – 236, [1] с.

Профессору Копыстьянской – с уважением и с самыми лучшими пожеланиями! 5.XI.2001 г. Т.Ичевска. Пловдив.

Іванов І. – канд. філол. наук, доц., Ленінград

Грубін Ф. Романс для Корнета: Пер. с чеш. / Предисл. И.Иванова. – М.: Прогресс, 1970. – 288 с.

Ноне, Роману и Игорю Копыстьянским в память о пражско-львовско-ленинградских встречах, об отчаянных попытках объять необъятное с пожеланиями успехов, благополучия и такого же вкуса к новизне на будущее. Игорь Иванов. Ленинград, 25 августа 1970.

Камаєва Є. – канд. філол. наук, доц., Львів

Камаева Е.М. Французский социально-философский роман конца XIX века: В борьбе против политической реакции. – Львов: Выща шк., 1969. – 196, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с пожеланием самого доброго и красивого, творческих успехов и радостей от автора. Підпис. 28/IV.89.

Каралашвілі Р. – д-р філол. наук, проф., Тбілісі

Каралашвили Р. Мир романа Германа Гессе. – Тбилиси, 1984. – 260, [2] с.

С чувством глубокого уважения и с наилучшими пожеланиями. Р.Каралашвили.

Кеба О. – д-р філол. наук, проф., Кам'янець-Подільський

Кеба А. Андрей Платонов и мировая литература XX века: Типологические связи. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2001. – 319 с.

Вельмишановній Нонні Хомівні – Вченому й Людині – з захопленням і вдячністю автор. 5.03.2003 р.

Коновалов Г. – канд. філол. наук, доц., Київ

Чеська поезія = Česká poezie: Антологія / За ред. Г.Кочура та М.Рильського; Вступ. ст. І.Шотоли; Прим. склав Г.Коновалов. – К.: Держ. вид-во худож. л-ри, 1964. – 586, [1] с.

Нонні Хомівні Копилянській з глибокою симпатією. Г.Коновалов. Київ, 29 вересня 64 р.

Краснова Л. – д-р філол. наук, проф., Дрогобич

Краснова Л. В. Художественный мир Александра Блока: Учеб. пособие по спецкурсу. – М.: Прометей, 1990. – 94, [1] с.

Нонне Копылянской – в знак объединяющей всех нас светлой памяти об Алексее Владимировиче Чичерине. Підпис. 10.02.97.

Кузнецова Р. – д-р філол. наук, проф., Москва

Подаровано шість книжок, дванадцять статей.

Кузнецова Р. Мария Майерова: Жизнь и творчество. – М.: Худож. лит., 1982. – 291, [2] с.

Милой Нонне на память о многолетней дружбе и сотрудничестве в области чешской литературы. 3.XI.82. Підпис.

Кузнецова Р. Роман 70–80-х годов в Чехословакии. – 2-е изд., доп. – М.: Совет. писатель, 1988. – 475, [2] с.

Дорогой Нонне в знак нашей давней дружбы с надеждой на дальнейшее творческое общение. Сердечно Р.Кузнецова, май 1988 г. Москва.

Кузнецова Р. Роман-баллада в чешской прозе // Acta universitatis Carolinae: Philologica. – 1973. – № 3–4. – S. 19–44. – Окр. відб.

Милой Нонне с искренним уважением и любовью. Р.Кузнецова. 11.IV.76.

Кузнецова Р. Чешский межвоенный роман: Эволюция жанра и стиля. – М.: Изд-во Москов. ун-та, 1980. – 284, [2] с.

Милой Нонне с искренней симпатией и лучшими воспоминаниями о Львове, о днях, когда зарождалась эта книга с благодарностью за мудрые советы. Підпис. Октябрь 1980.

Кузько К. – д-р філол. наук, проф., Львів

Кузько Е.Я. Проблемы языка современной художественной литературы: Несобственно-прямая речь в литературе ГДР. – Львов: Вища шк., 1980. – 204, [3] с.

Дорогий Нонні Хомівні Копистянській з глибокою повагою і добрими побажаннями – Підпис. 10. V.1980 р.

Лейтес Н. – д-р філол. наук, проф., Перм

Лейтес Н.С. Черты поэтики немецкой литературы нового времени: Учеб. пособие по спецкурсу. – Пермь, 1984. – 80 с.

Нонне Фоминичне с чувством сердечной симпатии и надеждой на продолжение знакомства. Підпис. 28.III.88. Москва.

Лозинський І.

Лозинский И.И. Первое украинское исследование о гениальном чешском сатирике [Ярославе Гашеке] // Совет. славяноведение. – 1967. – № 2. – С. 91–92. – Окр. відб.

Дорогий Нонні Хомівні на добру згадку разом зі сердечним побажанням якнайшвидшого виходу монографії про І.Ольбрахта. Автор І. Лозинський. 17.X.1968 р.

Польські фразки: Збірник: 3 пол. / Упоряд. і авт. передм. І.М.Лозинський. – К.: Дніпро, 1990. – 188 с.

Дорогій пані Нонні Копистянській на добру пам'ять разом зі словами симпатії та побажанням, щоб ця книжка настроювала на веселий лад і підносила науковий оптимізм. Вдячний автор. Львів, 16 січня 1992.

Матузова Н. – д-р філол. наук, проф., Київ

Матузова Н.М. Празькі німецькі соціалістичні письменники: Літ. портр. – К.: Наук. думка, 1971. – 293, [2] с.

Уважаемой Нонне Фоминичне с искренней симпатией Н.Матузова. 6.IV.1972. Киев.

Машкова А. – канд. філол. наук, доц., Москва

Машкова А.Г. Драма К. Чапека “Мать” и пьеса Б.Брехта “Винтовки Тересы Каррар” // Вестн. Моск. ун-та: Филология. – М., 1972. – № 3. – С. 14–24. – Окр. відб.

Дорогой Нонне Фоминичной с любовью. А.М. 2.VI.74.

Машкова А. Г. Некоторые актуальные вопросы теории сатиры в советском литературоведении // Českosl. Rusistika. – 1974. – № 1. – С. 4–10. – Окр. відб.

Дорогой Нонне Фоминичне с благодарностью и большой симпатией. Автор. 2.VI.74.

Мироненко Л. – д-р філол. наук, проф., Донецьк

Мироненко Л.А. Проблемы французской романтической прозы I половины XIX в. Жанрово-стилевые искания. Поэтика: [Учеб. пособие]. – Донецк, 1995. – 109, [2] с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне с доброй памятью и добрыми чувствами. Л.Мироненко.

Мироненко Л.А. Художественный мир “личного романа”: от Шатобриана до Фромантена. – Донецк, 1999. – 236 с.

Нонне Фоминичне – с глубоким уважением и признательностью. Підпис.

Моллов Т. – канд. філол. наук, доцент, Велико Тирнов

Моллов Т. Мит. Епос. История. (Старобългарските историко-апокалиптични сказания (992 – 1092 – 1492). – Велико Търново: Унив. изд-во “Св. св. Кирил и Мефодий”, 1997. – 256 с.

*На 2-жа Копыстьянская – с поздравом от Света гора Търновска!
От автора: с хронотопен привет. Підпис. 08.XI.2001 г.*

Мотильова Т. – д-р філол. наук, проф., Москва

Подаровано дев'ять книжок.

Мотылёва Т. Достояние современного реализма: Исследования и наблюдения. – М.: Совет. писатель, 1973. – 436, [2] с.

Нонне Фоминичне Копыстьянской от души желаю восхождения к новым научным высотам. 29.IX.73. Т.Мотылёва.

Мотылёва Т. Литература против фашизма: По страницам новейшей зарубежной прозы. – М.: Совет. писатель, 1987. – 382, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне – с добрыми львовско-московско-ленинградскими воспоминаниями. 3/XI.87. Т.М.

Мотылёва Т. Роман – свободная форма: Статьи последних лет: Черты современной прозы; Толстой и Достоевский за рубежом; О литературе ГДР. – М.: Совет. писатель, 1982. – 397, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с пожеланием, чтобы все горести и тревоги были прочно забыты ещё в текущем году. Т.Мотылёва. 14/III.82.

Мудесіті М. – канд. філол. наук, доц., Одеса

Жанровые разновидности романа в зарубежной литературе XVIII–XX веков / Рук. авт. коллектива М.П.Мудесити. – К.; Одеса: Вища шк., 1985. – 145, [2] с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне с сердечной благодарностью. Шість підписів.

Нахлік Є.– канд. філол. наук, Львів

Нахлік Є.К. Рисы романтической поэтики в оповіданні Г.Квітки-Основ'яненка “Перекотиполе” // Укр. мова і л-ра в шк. – 1982. – № 8. – С. 17–22.

Дорогий Нонні Хомівні Копыстьянській з глибокою вдячністю за літературознавчу освіту – учень Євген Нахлік. 26.VIII.82.

Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20–60-х років ХІХ ст. – К.: Наук. думка, 1988. – 317, [1] с.

Дорогій Нонні Хомівні Копистянській з глибокою вдячністю за лекції у Львівському університеті, за наукову підтримку і сприяння. З найкращими побажаннями – учень Євген Нахлік.

Никольський С. – д-р філол. наук, проф., Москва

Никольский С.В. Две эпохи чешской литературы. – М.: Наука, 1981. – 299, [2] с.

На добрую память Нонне Фоминичне Копыстянской с пожеланием успехов на новый, 1984 год. 2.I.1984. Підпис.

Никольский С.В. Научная фантастика и искусство иносказания // Совет. славяноведение. – 1992. – № 1. – С. 57–71. – Окр. відб.

Дорогой Нонне Фоминичне Копыстянской. 23.XI.93. Підпис.

Никольский С.В. О некоторых явлениях жанрового синтеза в чешской литературе 20–30-х годов ХХ века // Славянские литературы: VI Междунар. съезд славистов (Прага, авг. 1968): Докл. совет. делегации. – М., 1968. – С. 532–552. – Окр. відб.

Нонне Фоминичне Копыстянской на память о встречах в Праге. От автора. 20.XI.68. Підпис.

Нямцу А. – д-р філол. наук, проф., Чернівці

Подаровано сімнадцять книжок.

Нямцу А. Загальнокультурна традиція у світовій літературі. – Чернівці: Рута, 1997. – 224 с.

Нонне Фоминичне Копыстянской с искренним уважением и благодарностью. Підпис.

Нямцу А.Е. Мир Нового Завета в литературе. – Черновцы: Рута, 1998. – 108 с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне Копыстянской с искренним пожеланием здоровья, добра и благополучия. Підпис.

Олонова Е. – канд. філол. наук, Прага

Бернштейн И.А., Олонова Э.М. Современный чешский и словацкий роман. – М.: Изд-во АН СССР, 1962. – 170, [2] с.

Милой Нонне с искренней симпатией и уважением. Эльвира. 25.8.1964 г.

Панів Л.

Вчені кафедри слов'янської філології: [Біобібліогр. покажч.] / Уклад. Л.Панів. – Львів: ЛДУ, 1998. – 123, [1] с.: фотогр. – (Біобібліогр. вчен. ун-ту).

Шановній Нонні Хомівні Копистянській з повагою і вдячністю за допомогу у складанні покажчика. 5.X.98 р. Л.Панів.

Петрушенко В. – канд. філол. наук, доц., Львів

Петрушенко В.Л. Ностальгія по абсолютному: Філософський контекст кинотворчества Андрея Тарковського. – К.: Ред. журн. “Самватас”, 1995. – 184, [1] с. – (Б-ка журн. “Самватас”).

Нонне Фоминичне с искренним уважением и благодарностью за общение. 24.XII.1995. Підпис.

Плавскін З. – д-р філол. наук, проф., Ленінград

Плавскін З.И. Испанская литература XIX–XX веков. – М.: Высш. шк., 1982. – 245, [2] с.

Многоуважаемой Нонне Фоминичне Копыстянской в память о встречах во Львове от автора. 25/X.82. Підпис.

Плавскін З.И. Литература Испании IX–XV веков. – М.: Высшая шк., 1986. – 174, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне – с неизменными дружескими чувствами. 4/III. 1987 г. Підпис.

Порочкіна І. – канд. філол. наук, доц., Ленінград

Порочкіна И.М. Л.Н.Толстой и славянские народы: Литературно-эстетические и социально-философские взаимосвязи второй половины XIX – начала XX века. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1983. – 166, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с уважением и пожеланиями здоровья и успехов. От автора. Ноябрь 1983 г.

Ровда К. – д-р філол. наук, проф., Ленінград

Подаровано одну книжку і дві статті.

Ровда К.И. Россия и Чехия: Взаимосвязи литератур: 1870–1890. – Л.: Наука, 1978. – 287, [1] с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне Копыстянской на добрую память. К.Ровда. 28.XI.1978 г. Ленинград.

Ровда К.И. Славянская общность и проблемы культуры // История, культура, этнография и фольклор славянских народов: VII Междунар. съезд славистов, Варшава, авг. 1973 г.: Докл. совет. делегации. – М., 1973. – С. 267–285. – Окр. відб.

Нонне Фоминичне Копыстянской с добрыми пожеланиями. К. Ровда. 26.XI.78.

Родько М. – канд. філол. наук, доц., Львів

Подаровано три книжки, одну статтю.

Родько М. Радянська література в Західній Україні 1920–1939: Літ.-крит. нарис. – К.: Рад. письм., 1964. – 159, [2] с.

Близьким і добрим моїм сусідам Нонні і Романові з щирою приязню. Автор. 14.IX.64 р. Підпис.

Родько М. Українська поезія перших пожовтневих років. – К.: Наук. думка, 1971. – 307, [2] с.

Дорогим друзям Нонні та Романові на добрий спомин і з побажанням успіхів на науковій ниві від колишнього (незрадливого) сусіда, автора цієї книжки. 20.XII.1971 р. Підпис.

Санюк Д. – канд. філол. наук, доц., Мінськ

Санюк Д.К. Мастацкія сістэмы А.Міцкевіча і Я.Купалы ў святле ідэалагемы “нацыянальны месіянізм”. – Мінск, 1998. – 19 с.

Глыбокапаважанай Ноне Фамінічне ад прыхільніка ея таленту. 1.09.98. Підпис.

Селезінка І. – канд. філол. наук, Львів

Селезінка І.О., Селезінка О.М. Особливості творчого методу В.Шекспіра (типологічні зв'язки між художнім методом В.Шекспіра та діалектичним вченням доби Відродження): Монографія. – Львів: Каменяр, 2002. – 263, [2] с.

Дорогим Нонні Хомівні та Роману Степановичу з почуттям глибокої поваги та любові. 22/IX.2002 р. Підпис.

Соколова Т. – д-р філол. наук, проф., Ленінград

Соколова Т.В. Философская поэзия А. де Виньи. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1981. – 173, [1] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с искренними дружескими чувствами. Підпис. 10.II.83.

Солодовник В. – канд. філол. наук, доц., Краснодар

Американская литература: Проблемы романтизма и реализма. Вып. 3. / Кубан. гос. ун-т. – Краснодар, 1975. – 174, [2] с. – Серед авт. В.Солодовник.

Дорогой Нонне Фоминичне с великой благодарностью за поддержку и доброжелательность. Підпис. 14/V-75.

Ткаченко А. – д-р філол. наук, проф., Київ

Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства). – К.: Правда Ярославичів, 1998. – 448 с.

Вельмишановній Нонні Хомівні Копистянській – у дні святкування 150-річчя кафедри української літератури Львівського університету. Отут мене перебив Штонь. Підпис. 22.10.98 р.

Тодчук Н. – канд. філол. наук, Львів

Тодчук Н. Роман Івана Франка “Для домашнього огнища”: простір і час / Відп. ред. Н.Х.Копистянська. – Львів, 2002. – 202, [2] с. – (Франкозн. сер.; Вип. 4).

Дорогий Нонні Хомівні з любов'ю і вдячністю. Наталя Тодчук.

Торкут Н. – д-р філол. наук, проф., Запоріжжя

Торкут Н.М. Проблеми генези і структурування жанрової системи англійської прози пізнього Ренесансу (малі епічні форми та “література факту”). – Запоріжжя, 2000. – 406 с.

Вельмишановній Нонні Хомівні з найкращими побажаннями. Наталя Торкут. Підпис.

Филипчикова Р. – канд. філол. наук, Москва

Рыбак И. “Иду на красный свет!": Худож. публицистика: Пер. с чеш. / Предисл. Р.Л.Филипчиковой. – М.: Прогресс, 1986. – 350, [1] с. – (Зарубеж. худож. публицистика и документ. проза).

Нонне Фоминичне Копыстьянской – с глубоким уважением. Р.Филипчикова. 10.9.1986 г.

Филипчикова Р.Л. Документально-художественный жанр в литературе социалистической Чехословакии. – М.: Наука, 1986. – 286, [1] с.

Нонне Фоминичне – с самыми теплыми новогодними пожеланиями. Р.Филипчикова. 23.XII.86.

Філюшкіна С. – канд. філол. наук, доц., Воронеж

Филюшкина С.Н. Современный английский роман: Формы раскрытия авторского сознания и проблемы повествовательной техники. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1988. – 182, [2] с.

Нонне Фоминичне с уважением и в память о знакомстве на Одесском семинаре. С.Ф. 17/III-90.

Хализев В. – д-р філол. наук, проф., Москва

Хализев В.Е. Драма как род литературы: (Поэтика, генезис, функционирование). – М.: Изд-во Москов. ун-та, 1986. – 259, [2] с.

Нонне Фоминичне Копыстянской в знак искреннего уважения и на память о наших встречах и беседах весной 1988 года. В.Хализев. 1/VI.88 г.

Червінська О. – д-р філол. наук, проф., Чернівці

Червинская О. Акмеизм в контексте Серебряного века и традиции. – Черновцы: Alexandru cel Vip.; Рута, 1997. – 270, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне Копыстянской. Оля Червинская. Львов 25.XI.99.

Червинская О. Пушкин, Набоков, Ахматова: метафоризм русского лирического романа. – Черновцы: Рута, 1999. – 150, [1] с.

Профессору Копыстянской, дорогой Нонне Фоминичне в ожидании диалога. Оля Червинская. 25.XI.99.

Червінська О.В. Рецептивна поетика: Історико-методологічні та теоретичні засади: Навч. посіб. – Чернівці, 2001. – 56 с.

Дорогий Нонні Хомівні, за ковток свіжого повітря, який також є рецептивною штукаю. З любов'ю Ольга Червінська. (До зустрічі). 26.10.02.

Чичерін О. – д-р філол. наук, проф., Львів

Подаровано дев'ять книжок, дванадцять статей.

Чичерин А.В. Возникновение романа-эпопеи. – М.: Совет. писатель, 1958. – 370, [2] с.

Глибокоуважаемой и дорогой Нонне Фоминичне Копыстянской деятельному науковцу от автора. 21.III.59. Львов.

Чичерин А.В. Идеи и стиль: О природе поэтического слова. – М.: Совет. писатель, 1965. – 297, [2] с.

Дорогой Нонне Фоминичне Копыстянской с искренним уважением и на добрую память от автора. 25.X.65.

Чичерин О. Літературознавчий метод Івана Франка в його судженнях про французьку літературу ХІХ ст. // Іван Франко: Ст. і матеріали. – Львів, 1958. – Зб. 6. – С. 191-199. – Окр. відб.

Дорогой Нонне Фоминичне Копыстянской от автора. 14.XI.58.

Чичерин А.В. Очерки по истории русского литературного стиля: Повествовательная проза и лирика. – М.: Худож. лит., 1977. – 444, [1] с.

Дорогим Нонне Фоминичне и Роману Степановичу – в торжественный и радостный и успокоительный для Вас День от автора. 5.III.78.

Чичерин А.В. Произведения О.Бальзака “Гобсек” и “Утраченные иллюзии”. – М.: Высш. шк., 1982. – 94, [1] с.

Милой Нонне Фоминичне Копыстянской с лучшими пожеланиями от автора. 25 августа 82 г.

Шабловська І. – канд. філол. наук, проф., Мінськ

Шабловская И.В. Самой высокой мерой: Современная проза европейских социалистических стран о войне. – Минск: Университетское, 1984. – 203, [4] с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне с добрыми пожеланиями. Підпис. Янв. 1986.

Шайкевич Б. – канд. філол. наук, доц., Одеса

Шайкевич Б.А. Драматургия Ибсена в России (Ибсен и МХАТ). – К.: Изд-во Киев. ун-та, 1968. – 175, [2] с.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне Копыстянской – первому рецензенту этой книги – благодарный автор. Підпис. 11/I.69.

Шайкевич Б.А. Ибсен и русская культура: Очерки. – К.: Вища шк., 1974. – 140, [2] с.

Нонне Фоминичне Копыстянской с глубоким уважением. Б.Шайкевич. 4/IX.

Шаповалова М. – канд. філол. наук, доц., Львів

Шаповалова М.С. Шекспір в українській літературі. – Львів: Вища шк., 1976. – 210, [2] с.

Дорогий Нонні Хомівні на згадку. 9.IX.76. Підпис.

Шевченко А. – канд. філол. наук, доц., Мінськ

Хрестоматія по античній літературі: В 4 т. Античний епос. Т. 1: [Учеб. пособие] / Сост. А.С.Шевченко. – Минск: Амалфея, 2001. – 560 с.

Милой Нонне Фоминичне с признательностью и глубоким уважением. Аля. 9.09.2001.

Шевчук В. – д-р філол. наук, Київ

Шевчук В.І. Новітній чеський роман. (Громадянська позиція літературного героя 70-х років). – К.: Наук. думка, 1983. – 213, [2] с. – До ІХ Міжнар. з'їзду славістів.

Дорогий Нонні Хомівні Копистянській – колезі по вивченню чеської літератури – з найкращими побажаннями. Підпис. 26.08.1983 р.

Шевчук В. І. Чеський сатиричний роман ХХ ст. (1900–1940). – К.: Наук. думка, 1978. – 273, [2] с.

Дорогий Нонні Хомівні Копистянській з дружніми почуттями. Автор. 3/III -1978. Київ. Підпис.

Buriánek F. – д-р філол. наук, проф., Прага

Buriánek, František. Petr Bezruč. – Praha: Českosl. spisovatel, 1957. – 213, [1] s. – (Postavy a dílo: Čes. řada; Sv. 3).

Vážené soudružce Nonně Kopystjanské upřimně. V Praze, srpen 1960. Підпис.

Buriánek, František. Jiří Marek. – Praha: Českosl. spisovatel, 1984. – 153, [2] s.

Nonně Kopystjanské p.f. 1985. František Buriánek.

Buriánek, František. Národní umělec Fráňa Šrámek. – Praha: Stát. Nakl-ví krásné lit., hudby a umění, 1960. – 136, [2] s.

Milé soudružce Nonně Kopystjanské na upominku léta 1960 v Praze. František Buriánek.

Buriánek, František. Současná česká literatura. – Praha: Orbis, 1960. – 179, [3] s. – (Malá mod. encykl.; T. 16).

Soudružce Nonně Kopystjanské srdečně. V Praze, srpen 1960. Підпис.

Cymborska-Leboda M. – д-р філол. наук, проф., Люблін

Cymborska-Leboda M. Диалог между эстетикой и философией. Эрос и эротика познания в текстах В. Иванова и других мыслителей XX века // Z polskich studiów slawistycznych. – Warszawa, 1998. – S. 101–106. – Ser. IX. – Окр. відб.

Ноне Копыстьянскої на память о встречах и с лучшим почтением. М. Cymborska-Leboda.

Ďurišín D. – д-р філол. наук, Братіслава

Ďurišín, Dionýz. Dialógy a reflexie (O medziliterárnosti). – Bratislava: Smena, 1987. – 193, [2] s.

Váženej a milej dr. N. Kopystanskej, srdečne venuje. Підпис. Bratislava, 12.6.1987.

Fischer J. – д-р філол. наук, проф., Прага

Подаровано дві книжки, дев'ять статей.

Fischer, Jan O. Pohledy pod pokličku: Hrst dojmů z Francie a rozhovory z literárního zákulisí. – Praha: Českosl. spisovatel, 1974. – 361, [3] s.

Тов. Н.Х.Копыстьянскої искрено. Підпис. Прага, 27.2.1975.

Fischer, Jan O. Směry a tendence francouzské poválečné prózy // Světová lit. – 1976. – № 1. – S. 208–254. – Окр. відб.

Тов. Ноне Копыстьянскої от всего сердца. Підпис.

Merl Robert. Rozhovor s Robertem Merlem o jeho románové tvorbě / Rozmlouval J.O.Fischer // Tvorba. – 1973. – № 35. – S. 14.

Se srdečnými pozdravy. Підпис.

Franek L. – д-р філол. наук, проф., Братіслава

Franek, Ladislav. Štýl prekladu: Vývinovo-teoretická a kritická analýza slovenských prekladov Paula Claudela. – Bratislava: Veda vyd-vo SAV; Ustav svetovej lit. SAV, 1997. – 160 s.

So želaním peľního a poučného čítania venuje L. Franek.

Grygar M. – д-р філол. наук, проф., Прага

Grygar, Mojmir. Dialektika literárních směrů a druhů // Čes. lit. – 1964. – № 2. – S. 91–109. – Окр. відб.

Nonně přátelsky trochu “šedé teorie”. Mojmir Grygar. Moskva, 2/43.64.

Havel R. – науковий працівник

Институту чеської літератури АН ЧРСП, Прага

Editor a text: Úvod do praktické textologie / Redakce: R.Havel, B.Štorek. – Praha: Českosl. spisovatel, 1971. – 178, [3] s.

Nonně Kopyst’anské s pozdravem R. Havel. Konec 1971.

Havel R. Moskevský deník I. Olbrachta // Čes. lit. – 1975. – № 1. – S. 53–63. – Окр. відб.

Nonně Kopyst’anské s pozdravem její. R. Havel.

Havel R. Olbrachtovy satirické verše a epigramy // Sborník Národního muzea v Praze. – Praha, 1971. – Sv. XVI, čís. 2. – S. 115–121.

Milé Nonně Kopyst’anské s přátelským pozdravem její. R. Havel. Srpen 1972.

Havlová F. – канд. філол. наук, Прага

Havlová F., Stich A. Stylistické studie I. – Praha: Ústav pro jaz. čes. ČSAV (odd. jazykové kultury a stylistiky), 1974. – 165 s.

S pozdravem. Підпис.

Heřman M. – канд. філол. наук, Прага

Heřman, Miroslav. Jozef Dobrovský a české příslovnictví. – Praha: Ústav pro čes. lit. ČSAV, 1968. – 156 s.

Paní N. Kopyst’anské s upřímým pozdravením Miroslav Heřman. Praha, srpen 1968.

Hrozičnik J. – д-р істор. наук, Братіслава

Doležal Jiří, Hrozičnik Jozef. Medzinárodná solidarieta v Slovenskom národnom povstaní. – Bratislava: Osvete, 1959. – 278, [1] s.

Váženej N. Kopyst’ansky s úctou a srdečnosťou venuji. Підпис. Bratislava, 27.VIII.60.

Králík O. – д-р філол. наук, проф., Оломоуц

Králík, Oldřich. Tři verše Olbrachtova bratra Zaka // Krkonoše Podkrkonoší. – Olomouc, 1963. – S. 297–333.

Lvovské olbrachtovkyni doc. Kopyst'anské Olomoucký (ex) olbrachtovec. O. Králík. 18.8.75.

Magnuszewski J – д-р філол. наук, проф., Варшава

Magnuszewski, Józef. Słowiańszczyzna zachodnia i południowa: Studia i szkice lit. – Warszawa: PWN, 1995. – 295 s.: il.

У листі, доданому до книжки: Szanowna Pani, z żalem zawiadamiamy, że 19 grudnia 1994 roku zmarł Pan Profesor Józef Magnuszewski. Zgodnie z wolą Pana Profesora przesyłamy jego ostatnią książkę, za którą otrzymał nagrodę Rektora Uniwersytetu Warszawskiego. Pragnął przesłać Pani egzemplarz z dedykacją, lecz niestety – zabrakło mu sił. Proszę przyjąć wyrazy szacunku. Redaktor Działu Filologii Polskiej. Підпис [Elżbieta Błuszkowska]. 31 lutego 1995 r.

Martinowsky G. – д-р філол. наук, проф., Париж

Martinowsky, Georges. Le préverbe pere- en russe // Revue des études slaves: Tiré à part. – 2002–2003. – № 2–3. – P. 291–302. – Окр. відб.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне на добрую память...и до будущих плодотворных встреч! Любляна, 21.08.03. Підпис.

Nejedlá J. – канд. філол. наук, доц., Прага

Nejedlá, Jaromíra. Balada a moderní epika. – Praha: Českosl. spisovatel, 1975. – 176, [3] s.

Vážené a milé doc. Noně Kopistjanské srdečně. Jaromíra Nejedlá. Praha, srpen 1975.

Novotný V. – журналіст, Прага

Novotný, Vladimír. Odpovědnost tvorby: Mozaika sovětské literární současnosti. – Praha: Mladá fronta, 1983. – 130, [2] s.

Нонне Копыстьянской с уважением. В Праге 9.8.83. Вл. Новотны.

Opelík J. – kand. філол. наук, Прага

Olbracht, Ivan. Žalář nejtemnější / Předmova “Klasik moderní české prózy” J.Opelík. – Praha: Stát. nakl-ví krásné lit. a umění, 1963. – S. 7–34. – Окр. відб.

Paní Kopyst'anské nad šálkem černé kávy srdečně. Підпис. 25/8.67.

Olbracht, Ivan. Dopis z Československa / K vyd. přípr. a úvodní slovo napisał J. Opelík. – Praha: Svoboda, 1967. – 35, [1] s.

Paní Noné Kopist'anské tento dopis našeho společného známého srdečně. Підпис. 62.1968.

Slovník českých spisovatelů. – Praha: Českosl. spisovatel, 1964. – 625 s.

Milé Noné Kopyst'anské srdečně posílají. Підпису редакторів видання (Rudolf Havel a Jiří Opelík).

Pytlík R. – д-р філол. наук, Прага

Bibliografie Jaroslava Haška (Soupis jeho díla a literatury o něm) / Sestavil a redigoval B. Mědílek; Předml. R. Pytlík. – Praha: Památník nár. písemnictví, 1983. – 338 s.

Paní prof. Nonnie Kopystianské srdečně. Radko Pytlík. 9.VIII.83.

Pranjić K. – kand. філол. наук, доц., Загреб

Pranjić, Krunoslav. Jezik i književno djelo: Oglеди za lingvostilističku analizu književnih tekstova. – 2 izd., nepromijenjeno. – Zagreb: Školska knj., 1973. – 197 s.

Sudarinja Noni, srdačno, Kruno. Zagreb, 6.VIII / 78.

Rakus S. – д-р філол. наук, проф., Пряшів

Rakus, Stanislav. Medzi mnohoznačnosťou a presnosťou. – Levoča: Modrý Peter, 1993. – 119 s.

Váženej pani profesorky Kopystianskej venuje s úctou a srdečne Stanislav Rakus. Prešov, 2. mája 1996.

Rakus, Stanislav. Poetika prozaického textu (Látka, téma, problém, tvar). – Bratislava: Sloven. spisovatel, 1995. – 118, [1] s.

Váženej pani profesorky Копыстьянскей venuje s úctou a srdečne Stanislav Rakus. Prešov, 2.5.1996.

Ruščák Fr. – канд. філол. наук, доц., Пряшів

Studia philologica. Annus II / Acta facultatis paedagogicae universitatis Šafarika. – Prešov, 1994. – 176 s.

Milej pani profesorce Kopystianskej s úctou a rád venuje. Підпис. Prešov, 9.5.1996.

Text a kontext: Zb. z medzinár. ved. konf., 18–19 nov. 1993, Prešov / Úv. slovo Fr. Ruščák. – Prešov, 1993. – 291 s.

Milej pani profesorce Kopystianskej úprimne a rád venuje František Ruščák. Prešov, 9.5.1996.

Stanislavová Z. – канд. філол. наук, проф., Пряшів

Stanislavová, Zuzana. Priestorom spoločenskej prózy pre deti a mládež: Interpretačné štúdie. – Prešov: Ped. fak. UPJŠ, 1995. – 98 s.

Milej pani Nonne s úctou a vdákou. Підпис. Lviv, 26. mája 1996.

Stoff A. – д-р філол. наук, проф., Торунь

Stoff, Andrzej. O pojęciu interpretacji // Acta Universitatis Nicolai Copernici. – 1993. – Z. 266. – S. 87–109. – (Filologia polska; T. XLI).

Szanownej Pani Profesor Nonnie Kopystiańskiej z życzeniem owocnej pracy nad czasem i przestrzenią w literaturze. Autor. Toruń, w maju 1999 r.

Strohsová E. – канд. філол. наук, Прага

Strohsová, Eva. Zrození moderny. – Praha: Českosl. spisovatel, 1963. – 155, [1] s.

S pozdravem Eva Strohsová.

Vlašín Š. – д-р філол. наук, Прага і Брно

Čeští spisovatelé 20. století: Slovn. přír. / Za red. M. Blahynky. – Praha: Českosl. spisovatel, 1985. – 830 s.

N.F. Kopystianské věnuje brněnský kolektiv a jeho vedoucí. Підпис. 25.88.

Žilka T. – д-р філол. наук, проф., Нітра

Poetics of The Text: Intern. Literary Conf. Proc., 7–8 June 2002, Nitra. – Nitra, 2002. – 309 p. – Т. Жілка – співголова оргкомітету конф.

Prof. N. Kopystianskej s vdákou za spoluprácu. Lubljana, 16.8.2003. Підпис.

Work of Art: From Reception to Morphology (Essays in Pragmatic Aesthetics). – Nitra, 2002. – 162 p. – Т. Жілка – один із авт. зб.

Prof. N. Kopystianskej srdečne a s úctou. Lubljana, 16.8.2003.
Підпис.

Zinčenko V. – канд. філол. наук, доц., Одеса

Zinčenko V.G. Román o minulosti a historický román v české literatuře 19. a 20. století // Čes. lit. – 1987. – № 1. – S. 62–68. – Окр. відб.

Глубокоуважаемой Нонне Фоминичне Копыстьянской с почтением и благодарностью. Автор. 30.IV.87.

АВТОГРАФИ ПИСЬМЕННИКІВ

Божик Є. Пташине молоко / Іл.В.Гливенка. – К.: Рад. Україна, 1973. – 64 с.: іл.

Моїй дорогій і незабутній Нонні Хомівні з найкращими побажаннями і щирим захопленням – Євгенія Божик. 23.X. 1974 р.

Вондрюшкова Л. Мегагерцы сердца: Поэтическая тетрадь. – Брно, 1993. – [26] с.

Нонне Копыстьянской! На память о встрече в Брно! 9.9.93.
Л.Вондрюшкова.

Галета О. Переступ і поступ: Поезії. – Львів: Каменяр, 1998. – 72 с.

Шановній Нонні Хомівні з правдивою повагою – Підпис.
1.04.1998 р.

Кіяновська М. Інкарнація: [Поезії] / Передм. Ю.Бедрика. – К.; Львів: Київ. Русь, 1997. – 98 с.

Шановній Нонні Хомівні – з повагою і вдячністю, Кіяновська.
21.03.1997.

Кіяновська М. Міфотворення: Поезії / Передм. О. Галети. – К.: Смолоскип, 2000. – 104, [3] с.

Нонні Хомівні – з любов'ю. 23.02.2001. Підпис.

Кохан В. Три доби розшуку: Повість. – Ужгород: Карпати, 1976. – 157, [1] с.

Моїй викладаці Ноні Хомівні з щирими побажаннями щастя, здоров'я і творчості від серця. 22.VIII.76. Сан. "Карпати". Підпис.

Крук Г. Мандри у пошуках дому: Поезії. – Львів: Каменяр, 1997. – 37, [1] с. – (Літ. премія ім. Б.-І.Антонича "Привітання життя").

Шановній Нонні Хомівні з повагою. 30.10.97 р. Підпис.

Лубківський Р. Громова дерево: Поезії. – К.: Рад. письм., 1967. – 91, [3] с.

Нонні Хомівні Копистянській з почуттям глибокої поваги і вдячності, на щастя і добро. Р.Лубківський. Львів. 20.I.1970.

Лубківський Р. Карбівня: [Поезії]. – Львів: Каменяр, 1987. – 180, [2] с.

Дорога Нонно Хомівно, нехай "Poštovní schránka" приносить Вашій чарівній душі згадки про далекі роки, сповнені надій, радості, віри в справедливість. Щастя Вам. Роман. 25.IX.88 р.

Лубківський Р. Рамена: Поезії. – К.: Дніпро, 1969. – 145, [1] с.

Подружжю Копистянських – з найщирішими побажаннями в Новому році – Р. Лубківський. 20.I.1970 р. Львів.

Панько С. Дороги, друзі...: Нотатки письм. – Ужгород: Карпати, 1974. – 133, [2] с.

Дорогим Нонні Хомівні та Роману Степановичу на згадку про зустрічі і щирі розмови в Ужгороді, про Невицьке. Ужгород, 6-го серпня 1974 р. Підпис.

Künstler-Langner, Danuta. Cztery strony światła: [Поезії]. – Bydgoszcz: Pomorze, 1986. – 66 s.

Dla Pani Nonny Kopystiańskiej na pamiątkę spotkania w Toruniu – Danuta Künstler-Langner. Toruń, 25.X.1994 r.

Nový, Karel. Čas, který zpívá. – Praha: Českosl. spisovatel, 1960. – 135, [1] s.

Za milou návštěvu na Chudlazi 23. a 24.VII. paní prof. Kopyštánské děkuje a přeje si na další shledanou. Підпис.

Nový, Karel. Chceme žít. – Praha: Státní nakl-ví krásné lit. a umění, 1964. – 224, [3] s.

Noné Kopystianské s upřímným přáním životních i literárních úspěchů. Karel Nový. Praha, 19 února 1965.

Olbracht Ivan

Víd i mení Ivana Oľbrahta, який знав про Н. Копистянську як дослідницю його творчості підписали книжки дружина Ярослава та донька Іванка.

Olbracht, Ivan. Bejvávalo: Sedm veselých povídek z Rakouska i republiky. – Praha: Svoboda, 1950. – 196, [2] s. – (Spisy Ivana Olbrachta; Sv. V).

Soudružce Kopyst'anské. Jaroslava Olbrachtová, Ivanka Olbrachtová. Praha-Krč, 23.VIII.60.

Olbracht, Ivan. Žalář nejtemnější. – Praha: Českosl. spisovatel, 1959. – 184, [1] s.

Soudružce Kopyst'anské. Jaroslava Olbrachtová, Ivanka Olbrachtová w Praze-Krči 23.VIII.60.

Olbracht, Ivan. Zamřížované zrcadlo. – Praha: Českosl. spisovatel, 1954. – 249, [2] s. – (Spisy Ivana Olbrachta; Sv. VII).

Soudružce Kopyst'anské. Jaroslava Olbrachtová, Ivanka Olbrachtová v Praze-Krči 13.VIII.60.

Špačková L. Takový byl: [Про Ст.К.Неймана]. – Praha: Českosl. spisovatel, 1957. – 195 s.

Soudružce N.Kopystjanské přátelsky L. Špačková. Praha, 28.8.1960.

АВТОГРАФИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Дмитрук В.

Engelking, Leszek. Od tego się nie umiera...= Енгелькінг, Лешек. Від цього не вмирають...: [Вірші] / Пер. і упорядкув. В.Дмитрука. – Львів: Каменяр, 1997. – 93 с. – Парал. текст пол. мовою.

Глибокошановній Нонні Хомівні з найкращими побажаннями. В.Дмитрук.

Масляк С.

Ольбрахт, Іван. Микола Шугай, розбійник / Пер. з чес. мови С.Масляка. – Львів: Книжк.-журн. вид-во, 1952. – 174, [2] с.

Ноні Савчук від С.Масляка.

Панько С.

Новий К. Мандрівний мисливець / З чес. пер. С.Панько; Малював чес. худож. М.Ганак. – К.: Веселка, 1968. – 128, [2] с.

Вельмишановній Нонні Хомівні Копистянській з побажанням міцного здоров'я і нових успіхів на ниві вивчення культурних і літературних зв'язків українського і чеського народів, у справі прокладання мостів дружби між братніми країнами. Перекладач цієї книжки: Підпис. Ужгород, 29.I.1970 р.

Ольбрахт, Іван. Сумні очі Ганни Караджичевої: Оповідання та повість / Пер. з чес. С.Панько. – Ужгород: Карпати, 1973. – 223б [1] с.

Вельмишановній Нонні Хомівні Копистянській – відомій богемистці з щирим побажанням подальших успіхів у справі слов'янського єднання. Від усього серця зичу Вам міцного здоров'я та всякого добра і щастя в Новому році. Перекладач цієї книжки авторові післямови. Підпис. Грудень, 1973, Ужгород.

Світличний І.

Беранже П.-Ж. Пісні: Пер. з фр. / Вступ. ст. та прим. Б.Буяльського. – К.: Дніпро, 1970. – 212, [3] с. – Серед пер. І. Світличний.

Н.Копистянській вдячний за увагу І.Світличний. 23.10.71 р.

Цибенко Л.

Бахман І. М'ялина / Пер. з нім. Л.Цибенко. – Львів: ВНТА-Класика, 2003. – 303 с.

Шановній Нонні Хомівні з подякою та побажанням Радості – від перекладача. Львів, 2003р.

Шабловська І.

Гавел В. Сила бессильных / Пер. с чеш. И.Шабловской, Л.Вихревой. – Минск: Полифакт, 1991. – 126, [1] с. – (Встреч. мысль).

Глибокоуважаемой Нонне Фоминичне с любовью к Богемии и президентам, которые уходят сами, и наилучшими пожеланиями. Підпис. 8.X.92. Харьков.

ДРУЖНІ ПОДАРУНКИ

Денисюк І.

Уоррен Р.П. Как работает поэт: Ст., интервью: Пер. с англ. / Сост. и общая ред. А.И.Николюкина; Комментар. В.Толмачёва. – М.: Радуга, 1988. – 540, [1] с.

Дорогий і прекрасній Жінці, педагогові та вченому – Нонні Хомівні Копистянській – у світлий день її ювілею від дружнього серця, Іван Денисюк. Львів, 18 квітня 1994 р.

Литвиненко Н.

Коллар Я. Сто сонетов: Пер. с чеш. / Сост. А.Соловьёвой; Предисл. и примеч. А.Зайцевой. – М.: Худож. лит., 1973. – 244, [1] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с бесконечной благодарностью. Н.Литвиненко. 15/V-1974 г.

Мікіні Є.

Антология чешской поэзии XIX–XX веков: В 3 т. Т. 1: Чешская поэзия. – М.: Худож. лит., 1959. – 609, [1] с.

Дорогой Нонне Фоминичне в память об интересных встречах летом 1964 г. в Крыму. Е.Микини. Підпис.

Першина О.

Гофман Э.Т.А. Жизнь и творчество. Письма, высказывания, док.: Пер. с нем. / Сост., авт. предисл., послесл. и вступ. текстов к разделам К.Гюнцель. – М.: Радуга, 1987. – 462, [1] с.

Дорогой Нонне Фоминичне с любовью и уважением. Оля Першина. 17.08.96.

Пецька Т.

Псковский областной словарь с историческими данными. Вып. 6: Вылабать – Глушинник. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1984. – 193, [1] с.

Нонне Фоминичне в память о замечательной встрече. Ленинград, 15/III. 1985 г. Підпис.

Стрекалова З.

Чапек К. Английские письма; Рассказы / Сост. С.Никольский. – М.: Изд-во лит. на иностр. яз., 1952. – 249, [1] с.

Нонне Савчук в память о нашем коротком знакомстве во Львове (1952, II). Зоя Стрекалова.

Vlček, Jaroslav. Dejiny literatúry slovenskej. – Bratislava: Sloven. vyd-vo krásnej lit., 1953. – 418 s.

Самой милой и хорошей, на память о пребывании в Москве – от Зои. 8.9.58.

Hlava R. – бібліофіл, краєзнавець, колекціонер, Семілі. Подарував багато матеріалів про закарпаття, Україну, Львів.

Domáci kronika // Kwěty. – 1844. – 22 ún (Č. 23). – S. 91–92

Vážena paní doktorka, přeji Vám a všem u vás nojnost pokoje, zdraví a rarosti v novém roce.

Posílám Vám Kwěty p. 22.II., 1844 se správou o společenském životě a čechach ve Lvově... S pozdravy Rudolt Hlava. Semily. 27.XII.1980.

Hroziенčik J.

Dejiny slovenskej literatúry. – Bratislava: Osveta, 1960. – 679, [1] s.

Váženej N. Kopyst'anskej na pamiatku jej návštevy v Bratislave 26 a 27 VIII 60 úprimne a srdečne venuji. Bratislava. Піднuc. 27.VIII.60.

З М І С Т

Від укладача (<i>Маргарита Кривенко</i>)	5
НОННА КОПИСТЯНСЬКА. МОЄ ЖИТТЯ В СПОГАДАХ І РОЗДУМАХ..	8
СЛОВО ПРО ЛЮДИНУ, ЖІНКУ, ПЕДАГОГА, ВЧЕНОГО.....	31
ДРУКОВАНІ ПРАЦІ НОННИ КОПИСТЯНСЬКОЇ	95
НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ДИСЕРТАЦІЙ ТА ОПОНЕНТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ	123
ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ	127
ЛІТЕРАТУРА ПРО НОННУ КОПИСТЯНСЬКУ	129
БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ	162
УЧАСТЬ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ У КОНГРЕСАХ, З'ЇЗДАХ, СИМПОЗИУМАХ, КОНФЕРЕНЦІЯХ	167
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНОВОГО ДОРОБКУ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ.....	180
ПОКАЖЧИК ПОСИЛАНЬ НА ПРАЦІ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ	186
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	188
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ У БІБЛІОГРАФІЇ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ	195
ДОДАТОК	
ПОКАЖЧИК ВИДАНЬ З ДАРЧИМИ НАДПИСАМИ У БІБЛІОТЕЦІ Н.КОПИСТЯНСЬКОЇ	200

Науково-довідкове видання

НОННА КОПИСТЯНСЬКА

Біобібліографічний покажчик

*Люстративний матеріал підготували
Галина Матіїв та Олег Свистович
Комп'ютерний набір Мар'яна Челецька*

*Оригінал-макет підготовано
у відділі автоматизації
НБ ЛНУ імені Івана Франка
Завідувач Мирослава ДОМАНСЬКА*

Підписано до друку 14.09.2004. Формат 60×84^{1/16}.
Папір офсет. Друк офсет. Ум. друк. арк. 16,27. Обл. вид. арк. 18,11.
Наклад 400 прим. Зам. 1002.

Видавничий центр
Львівського національного університету імені Івана Франка.
79001 Львів, вул. Дорошенка, 41.

Надруковано в друкарні: Літературна агенція “Піраміда”.
Україна, 79006, а/с 10989 м. Львів, вул. Стефаника, 11.
Тел./факс (0322) 72-50-62

Свідоцтво державного реєстру: серія ДК № 356.